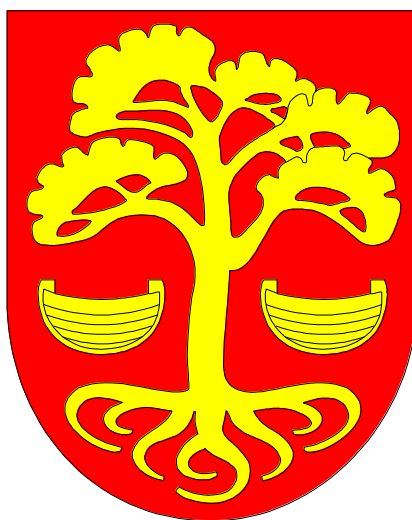

LISA

KINNITATUD

**Loksa Linnavolikogu 10. oktoobri 2024
määrusega nr 12 „Loksa linna arengukava aastateks 2025-2028“**

Loksa linna arengukava aastateks 2025-2028

Loksa
2024

SISUKORD

SISSEJUHATUS	5
I AJALOO LINE ÜLEVA ADE	6
II HALDUSÜKSUSE SENINE ARENG, EESMÄRGID, ÜLESANDED	9
1. Linna asend, territoorium, asustus	9
2. Rahvastik	11
3. Elukeskkond ja kohalik ressursipotentsiaal	13
3.1 Maafond	13
3.2 Haljastus	14
3.3 Veeressursid	14
3.4 Planeerimis- ja ehitusalane tegevus, elamumajandus	15
4. Linna juhtimine	18
4.1 Kohalik omavalitsus	18
4.2 Finantsressursid	19
4.2.1 Eelarve tuluallikate struktuur	19
4.2.2 Eelarvetulud ja tulumaksu laekumine	19
4.3 Munitsipaalomand	20
5. Ettevõtlus ja turism	23
5.1 Ettevõtlus	23
5.2 Turism	25
6. Tehniline infrastruktuur	28
6.1 Teed, tänavad, transport	28
6.2 Infokommunikatsioon, andmeside	29
6.3 Ühisveevärk- ja kanalisatsioon	31
6.4 Soojusmajandus	32
6.5 Elektrivõrk	34
6.6 Jäätmekäitlus	34
6.7 Ligipääsetavus	36
7. Sotsiaalne infrastruktuur	38
7.1 Haridus	38
7.1.1 Alusharidus	38
7.1.2 Põhi- ja keskharidus	39

7.1.3	Huviharidus	40
7.1.4	Elukestev õpe	41
7.2	Noorsootöö	43
7.3	Kultuur ja vaba aeg	46
7.3.1	Sihtasutus Loksa Kultuur	47
7.3.2	Loksa Linnaraamatukogu	48
7.3.3	Usuihingud	49
7.4	Sihtasutus Loksa Sport	50
7.4.1	Spordihoone.....	51
7.4.2	Ujula.....	51
7.4.3	Väliväljakud ja terviserajad	51
7.4.3	Staadion	53
7.4.4	Sporditegevus	53
7.5	Sotsiaaltoetused	56
7.6	Tervishoid	60
7.7	Turvalisus	62
III	HETKESEIS JA ARENGUEELDUSED.....	65
IV	EELARVESTRATEEGIA	66
	1. Loksa linna sotsiaalmajanduslik olukord	67
	2. Loksa linna finantsolukord.....	69
2.1	Tähtsamad finantsnäitajad aastatel 2019-2023	69
2.2	Loksa linna tulud aastatel 2019-2023	69
2.3	Loksa linna kulud aastatel 2019-2023	70
2.4	Loksa linna 2024. aasta eelarve	72
2.5	Loksa linna finantskohustused.....	73
	3. Loksa linna eelarvestrateegia 2025-2028	74
3.1	Linna kavandatavad investeeringuobjektid aastateks 2025-2028.....	74
3.2	Linna eelarvestrateegia põhinäitajad kuni aastani 2028	75
V	TEGEVUSKAVA JA INVESTEERINGUD AASTATEL 2025-2028	82
	1. Keskkond ja linnamajandus	82
	2. Haridus, kultuur, sport ja noorsootöö	83
VI	LOKSA LINNA VISIOON 2040	84

VII	ARENGUKAVA ELLUVIIMISE SEIRE, AJAKOHASTAMINE85
-----	--

SISSEJUHATUS

Loksa linna arengukava on linna kui kohaliku omavalitsuse üksuse juhtimise keskne dokument, millest lähtuvalt toimub ühiselu korraldamine linnas. Prioriteetseks eesmärgiks on linna terviku ja tema eri valdkondade tasakaalustatud arengu kujundamine, mis võtab aluseks linnale seadustega määratud kohustused ja linnaelanike põhjendatud nõudmised ning arvestab linna sise- ja väliskeskkonna seoseid ja nende võimalikke arenguid tulevikus. Arengukava on Loksa linna strateegiline töödokument, mis loob raamistiku linna tuleviku kujundamiseks ja selle tarvis ressursside paigutamiseks. Arengukava vaadatakse vähemalt korra aastas üle ning vajadusel uuendatakse ja korrigeeritakse. Kohaliku omavalitsuse arengukava on seotud erinevate valdkondlike arengukavade, hallatavate asutuste arengukavade, planeeringute ja tegevuskavaga.

Kohaliku omavalitsuse arengukava koostamise nõude sätestab kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 37, § 37¹, § 37², milles määratletakse arengukava mõiste, tuuakse välja selle seosed teiste arengudokumentidega ning sätestatakse arengu kavandamisel ja arengukava elluviimisel nõutavad toimingud. Pikemaajaliste varaliste kohustuste või nende kavandamise puhul tuleb arengukavas esitada andmed arengukava kehtivusaega ületavate kohustuste kohta.

Eesmärgiga muuta valdkondi kajastavad peatükid kompaktsemateks on arengukava ülesehitus järgmine. Peatükk algab olukorra ülevaatega, millele järgneb analüüs, tuuakse välja arengueeldused ja probleemid. Seejärel kuvatakse valdkonna visioon, milleni pürgimiseks püstitatakse eesmärgid ja kirjeldatakse ülesandeid, mis viivad eesmärgi saavutamiseni.

Loksa linna arengukava koosneb:

- ajaloolisest ülevaatest;
- peatükkidest, mis kajastavad erinevate valdkondade senist arengut, arengueeldusi, probleeme, visiooni, eesmärgi ja ülesandeid;
- SWOT analüüsi tulemustest, mis sätestavad linna tugevused, nõrkused, võimalused ja ohud;
- eelarvestrateegiast;
- tegevuskavast, mis sätestab linna arengustrateegia elluviimiseks kavandatud konkreetsed tegevused ja projektid. Ära on toodud hinnangulised maksumused ja võimalikud rahastamisallikad. Tegevuskava tugineb kohaliku omavalitsuse aastaeelarvele s.t tegemist on integreeritud arengukavaga, kus tegevuskava kulud lähtuvad eelarvest. Iga järgneva aasta konkreetsed elluviidavad tegevused määratletakse koos iga-aastase linna eelarve koostamisega.
- linna tulevikuvisionist aastal 2040.

Suured tänud kõigile arengukava koostamise protsessis osalenud linnavalitsuse ametnikele, hallatavate asutuste juhtidele ja teistele, kes oma mõtete ja nõuga abiks olid.

I AJALOOLINE ÜLEVAADE

Loksa linna areng on sõltunud tema looduslikust asendist. Määratavateks teguriteks on olnud Hara laht, rikkalikud liiva, kruusa ja savivarud ning soodne sadamakoht Valgejõe suudmes.

Loksa on olnud inimeste asulapaik juba õige kauges minevikus, seda tõendab Vanaveski talu põllult leitud kivikirves. Loksa küla esineb esimest korda Eestimaa rootsiaegse kindralkuberneri arhiivifondis kaardil “Könde Hoffz Bönder Uthi Kusals Sochen I. Harrien” 1694. aastatel. Ka 1686. aasta Kuusalu kihelkonnas Kõnnu mõisa vakaraamatus esineb 3 hajatalu, mis kannavad nime Loxa. Veel varasem märges Loksa kohta on tehtud Kuusalu kirikuraamatus 1675. aastal, milles mainitakse Loksa kabeli parandamist 1629. aastal. Loksa kabel ja matusepaik asus varem jõe paremal kaldal. Küllap hüljati see koht raske, savise maa tõttu ning kirik ja kalmistu rajati nende praegusesse asupaika 1853. aastal, millele viitab kiriku tuulelipus olev aastaarv.

Kirikukojaga on seotud ka Loksa küla hariduselu algus. Kiriku laulumees Jakob Jakobi p. Janter alustas lastele koolitarkuse andmist 1867. aastal. Kuna puudus koolituba, tegi ta seda esimesed kaheksa aastat oma elutoas, kuni esimese koolitäre – Kõnnu valla külakooli valmimiseni 1875. aastal. Tol ajal oli Loksa vaid väikene kaluriküla.

“Kui mina alles veel laps olin, oli siin väike küla. Maju oli üsna vähe, ümberringi olid metsad. Keset küla oli Gorbatsevi koppel. Meie praegune uuslinn polnud muud kui lage karjamaa ja kartulimaalapid... Kabelimäe all asus post. Sellele postile oli kirjutatud, et külas elab 127 meest ja 75 naist, kokku 24 peret”, kirjutab oma mälestustes Ida Soosalu.

Vanimaks tööstusettevõtteks oli Loksa Tellisetehas, mis rajati Kolga krahvi Stenbocki poolt 1874. aastal ning mis tegi läbi mitmed kohaotsingud enne kui Loksale jõudis (Hara saare juures, Vihasoo heinamaal Risti talu lähedal). 1900. aastal ehitati Turbuneeme saviakudest hobu- raudtee savi vedamiseks. Aastatel 1913/14 oli tehases 200 töolist ja aastaseks toodanguks 6 miljonit tellist. 1935. aastast hakati savi vedama veduriga. Telliste toodang suurenes veelgi, samuti väljavedu (levinud on väide, et pool Helsingi linnast olla ehitatud Loksa tellistest). Telliste väljaveoks ehitas krahv Stenbock jõesuudme lähedale sadama. Tehasest sillale kulges hoburaudtee, mille abil tellised vagonettides laevade juurde toimetati. Peale Soome laevade oli Loksa sadamas käinud ka Taani laevu Joaveski papivabriku pappi viimas ning Inglismaa ja Saksamaa laevu, mis viisid siit laudu, kuna tehase juures töötasid ka saekaater ja höövelmasin.

Seoses tööstuse arenguga ja kasvava telliste väljaveoga, võttis hoogu ka laevandus. Sajandi vahetusel lasknud mõisahärra ehitada telliste veoks viis suurt purjekat (“Mamant”, “Ernani”, “Ester”, “Veera – Irina” ja eesti ilusaim purjelaev “Tormilind”). Purjekatele lisaks osteti veel 1910. aastal aurik “Dagmar”, millel olid ka reisijate ruumid. See oli ka esimese liiniühenduse algus Loksa ja Tallinna vahel, mis toimus kaks korda nädalas. Hiljem asendati “Dagmar” suurema aurikuga “Concordia”. 1905. aastal alustas Loksal tegevust dokk või elling, mis oli mõeldud väiksemate laevade remondiks ja talvitumiskohaks. Praeguste suurte tootmishoonete asemel olid vaid väikesed puumajad. Esimestel aastatel oli vaid kolmeliikmeline personal.

Rahvaarvu kasvuga tekkis vajadus ka muude väiksemate tööstusettevõtete loomiseks. Nendeks olid Theodor Hübschermani puidutöökoda, Küti, Allemanni ja Rebase kingsepatöökoad, Reesalu

ja Kivi rätsepatöökoda, Tiigi, Mankini ja Lindvesti pagariärid, Tamme, Küti, Tursmani sepikojad jt. Kuni 1911. aastani olid Loksal vaid erapoed ja need kuulusid Gorbatševile, Altenbrunile ja Reskovile. 1911. aastal asustati Loksale Kaubatarvitajate Ühisus. Selle organiseerijateks olid 3 tolleaegset Loksaa Kooli õpetajat Lindeberg, Peet ja Leo. Nimetatud ühisus oma algkapitaliga ostis ära Ivan Gorbatševi kaupluse koos kaubaga. Üheaegselt ühisuse asutamisega tuli Loksale ka ärimees Johannes Mankin, kes algul asutas väikese raamatupoe, kuid hiljem tõusis suurärimeheks. Asutati veel Reesalu, Lindvesti ja Laansoo toiduainete kauplused ning Koppase lihakauplus. Külas oli ka turg.

Esimene selts asutati Loksale 1905. aastal. See kandis nimetust “Loksa Priitahtlik Tulekaitse Selts”. Koos seltsi asutamisega ehitati ka seltsimaja. Seltsimajas tegutsesid puhkpilliorkester, laulukoor ja tehti näitemängu. 1922. aasta oli murrangulise tähtsusega Loksa kultuurielus: sel aastal rajati 44 asutajaliikme poolt Loksa haridusselts. Kolmeliikmelisse juhatusse valiti: Jakob Mikiver (elukutselt kellassepp, haridusseltsi hing), Arnold Mikiver (Loksa algkooli juhataja) ja Ernst Veidenberg (Loksa ellingu juhataja). 1923. aastal organiseeriti haridusseltsi juurde ka raamatukogu. 1925. aastal hakati Loksal 2 korda nädalas näitama kino. Esimene pidulik raadioõhtu oli Loksa koolimajas 22.01.1927.a. Haridusselts suleti 1940. aasta juulis.

Teise maailmasõja eel sai Loksa endale ainulaadse hoone, mida polnud kusagil mujal Eestis – 1939. aasta juunis avati pidulikult Loksa autobussijaam. Hoone ehitas arhitekt Elmar Lohu projekti järgi Osaühistu Mootor, mis korraldas reisijatevedu liinil Tallinn-Loksa. Funktsionalistlik, kohalikust punasest tellisest valmistatud hoone võeti 2014. aastal riikliku muinsuskaitse alla kui ehitismälestis.

Pärast Teist maailmasõda hakkas nõukogude võim laiendama eeskätt laevaremondi tehast. Kaasajastati ka tellisetootmist, kuid 1982. aastal tellisetehas likvideeriti ja Loksa muutus monofunktsionaalseks asulaks. Tellisetehase kohale kerkis 1986. aastaks laevatehase lihtrite tootmise tsehh (lihter – ujuv merekonteiner). 1988. aastal oli laevaremondi tehase palgal juba ligi 1200 loksalast. Lisaks tehasele töötasid elanikud Loksa autobaasis, Mõigu KEK-i ehitusbrigaadis, kaubanduses ja teeninduses, haiglas ja teistes asutustes ning väikeettevõtetes, samuti ümbruskonna kolhoosides. Tehase areng tõi Loksale mitutuhat uut vene keelt kõnelevat elanikku, peamiselt Venemaalt ja Ukrainast. Loksa põliselanikud jäid vähemusse. Ehitati korrusmajad, lasteaiad, uus haigla, laiendati koole, rajati vee-, kanalisatsiooni- ja kaugküttesüsteemid ning tänane teede ja tänavatevõrk. Eesti taasiseseisvumisel andis riik tehasele kuulunud elamufondi, lasteaiad ja tehnorajatised üle kohalikule omavalitsusele. Nimetatud sotsiaalobjektide haldamiseks asutas linn elamu-kommunaalteenuste ja rajas omavahenditega vajaliku tootmisbaasi.

Aastatel 1994-2009 oli Loksa Laevatehase AS Taanis paikneva A.P. Møller Groupi kuuluva Odense Steel Shipyard Ltd. tütarettevõtte. Tehasest kujunes välja Eesti suurim ja kaasaegsem, ligi 800 töötajaga metallkonstruktsioonide tootja ja Euroopa suurim laevade trümmiluukide tootja. 2009. aasta novembris läks Loksa laevatehas Eesti erakapitali valdusesse. Aasta varem alanud ülemaailmse majanduskriisi tingimustes ettevõtte uute omanike äriplaan ei teostunud. Tellimuste oluline vähenemine tõi 2010. aasta kevadel kaasa töötajate suurkoondamise. Tehase tsehhides jätkus väiksemas mahu metallkonstruktsioonide tootmine, vabu tootmispindu hakati võimalusel rentima väikeettevõtetele. Tehase masinad ja seadmed, mida tootmisprotsessis ei vajatud ja millele leiti ostjad, müüdi maha.

2016. aasta kevadel omandas tehase Marsalis Metall OÜ. Marsalis Gruppi kuuluv ettevõtte tõi Loksale oma Tallinnas, Hiiul paiknenud metallkonstruktsioonide tootmise. Tootmise Loksale ületoomise tingis vajadus oluliselt suuremate tootmispindade järele ja sadama olemasolu. Tehase tsehkhides hakati valmistama lisaks ehituslike betonelemente (Marsalis Element OÜ) ja laevaehituslike konstruktsioone. 100% metalli- ja 90% betoonitooteid ekspordib ettevõtte välismaale: Soome, Rootsi, Norrasse, Belgiasse ja Venemaale. Kontserni käive kasvas 2016. aastal 56,2%, jõudes rahalises vääringus eelkäija, endise Loksa Laevatehase AS tasemele. Järgnevad aastad nii edukad ei ole olnud.

2015. aasta mais avas endises Meremeeste majas ukseid Loksa Eakate Kodu. Selle 50 kohalise hoolekandeesutuse rajas Rakveres ja Aasperes hoolekodusid omav OÜ HansaClub. Aasta hiljem omandas osahing endise Loksa haigla hoone, kus 2018. aasta märtsis avati teine, eakate kodu 80 voodikohaga korpus. Kasutusse võeti majas paiknenud taastusravikeskuse vahendid nagu soolakamber, tervisekapsel ja palju muud. Kui võimalikke kasutajaid tuleb rohkem, avatakse ka basseini. Hoone alumisel korrusel paiknevad perearstide, hambaarstide ja kiirabi tööruumid. Hooneid haldab OP EAKATE KODU OÜ.

Loksa endise Vene gümnaasiumi hoones asub tööstuslike puurimisseadmete arendamise ja valmistamisega tegelev OÜ Kaskod-Mtronix, mis tegeleb ka elektrimootorite ja generaatorite süsteemidega. Töökohti on kavandatud *ca* 40 inimesele, kes koostaksid tööstusseadmetele elektroonilisi komponente.

Loksal toodab Medrull kaubamärgiga meditsiinitarbeid Forans Eesti AS üks filiaalidest. Aktsiaselts kuulub 1998. aastal loodud rahvusvahelisse ettevõtete gruppi Forans, mis on kasvanud tänaseks üheks suuremaks meditsiinitoodete tootjaks ja müüjaks Baltimaades.

Lisaks juba nimetatud ettevõtetele tegutsevad Loksal mitmed väikeettevõtted nagu õmblusfirmad OÜ Rutiks, OÜ Loksa Clothing Expert, ehitusfirma OÜ Loksa Ehitus, kommunaalettevõtte OÜ Loksa Haljastus, OÜ Djuk, OÜ Kuivoja Puhkekeskus, OÜ Eduger jt. Linna kaubandus- ja teenindustettevõtted osutavad teenuseid Loksa kandi ligi 5000-le elanikule.

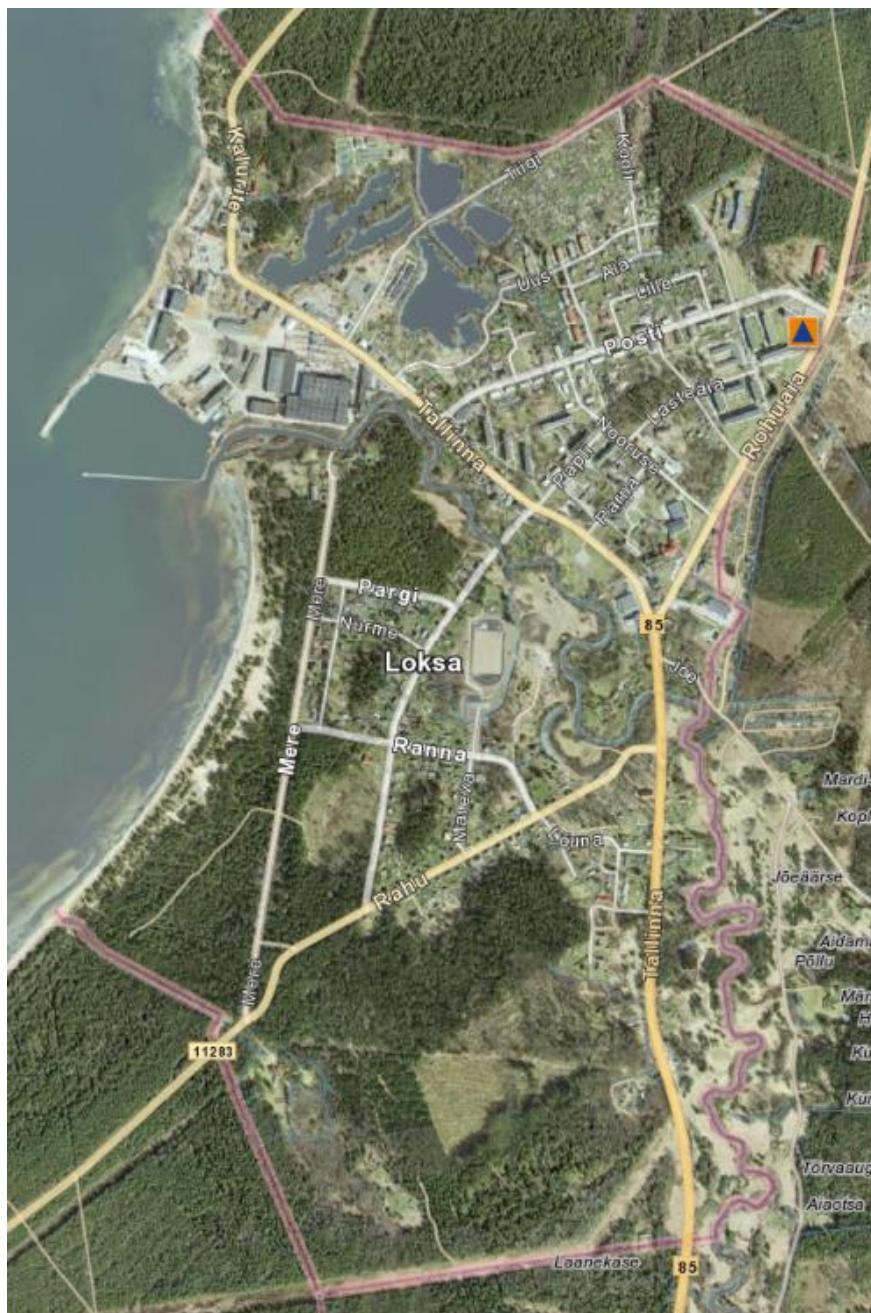
Loksa kui monofunktsionaalne asula on jäänud ajalukku. Käesoleval ajal on Loksal võimalik saada tööd metalli-, ehitusmaterjalide- ja tekstiilitööstuses, laeva- ja masinaehituses, elektroonika ja sotsiaalhoolekande valdkonnas ja mitmetel muudel erialadel. Töökohtade mitmekesisus aitab tagada suurema tööhõive kogu Loksa piirkonnas (linna ettevõtted on esmaseks töökohaks ka naaberomavalitsuste elanikele) ja leevendab majandusolukorra muutumisest tingitud võimalikke tagasilööke.

II HALDUSÜKSUSE SENINE ARENG, EESMÄRGID, ÜLESANDED

1. Linna asend, territoorium, asustus

Loksa linn asub Põhja-Eestis, Harju maakonna kirdeosas, Soome lahe kalda klindiesisel rannikumadalikul (maapinna absoluutne kõrgus on maksimaalselt 12 m). Pärispea poolsaare lõunaosas paiknevat linna läbib sügavasse ja tuulte eest kaitstud, Hara lahte suubuv Valgejõgi, mille laius linna piires on 10 kuni 70 meetrit. Jõe kaldad on järsud, madal jõelamm on suur – veeperioodil üle ujutatud. Jõe suudmealal paiknevat linna ümbritsevad Kuusalu vald (endise Loksa valla territoorium) ja Lahemaa Rahvuspark.

Loksa linna pindala on 3,82 km². Linna territooriumist 1/5 asub looduskaitsealadel (Lahemaa Rahvuspark 8,6 ha ehk 2,3% linna territooriumist ja Loksa maastikukaitseala 71,2 ha ehk 18,6%).

Joonis 1. Loksa linna kaart (lilla - linna piir).

Linna territoorium jaguneb tööstustsooniks, mis paikneb Valgejõe suudmes ja elutsooniks, mille moodustavad:

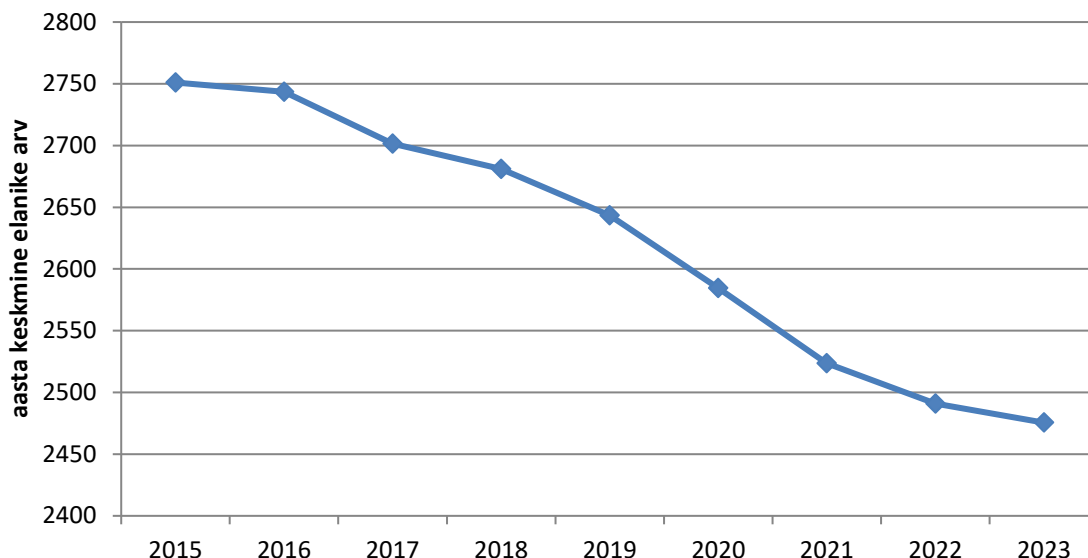
1. ühiskondlike hoonete maa – ala koos parkide ja üldkasutatavate haljasaladega, s. h linna läbiva jõeäärse rohelise vööndiga;
2. elamute maa-ala, s.h:
 - korruselamute maa – ala linna kirdeosas;
 - ühepereelamute maa – ala linna lõuna- ja edelaosas;
 - mitme korteritega elamute (s.h ridaelamute) maa – ala linna eri osades;
3. puhkepiirkond liivaranna ja parkmetsaga linna edelaosas.

Loksa linna keskkonna põhiväärtusteks on selgepiiriline asustusstruktuur, kus korruselamud on koondunud linnakeskuse ümber ja väikeelamud peaaesjalikult Nõmme linnaossa mere pool Valgejõe. Kaht peamist elamuala eraldab ja seob Valgejõe kallastel paiknev roheala koos parkmetsaga. Loksa linnaehituslik väärtus seisneb unikaalses loodusmiljöö ja linnamiljöö maastikulises põimumises, mis loob eeldused kuurordilaadse linnakeskkonna arendamiseks.

Loksa linna arengu kavandamisel tuleb arvestada pealinna lähedusega. Antud asjaolul on nii positiivsed kui ka negatiivsed küljed. Peamiseks negatiivseks mõjuks on suhteliselt lähedal asuva Tallinna kui maakonnakeskuse üleolek, mis on pidurdanud Loksa linna kui piirkonna tõmbekeskuse terviklikku väljaarenemist. Tallinna negatiivse mõju vähendamiseks tuleb arendada koostööd nii avaliku kui erasektoriga. Samas jääb Loksa linn linna ümbritsevate Kuusalu valla külade elanikele loomulikuks tõmbekeskuseks.

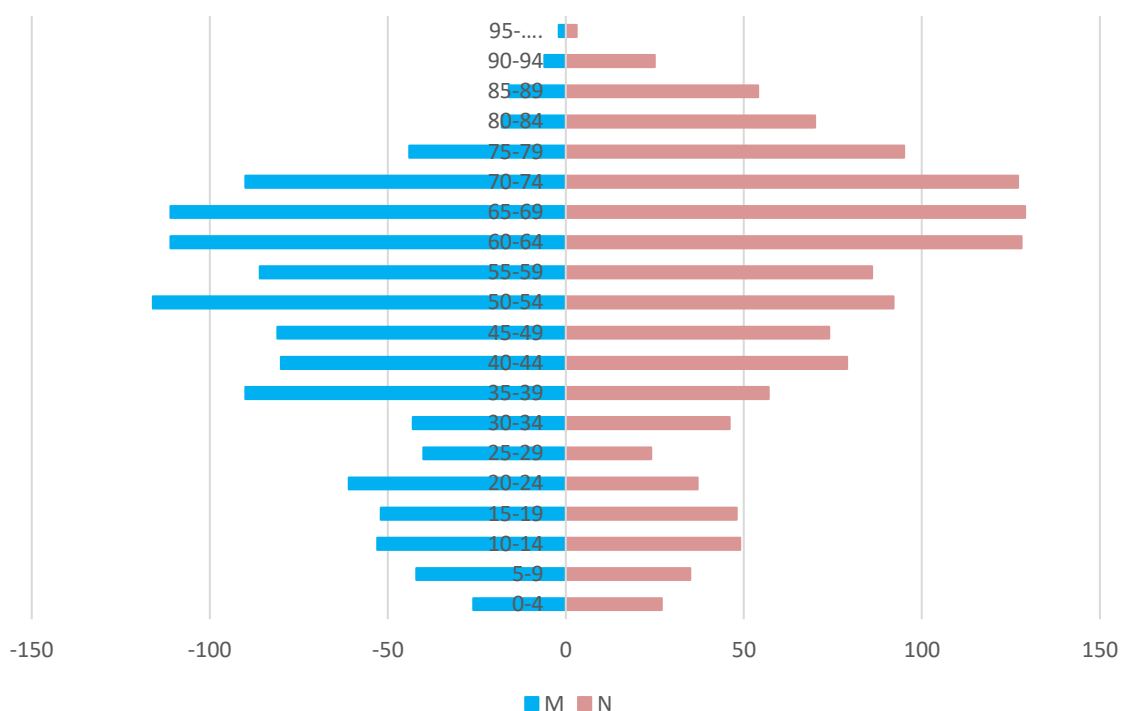
2. Rahvastik

Loksa linna rahvaarv 01.01.2024 seisuga on 2453, mis teeb linna asustustiheduseks 642 inimest/km². Loksa linna aastakeskmise rahvaarv 2015-2023 on toodud joonisel 2. Jooniselt nähtub, et Loksa linna elanike arv on aasta aastalt vähenenud.

Joonis 2. Loksa linna aasta keskmine rahvaarv aastatel 2015-2023 (Allikas: Eesti rahvastikuregister)

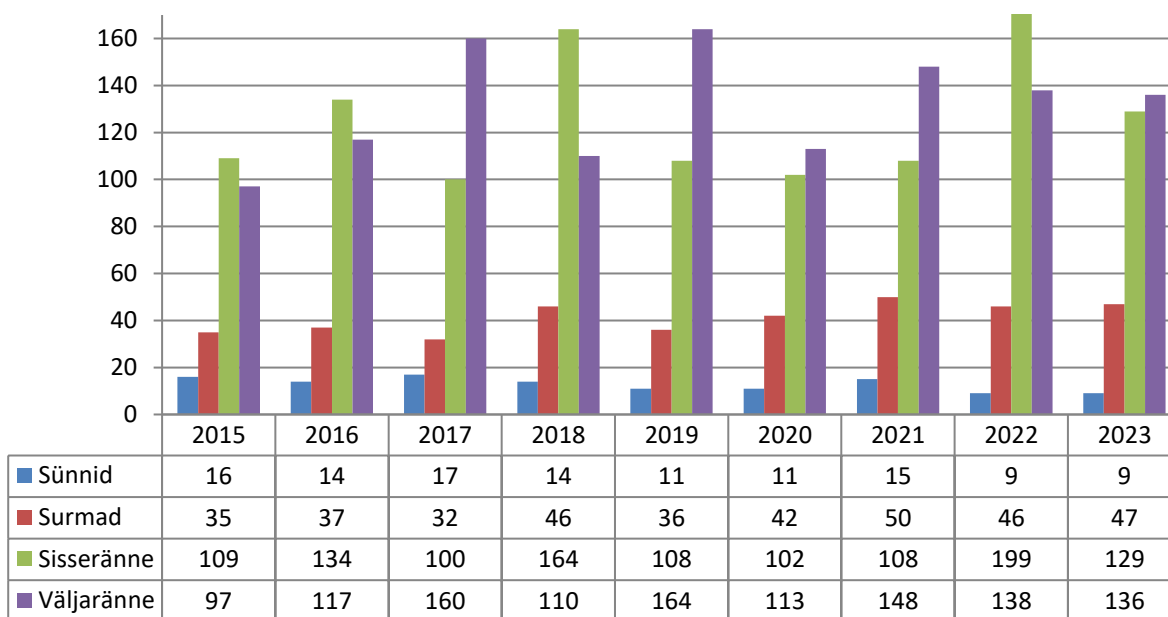
Rahvastikuregistri 06.06.2024 andmetel on pooled linna elanikest rahvuselt venelased (50%), pea kolmandik (31%) eestlased, 10% ukrainlased ja 2% valgevenelased. Muu rahvuse esindajaid on kokku 5%. Rahvuse andmed puuduvad 2% inimestel. Kokku elavad linnas vähemalt 42 rahvuse esindajat.

Joonis 3. Loksa linna rahvastiku püramiid 01.01.2024 seisuga (Allikas: Eesti rahvastikuregister)

Loksa linna rahvastikupüramiid on toodud joonisel 3, millest nähtub, et kõige arvukamalt on loksalasi naiste hulgas vanusegrupis 65-69 ja meeste hulgas 50-54. Kui 5-54. eluaastates ületab meeste arv naiste oma (v.a vanusegrupid 30-34), siis alates 60. eluaastast algab naiste osakaalu tõus rahvastikus võrreldes meestega. Alates 75. eluaastast on vanusegrupis naisi vähemalt 2 korda enam kui samaealisi mehi. Loksa linna elanikest on 55% vanuses 19-64, 13% rahvastikust on kuni 18-aastased, 32% aga inimesed vanuses 65 ja enam (01.01.2024 seisuga).

Aastatel 2015-2023 on aastas sündinud vahemikus 9-17 last. Surmade arv on vaatlusalusel perioodil olnud vahemikus 32-50 inimest aastas. Alates 2015. aastast on oma elukoha Loksa linna registreerinud vähemalt 100 inimest aastas. 2022. aastal oli suur mõju linna registreerinud arvu tõusule ukrainlaste elama asumisel Loksa linna. Väljarände näitaja on aastate lõikes olnud ebastabiilsem. 2019. aastal on väljaränne märgatavalt suurenenud. See on tingitud asjaolust, et 2019. aasta algusest kaotas seaduse muudatuse tulemusena oma elukoha rahvastikuregistris ca 50 inimest, kelle senine elukoht oli märgitud vaid Loksa linna täpsusega (joonis 4). Edaspidi suurendab väljarände arvu ka asjaolu, et alates 2019. aastast kaob isikutel elukoht rahvastikuregistris, kelle suhtes on viidud läbi omaniku õigustatud nõudmise menetlus ning nad kajastuvad väljarändajate statistikas. Seni säilis isikutel omaniku õigustatud nõudmise menetluse tulemusel elukoht kohaliku omavalitsuse täpsusega ehk nad ei kajastunud väljarändes vaid linnasisese liikumise statistikas.

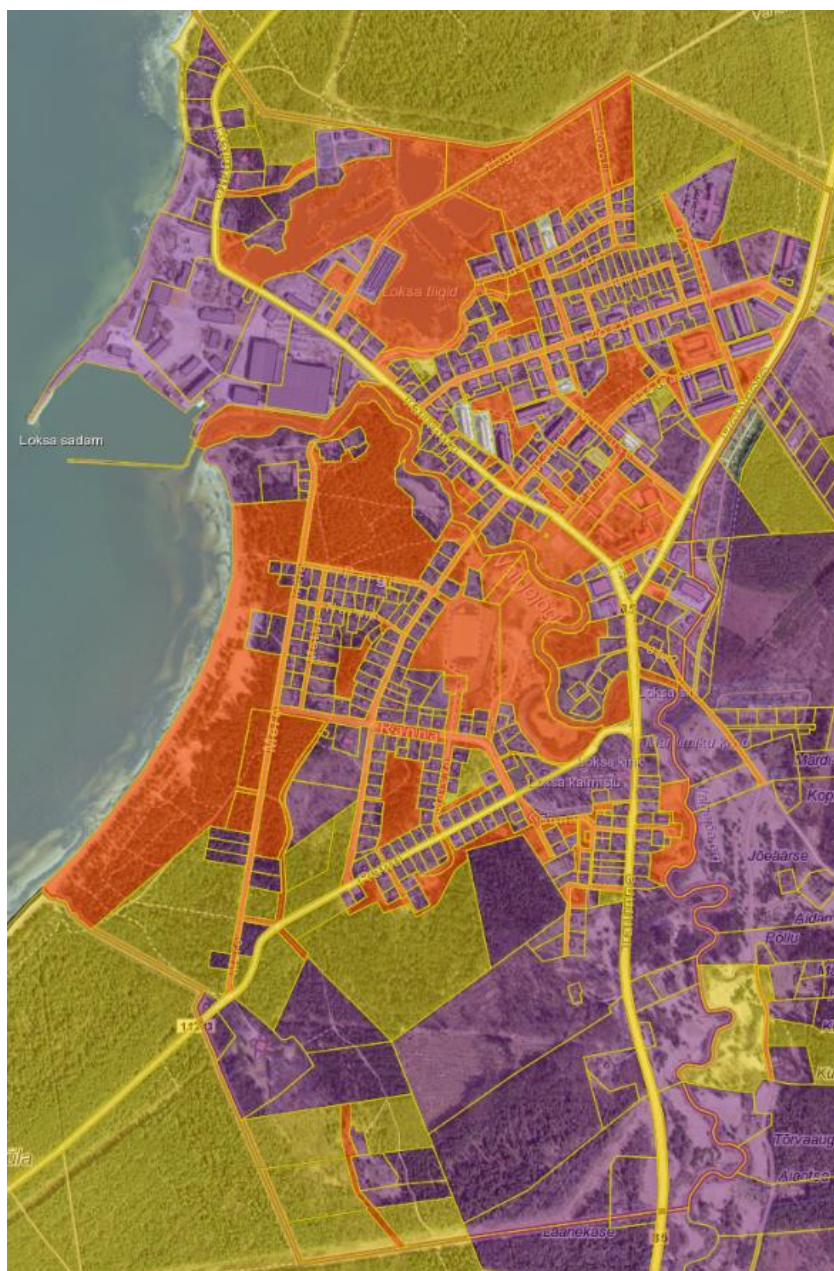

Joonis 4. Sündide ja surmade arv, sisse- ja väljaränne Loksa linnas aastatel 2015-2023 (Allikas: Eesti rahvastikuregister)

3. Elukeskkond ja kohalik ressursipotentsiaal

3.1 Maafond

Loksa linn asub Põhja-Eesti rannikumadalikul. Maastikku iseloomustavad mere toimetel kujunenud setted ja pinnavormid: astangud, rannavallid, luited ja muud rannamoodustised. Maastikku toovad vaheldust jõeorg ja kunstlikud tiigid. Vahelduva reljeefiga linna territoorium hõlmab Valgejõe mõlemat kallast. Järskude nõlvadega Valgejõe orust idas on reljeef tasasem, linna lääneosas aga maapind langeb ühtlaselt mere poole. Maapinna kõrguste vahe linna piirides on 11 m, üldine langus lääne suunas. Linna põhjaosas on endiste savikarjääride asemel tekkinud kunstlikud tiigid. Tiikide ümbrus on liigniiske, liigniiskuse all kannatab ka madala segametsaga kaetud ala idapiiril endise tellisetehase raudteetammi piirkonnas. Andmed linna maafondi kohta on toodud joonisel 5, millel kollasega tähistatud on Riigimaa, punasega munitsipaalmaa ja lillaga eraomand.

Joonis 5. Loksa linna maafond seisuga 14.06.2024 (Riigimaa-kollane, munitsipaalmaa-punane, eraomand-lilla)

3.2 Haljastus

Umbes poole linna territooriumist moodustavad rohealad – pargid, mets, haljasala. Üldkasutatavad pargid - Veteranide park, Nõmme metsapark ja Ranna park, mis vajavad rekonstrueerimist (valgustus, pingid, prügikastid jne). Täiendavalt tuleb Loksa linna juurde rajada koorteväljak, sobiva koha otsingud jätkuvad kuid ettepanekutena on olnud, kas osana Veteranide pargist või eraldiseisvana näiteks Posti tn 27a kinnistule.

Looduskeskkonna põhiväärtusteks on parkmetsaga külgnev liivane mererand ning Valgejõe ürgorg koos jõelammiga, mis koos linnametsaaladega moodustavad unikaalse rekreatsiooniala. Linna keskosa elurikkuse, ehk bioloogilise mitmekesisuse suurendamiseks tuleb rajada lilleniitusi (putukaväile) ning osaliselt piirata haljasalade niitmist.

Linna haldusterritooriumil on 43 ha metsamaad, millest 10 ha kuulub Ida-Harjumaa metskonnale. Väheviljaka pinnase tõttu on mereliivatasandikel tegemist valdavalt männimetsaga, milles kasvab ka üksikuid kuusepuid ja põõsaid. Linna idaosas, kus maapind kannatab liigniiskuse all, kasvab segamets. Loksa linna põhjast, lõunast ja edelast ümbritsevad metsad kuuluvad kaitsemetsade hulka s.o kõrgemasse kategooriasse (Lahemaa Rahvusparki metsad), mis ületab hariliku haljasvööndi metsa kategooriat. Puud on peamiselt oma kasvu saavutanud ning hakkavad jõudma oma eluea lõppu. Tuleb soodustada uute puude kasvu ning teostada istutusi, tuleb koostada haljastusprojekt.

3.3 Veeressursid

Hüdroloogiliselt on Loksa linnas tegemist kahe veehorisondiga:

1. surveiline põhjavesi vendi kompleksi liivakividest, mille sügavus maapinnast on 55 – 135 m, nendesse rajatud puurkaevudel baseerub Loksa linna veevarustus;
2. vabapinnaline pinnavesi kvaternaari setetes on seotud peamiselt mere- ja alluviaalsete liivade ning täitepinnasega. See veehorisont toitub sademetest ja drenitakse Valgejõkke ning Hara lahte. Viimastes võib veetase (olenevalt Soome lahe veeseisust) jõesuudme piirkonnas tõusta absoluutse kõrguseni + 1,1 m. Endistes savikarjäärides on veepind erinevatel tasemetel, see ei ole seotud üldise pinnaseveetasemega. Pinnasevee tase esineb 0,15-6,5 m sügavusel maapinnast, ulatudes kõrgveeperioodil paiguti maapinnani ning jõeorus üle selle.

Arengueeldused:

- väga head looduslikud eeldused.

Probleemid:

- linnal puudub haljastusprojekt;
- savikarjäärade ümbrus on korrastamata;
- linna keskkosas on madal elurikkus;
- linnapildis leidub omanike poolt hooldamata kinnistuid.

VISIOON 2040

Loksa linnas on heakorrastatud veekogude, parkide ja muude rohealade võrgustik, mis väärtustab linnaruumi. Terve ökorežiimiga pinnasveekogud, puhas õhk ning minimeeritud müra linnaruumis.

EESMÄRK

Loksa linna looduskeskonna säästev kasutamine ja arendamine, linna veekogude keskkonnakvaliteedi tagamine, haljas- ja puhkealade heakorrastamine.

Ülesanded:

- viia läbi keskkonnakvaliteeti (sh Loksa veekogude) iseloomustavad uuringud ning koguda, süstematiseerida ja analüüsida andmeid;
- töötada välja linna keskkonnastrateegia ja linna haljastusprojekt;
- rajada lilleniit ehk putukaväil;
- rajada koorteväljak;
- korrastada haljasalad (s.h. pargid ja park-metsad);
- tagada linna üldine haljastus;
- ilmetada linnaruumi uute linnakujunduse elementidega;
- korrastada savikarjääride ümbrus ja Valgejõe valgala;
- piirata linna veekogude reostamist, töötada välja saneerimiskavad;
- teha aktiivset keskkonnakaitsealast koostööd naaberregioonidega, kaardistada piireületavad keskkonnamõjud ning vältida ja ennetada keskkonnakahjustusi.

3.4 Planeerimis- ja ehitusalane tegevus, elamumajandus

Loksa Linnavolikogu 14.05.2009 otsusega nr 38 kehtestati Loksa linna üldplaneering. Planeerimislahenduse põhimõtteks on toetada Loksa linna arengut lähtuvalt olemasolevatest arengueeldustest ning võimalusest kujuneda arvestatavaks aastaringse tegevusega kuurortlinnaks Lahemaa Rahvuspargi südames. Lahendus toetab linnakeskuse arengut praeguses asukohas ja käsitleb peatänavana jätkuvalt Tallinna tänavat Valgejõe silla ja Posti tänava vahel. Linna keskväljaku võimaliku alana koos laululavaga käsitletakse Tallinna tänava ääres linnavalitsuse hoone vastas asuvat hoonestamata haljasala. Planeeringuga antakse ettepanek mereäärse ala arendamiseks kuurorditsoonina, samuti on kavandatud uute elamualade rajamise võimalus linna lõunaossa.

22. detsembril 2022. aastal algatati AMEM Kinnisasja Arenduse OÜ taotlusel Loksa Linnavolikogu otsusega nr 27 Loksa linna Männi tn 1a, 1b, 36e, 36f ja Staadioni tn 3 kinnistute detailplaneering. Planeeringu eesmärgiks on ehitusõiguse määramine, maa-ala väikeelamu kruntideks jaotamine, tehnorajatiste ja -võrkude planeerimine, haljastuse ja heakorra põhimõtete ning servituutide vajaduse määramine. Planeeringu menetlemine on 1.06.2024 seisuga lõppfaasis.

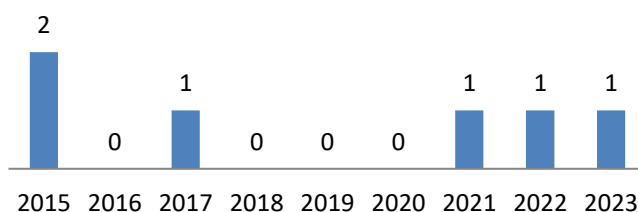
2022. aastal korraldas Loksa Linnavalitsus koostöös Eesti Arhitektide liiduga EV 100 „Hea avalik ruum“ jätkuprogrammi raames Loksa linnakeskuse arhitektuurivõistluse. Žürii poolt osutus konsensuslikult valituks võidutöö Lahemaa Tsenter, mille lahendus pakkus välja arhitektuurbüroo Arhitekt Must OÜ. Võidutöö võimaldas projekti eri osade etapilist väljaehitamist.

2023. aastal korraldas Loksa linnavalitsus koostöös Tallinna Tehnikakõrgkooliga üliõpilaste arhitektuurikonkurssi Loksa rannapromenaadi ideekavandite leidmiseks. Osavõtt oli üllatavalt

rohke. Žürii oli ühisel seisukohal, et põhjalikum ja huvitavam lahendus kajastus üliõpilaste Liisbet Toominga, Jüri Saluste ja Margus Põllupüü võistlustöös „Düün“.

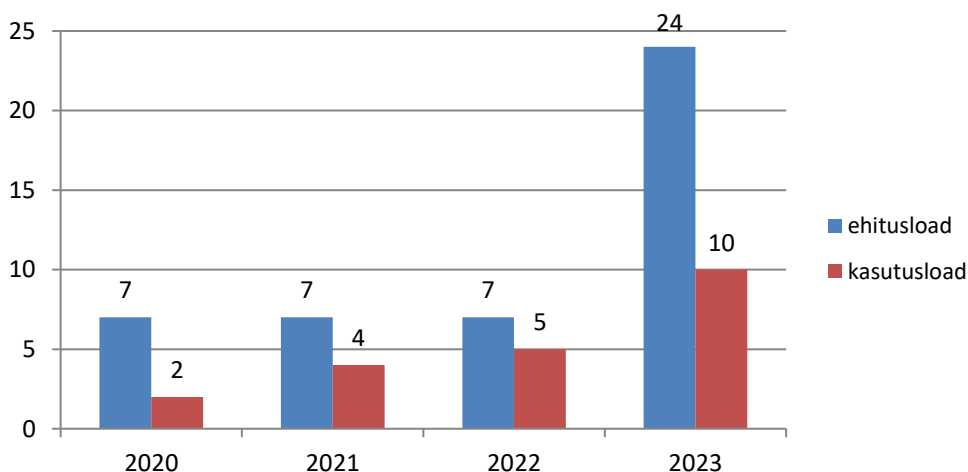
04. aprillil 2024. aastal algatati Larvik Capital OÜ taotlusel Loksa Linnavolikogu otsusega nr 19 Mere tn 12 ja 12a alale detailplaneering Loksa SPA rajamiseks. Samal aastal väljastati samale arendajale projekteerimistingimused Posti tn 9 ja 11 korterelamute rajamiseks. Larvik Capital OÜ omandas ka kinnistu Rohuaia tn 3, mis tükeldati kuueks eraldi kinnistuks plaaniga rajada neile samuti korterelamud.

Kohaliku planeeringute registri andmetel on alates 2015. aastast kehtestatud linnas 5 detailplaneeringut (joonis 6). 2023 aastal on kehtestatud 1 detailplaneering – Mere tn 31-33.

Joonis 6. Kehtestatud detailplaneeringud Loksa linnas 2015-2023 (Allikas: Loksa Linnavalitsus)

Eluruumide ehitus Loksa linnas ei ole viimastel aastatel aktiivne olnud (välja arvatud aastal 2023), enamasti vaid rekonstrueeritakse või laiendatakse olemasolevaid elurume. Enim väljastatakse ehituslubasid ehitiste püstitamiseks - alajaamad, maakaabelliinid, õhuliinid, parklad, garaažid, torustikud, mänguväljakud jms. Märkimisväärsel hulgal ka ehitiste laiendamiseks ja rekonstrueerimiseks ning lammutamiseks (mitteeluhooned – töökojad, masuudihoidlad, pumplad).

Joonis 7. Loksa Linnavalitsuse poolt 2020-2023 väljastatud ehitusload ja kasutusload. (Allikas: Riiklik Ehtisregister)

Aastal 2023. tõusis välja antud ehitus- ja kasutuslubade arv märkimisväärselt võrreldes eelnevate aastatega (joonis 7).

2021. aastal korrastati EHR-is andmebaasi, mille tulemusel suurenes mitteelamute näitaja 367-le ning 2024. aastal on kasutuses 361 mitteelamut. Kasutuses olevate elamute arv on püsunud viimastel aastatel 354 juures. (tabel 1).

Tabel 1. Kasutuses olevad mitteelamud ja elamud Loksa linnas 2020-2024 (Allikas: Riiklik Ehitisregister)

Aasta	2020	2021	2022	2023	2024
Kasutuses olevad mitteelamud	333	367	368	361	361
Elamud	354	354	354	354	354

Erasektori käes on ligi 100% linna elamufondist. Loksa linnale kuulub 13.06.2024 seisuga 4 korteromandit. Üksikelamuid on linnas 14.06.2024 seisuga 266, kahe ja enama korteriga elamuid on 88. Elamutes on kokku 1656 eluruumi (Allikas: Riiklik Ehitisregister).

Arengueeldused:

- linnal on 2009. aastal kehtestatud üldplaneering;
- kohalikku ehitustegevust reguleerib ehitusseadustik;
- linnal on stabiilne elamufond.

Probleemid:

- inimeste ehitus- ja planeerimisalane teadlikkus on vähene;
- üldplaneering vajab uuendamist.

VISOON 2040

Linna ehitustegevus toimub üldplaneeringu ja detailplaneeringute alusel. Tegusad majaomanikud ning toimivad elamuühistud on taganud majade ja õuealade heakorra ning vajadusel rekonstrueerimise. Miljööväärtuslike piirkondade säilitamine ja jätkuv väärtustamine.

EESMÄRGID

Linnaruumi otstarbekas kasutamine ja mitmekesiste eluaseme valikuvõimaluste loomine, arvestades linna ajaloolisi ja kultuurilisi väärtusi.

Ülesanded:

- tõsta inimeste ehitus- ja planeerimisalast teadlikkust;
- võtta kasutusele uued elamuehituseks sobivad maa-alad;
- arendada välja tootmisalad võimalikult kompaktselt, arvestades linna elamu- ja puhkepiirkondade laiendamise ja keskkonnaväärtuse säilitamise vajadusi;
- detailplaneeringute kehtestamisel järgida keskkonnavalaseid nõudeid;
- eristada miljööväärtuslikud piirkonnad ja säilitada nende iseloomulikud pinnavormid ja ehitiste arhitektuurilahendused ning muud väärtused;
- teostada ehitusalast järelevalvet;
- liikluskorralduse parandamiseks välja töötada linna liiklusskeem;
- rekonstrueerida ja kasutada sihipäraselt linna omandis olevaid hooneid ning rajatisi;
- algatada uus Loksa linna üldplaneering.

4. Linna juhtimine

4.1 Kohalik omavalitsus

Iseseisvaks administratiivüksuseks - aleviks sai Kõnnu valla koosseisu kuulunud Loksa küla Valgejõe suudmes paiknev tiheasustatud osa 31.08.1948. aastal. Alevi administratiivpiir, mis on täna ka Loksa linna piiriks, on kinnitatud 27.12.1976. aastal. Omavalitsuse staatuse sai Loksa 24.10.1991 aastal ja linna õigused 20.08.1993. aastal.

Omavalitsusüksuse esinduskogu on volikogu, mis valitakse linna hääleõiguslike elanike poolt kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seadus alusel. Loksa Linnavolikogu on 15-liikmeline. Moodustatud on neli alalist volikogu komisjoni: revisjonikomisjon, majandus- ja eelarvekomisjon, haridus- ja kultuurikomisjon ning sotsiaal- ja tervishoiukomisjon. Omavalitsusüksuse täitevorgan Loksa Linnavalitsus on moodustatud linnavolikogu poolt.

Kohaliku elu arendamiseks ja seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks on Loksa linn asutanud alljärgnevad hallatavad asutused:

Loksa Gümnaasium;
Loksa Lasteaed Õnnetriinu;
Loksa Muusikakool;
Loksa Linnaraamatukogu;
Loksa Noortekeskus;

ning alljärgnevad eraõiguslikud juriidilised isikud:

Sihtasutus Loksa Kultuur;
Sihtasutus Loksa Sport;
Osaühing Loksa Haljastus.

Loksa Linnavalitsus on tegev Harjumaa Omavalitsuste Liidus (HOL), Eesti Linnade ja Valdade Liidus (ELVL) ning mittetulundusühingutes: Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus ja Arenduskoda (LEADER grupp).

Loksa linna edasise arengu soodustamiseks on vajalik jätkata koostööd teiste omavalitsustega ühiste projektide elluviimisel. Peamised koostöö suunad on:

- hariduse, noorsootöö ja huvitegevuse arendamine
- puhkemajanduse ja terviseturgutamise teenuste arendamine;
- turismi edendamine;
- ettevõtluse arendamine;
- keskkonna kaitsmine;
- elanikkonnale kvaliteetsete avalike teenuste tagamine.

4.2 Finantsressursid

4.2.1 Eelarve tuluallikate struktuur

Loksa linna omavalitsuse rahalised vahendid moodustuvad järgmistest allikatest:

1. rahalised vahendid, mis laekuvad riigi poolt kehtestatud maksudest kohalikku eelarvesse vastavalt kehtivale seadusandlusele;
2. riigi poolt laekuvad sihtotstarbelised eraldised;
3. rahalised vahendid, mis laekuvad linnavolikogu poolt kehtestatud kohalikest maksudest;
4. tulud teenuste osutamise eest;
5. tulud linna asutustelt ja varadelt;
6. toetused, annetused ja muud vahendid (on sihtotstarbelised, mistõttu ei kujuta nad endast linna tulude poole pidevat allikat).

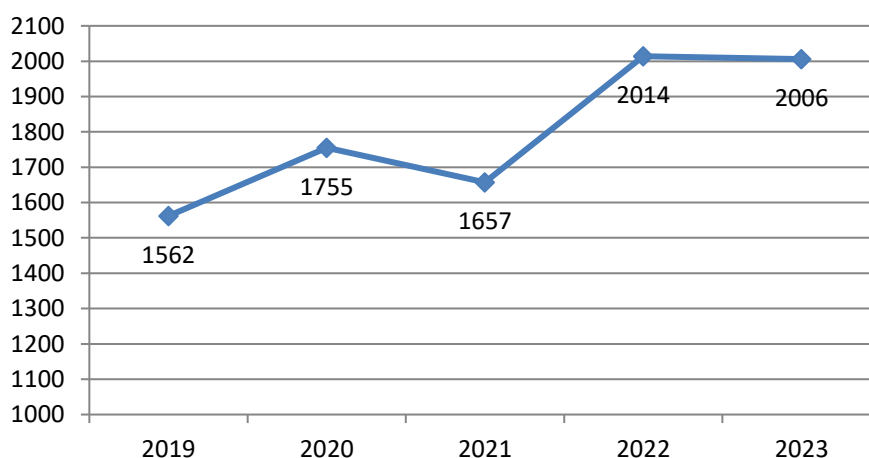
4.2.2 Eelarvetulud ja tulumaksu laekumine

Loksa linna eelarvetulude maht on tõusnud 4,1 miljonilt eurolt 2019. aastal pea 5 miljonini 2023 a. (tabel 2).

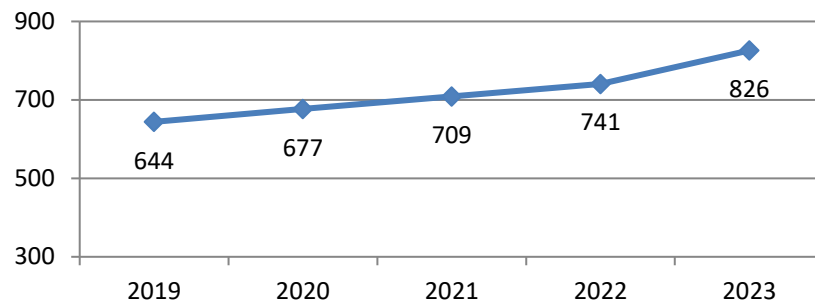
Tabel 2. Loksa linna eelarvetulud ja laekunud tulumaks (eurodes) aastatel 2019-2023 (Allikas: Loksa linna majandusaasta aruanded, linnavalitsuse raamatupidamine)

Aasta	Eelarvetulud eurodes	s.h laekunud tulumaks eurodes
2019	4 129 575	1 678 890
2020	4 537 758	1 736 781
2021	4 182 401	1 760 130
2022	5 018 162	1 850 048
2023	4 966 326	2 025 783

Loksa linna eelarve tulud ühe elaniku kohta aastatel 2019–2023 on esitatud joonisel 8. Vaadeldaval perioodil on eelarvetulud elaniku kohta vahemikus 1 562-2 006 eurot. Langus toimus 2021 aastal, mil tulu elaniku kohta oli 1 657 eurot aga 2022. aastal tõusis taas 2 014 euroni.

Joonis 8. Loksa linna eelarvetulud (eurodes) ühe elaniku kohta aastatel 2019-2023 Allikas: Loksa linna majandusaasta aruanded, linnavalitsuse raamatupidamine.

Joonis 9. Laekunud tulumaks eurodes ühe Lõksa linna elaniku kohta aastatel 2019-2023 Allikas: Lõksa linna majandusaasta aruanded, linnavalitsuse raamatupidamine.

4.3 Munitsipaalomand

Linna omavalitsuse majandustegevus baseerub munitsipaalomandil. Selle vara kasutamist korraldab ja juhib linna omavalitsus. Munitsipaalomandi tekkimise peamiseks allikaks on riigi poolt üleantav vara. Erastamise põhieesmärgiks on turumajandusse sobivate omandisuhete loomine ja selle kaudu majanduse efektiivsuse tõstmine. Munitsipaalomandi kui iseseisva omandivormi eesmärk on kohaliku rahva elujärje parandamine ning tema sihtotstarbeline kasutamine. Seisuga 1.06.2024 kuuluvad Lõksa linna munitsipaalomandusse järgmised hooned, rajatised ja objektid:

1. Lõksa Linnavalitsuse hoone	Tallinna 45
2. SA Lõksa Kultuur hoone	Tallinna tn 47a
3. Lõksa Gümnaasiumi hooned	Tallinna tn 47
4. Lõksa Lasteaed Õnnetriinu hoone	Lasteaia tn 3
5. Lõksa Bussijaama hoone	Tallinna tn 49
6. Lõksa Noortekeskuse hoone	Tallinna tn 47
7. Staadion	Staadioni tn 2
8. Keskväljak	Tallinna tn 32
9. Töökoja hoone	Pärna tn 1a
10. Töökoja hoone	Pärna tn 1b
11. Endine tsiviilkaitse varjend	Posti tn 44
12. Garaažiboksid	Tallinna tn 47a
13. Endine kooli katlamajahoone	Tallinna tn 47

Laste mänguväljakud:

1. Nooruse tn 10
2. Papli tänaval
3. Rohuaia tn 13
4. Tallinna tn 47 (Skatepark)
5. Tiigi tn 6

Pargid:

1. Veteranide park (Nooruse tn 5a)
2. Nõmme park (Mere tn 7a)
3. Rannapark (Mere tn 14)

Puhkealad:

1. Männi tn 34a - Männi tn äärne puhkeala („Karl Marx“)
2. Männi tn 36b - staadioni ja jõe vaheline puhkeala
3. Mere tn 14 – rand

Aiamaa:

1. Tiigi tn 6

Arengueeldused:

- rahuldav materiaal-tehniline baas;
- maksulaekumine on paranenud.

Probleemid:

- vähe spetsialiste;
- vähe on KOV ülesannete ja funktsioonide täitmiseks vajalikke riigipoolseid vahendeid;
- vähene koostöö rahvusvahelisel tasandil.

VISIOON 2040

Linnavalitsus on kaasaegne haldusorganisatsioon, mida iseloomustab avatud juhtimine, ning ametnike selge tööjaotus ja vastutus. Erinevad töövaldkonnad on kaetud tugevate spetsialistidega ja on tõusnud juhtimise efektiivsus. Linna arendamine on järjepidev, süsteemne ning tugineb linna arengukavale. Otsuste tegemisse kaasatakse elanikke ning elanikud on aktiivsed ja pädevad omavalitsuslike õiguste realiseerimisel. Loksa linn on algatusvõimeline partner Harju maakonna omavalitsusüksuste koostöövõrgustikes ning rahvusvahelises koostöös. Loksa linn on tuntud nii Eestis kui rahvusvahelisel tasemel. Avalike huvide rahuldamiseks on linnal piisav munitsipaalramufond

EESMÄRGID

Linna finantsvõimekuse tagamine, ametnike haldussuutlikkuse tõstmine, aktiivne siseriiklik ja rahvusvaheline koostöö, haldusreformi läbiviimine regioonis ja riigis tervikuna, Loksa linna maine ja atraktiivsuse tõstmine.

Ülesanded

linna finantsvõimekuse tagamiseks:

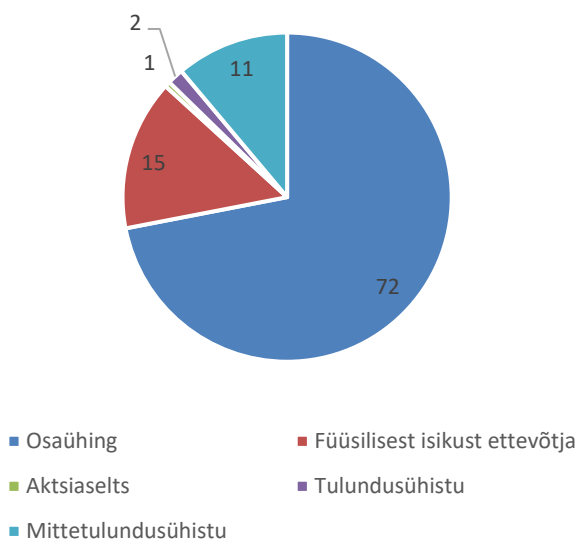
- jätkata üksikisiku tulumaksu laekumise suurendamiseks meetmete rakendamist;
- jätkata maksumaksjate arvu kasvu stimuleerivat tegevust;
- laiendada linna eelarveliste tulude kasvatamiseks munitsipaalarendustegevust, taotleda linna osalusega äriühingute töö suuremat majanduslikku isetasuvust;
- vähendada energiasäästu jms meetmete abil munitsipaalomandis olevate hoonete ülalpidamiskulusid;
- tagada eelarvesse täiendavad vahendid investeeringuteks projektipõhiselt finantseeritavate programmide ja meetmete aktiivse kasutamise kaudu;
- suurendada eelarves raha kaas- ja omafinantseeringuteks, et tuua linna täiendavaid investeeringuid Eesti ja Euroopa Liidu arengufondidest, samuti riigi- ja erasektori vahenditest;
- keskenduda eelarvepoliitika kujundamisel enam finantsplaneerimise ja eelarveprognoosi osatähtsuse kasvatamisele;
- jälgida, et eelarves tegevuskulude kasv ei oleks kiirem eelarve kulude üldisest kasvust, kulutatakse säästlikult;
- stimuleerida aktiivsust ja tulemuslikku tööd;
- tõsta haldusasutustes infotehnoloogia potentsiaali;
- võimaldada ametnikel osaleda tööalastel koolitustel;

- arendada välissuhteid ja koostööd sõpruslinnadega erinevates valdkondades (keskkond, haridus, meditsiin jne);
- teha koostööd naaberomavalitsustega;
- jätkata osalemist:
 - Harjumaa Omavalitsuste Liidus;
 - Eesti Linnade ja Valdade Liidus;
 - Põhja-Eesti Ühistranspordikeskuse tegevuses;
 - MTÜ-s Arenduskoda - LEADER grupis;
 - MTÜ-s Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus
- osaleda aktiivselt erinevates regionaalsetes, üleriigilistes ja rahvusvahelistes projektides ning valmistada ette projekte välisinvesteeringute taotlemiseks linna ja regiooni kõigi huvigruppide koostööna;
- teostada järjepidevalt linna arendustegevust ja kaasata sellesse elanikke;
- korrigeerida iga-aastaselt arengudokumente, analüüsida hetkeolukorda ja arengufaktoreid, täpsustada prioriteetseid arengusuundi ja tegevuskavasid;
- valmistada regulaarselt ette ja anda välja linna tutvustavaid materjale.

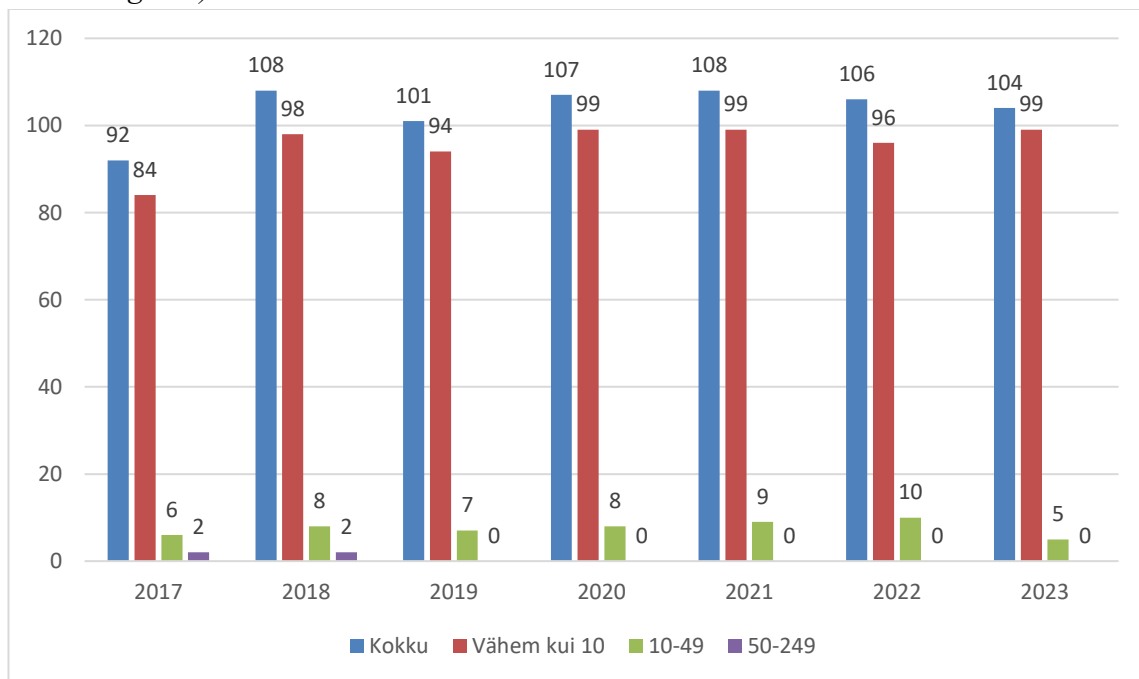
5. Ettevõtlus ja turism

5.1 Ettevõtlus

Äriregistri andmetel on 12.06.2024 seisuga Loksa linnas registreeritud (registrisse kantud) 268 juriidilist isikut, kellest 136 on osaühingud, 28 füüsilisest isikust ettevõtjad, 21 mittetulundusühingud, kolm tulundusühistut, kaks sihtasutust ja üks aktsiaselts ning ülejäänud on korteriühistud (71) ja kohaliku omavalitsuse asutused (6) (joonis 10). Suur osa osaühingutest tegeleb jae- ja hulgikaubanduse, ehituse, metallitöötuse, transporditeenuste osutamise ja tekstiilitoodete valmistamisega. Füüsilisest isikust ettevõtjate põhilisteks tegevusaladeks on jaemüük, iluteenindus (nt juuksur, kosmeetik, küünetehnik), kalapüük ja müük, mootorsõidukite hooldus ja remont ning sotsiaalhoolekande ja tervishoiuteenuste osutamine. Tulundusühistutena on registreeritud hooneühistud.

Joonis 10. Loksa linnas registreeritud ühingute jagunemine vormi järgi (%) 12.06.2024 seisuga (Allikas Äriregister).

Joonis 11. Loksa linna ettevõtete jaotus suuruse järgi 2017-2023 Allikas: Statistikaameti Statistika andmebaas, ER032.

Loksa linnas on viimastel aastatel (2018-2023) püsinud mikroettevõtete (0-9 töötajat) arv vahemikus 94-99. Väikeettevõtete (10-49 töötajat) arv on jäänud vahemikku 5-10. Ettevõtteid, kus töötajaid oleks üle 50 Loksa linnas alates 2019 aastast ei ole.

Mikroettevõtete arvust saab järeldada, et Loksa linnas on rohkelt ettevõtlikke inimesi, kes eelistavad ise olla ettevõtjad saades aru, et keerulises majandussituatsioonis on mikroettevõtted paindlikumad ja vähem haavatavamad.

Majandustegevuse registri 12.06.2024 seisuga on 14 isikul/asutusel õigus tegeleda Loksa linnas alkoholi jaemüügiga. Tubakatoodete jaemüügi õigus on 12 isikul/asutusel. Kahel Loksa linna ettevõttel on olemas tegevusluba sõitjate veo teostamiseks.

Loksa linna põhilised majandussuunad on metallitöötlemine, ehitus, elektroonika, õmblus ja teenindus. Suur osa elanikkonnast on hõivatud hariduses, tervishoius, kaubanduses ning muus elukondlikus teeninduses. Linna suuremateks tööandjateks on Loksa Linnavalitsus koos hallatavate asutustega. 2016. aasta kevadel avati tehase endises ühiselamus 50-kohaline Loksa Eakate Kodu, mis täna tegutseb juba ka endise Loksa haigla hoones, kus on pärast rekonstrueerimist 80 voodikohta. Linnas tegutseb AS Eesti Posti (Omniva) postipunkt ning olemas on 3 ettevõtte pakkiautomaadid (SmartPost, Omniva ja DPD) Linnas on Swedbank ja SEB panga sularahautomaadid. Avatud on Loksa Benu apteek.

Loksa on kujunemas mitmekesisemaks tööhõivet pakkuvaks keskuseks. Loksa sobib suurepäraselt näiteks ka terviseturgutusteenuste osutamiseks. Linna edasiseks väljaarendamiseks on vajalik läbimõeldud ruumilise planeerimise arengupoliitikat, infrastruktuuriinvesteeringute poliitikat ja linna ettevõtlusalast esitlemist ka rahvusvahelisel arenil (Harju maakonna arengustrateegia 2025).

Arengueeldused:

- ettevõtlikke inimesi on piisavalt;
- Loksa asub Tallinna lähedal;
- hea transpordiühendus Tallinnaga ja naaberomavalitsustega;
- Suurepärased kaubanduskeskused.

Probleemid:

- puudub konkurentsivõimeline ettevõtluskeskkond;
- Loksa asub Tallinna lähedal.

VISIOON 2040

Loksa on kaasaegsel tasemel välja arendatud infrastruktuuriga ning mitmekülgse ja paindliku tööstusega konkurentsivõimeline ettevõtluskeskkond, mis pakub maksimaalselt kõrge tööviljakusega töökohti.

EESMÄRGID

Atraktiivse ettevõtluskeskkonna arendamine, ettevõtluse edendamine, koostöö ja infolevi suurendamine, ettevõtluse konkurentsivõime ja innovatsioonisuutlikkuse tõstmine.

Ülesanded:

- luua ettevõtlusele soodne keskkond;
- nõustada ettevõtjaid nende tegevuse kooskõlla viimiseks kehtivate õigusaktidega;
- aidata kaasa kolmanda sektori arengule;
- aidata leida võimalusi investeringute saamiseks Eesti riigi regionaal- ja välisabi programmide kaudu;
- arendada koostööd linna, tööhõiveameti ja tööandjate vahel;
- kaasata ettevõtjaid sihipäraselt linna ja regiooni arendusprojektide ettevalmistamisse ja elluviimisse.

5.2 Turism

Peatüki koostamisel on aluseks võetud Karmo Kaasiku 2011. aastal kaitstud töö „Loksa linna turismiarengukava aastani 2014 ja visioon aastani 2040“.

Lahemaa Rahvusparki rüpes, Juminda ja Pärисpea poolsaare varjus Hara lahe kaldal paiknevat Eesti kõige põhjapoolsemat linna – Loksat ilmestab puutumata loodus kauni männimetsa ja liivarannaga ning läbi linna looklev Valgejõgi. Aegade jooksul on puhkepiirkonnaks kujunenud asula lääne- ja edelaosa, mida kasutavad lisaks kohalikule elanikkonnale ka Loksa külastajad. Puhkeala koosseisu kuuluvad linnaga vahetult külgnevad marja- ja seenerikkad metsad. Nimetatud väärtused annavad Loksale suurepärased eeldused saada turismi sihtkohaks ja taas tunnustatud puhkepiirkonnaks nagu see oli enne II maailmasõda. Tollal oli Loksa Nõmmeks kutsutav territoorium täis suvilaid ja puhkemaju. Tallinna elanikud olid omandanud kümneid krunte suvekodu rajamiseks Hara lahe kaldale. Tänu päikesepaistelistele suvepäevade rohkusele toimusid Loksal tihti filmivõtted, mistõttu Loksa kandis rahvasuus ka Eesti Hollywoodi nime.

Ajalooliste ja kultuuriliste vaatamisväärsuste hulka kuuluvad 1853. aastal valminud Loksa Püha Neitsi Maarja kirik ja aastatel 1938-1939 tüüpprojekti järgi (arhitekt Elmar Lohu) ehitatud Loksa bussijaam, mis jäi teadaolevalt esimeseks ja ainsaks ühistranspordi tarbeks rajatud ehitiseks tollases Eesti Vabariigis. Lisaks bussijaama hoonele on kohalikuks kultuuripärandi objektiks Loksa kooli algklasside maja hoone ja 1905.a revolutsiooniliste sündmuste mälestusmärk „Pamjat Azova“ (Mere tn ääres). Muinsuskaitse all on eraldi objektidena ehitismälestistena Loksa bussijaama hoone, Loksa kiriku hoone, kalmistu aed ja värav, ajaloomälestisena II maailmasõjas hukkunute ühishaud (Männi tn 34a), kuhu on vene armee allikate andmeil maetud 32 sõjaväelast. Väärtusliku ehituspärandi nimistusse on kantud tänase SA Loksa Kultuur hoone ja endise Lahemaa kaubamaja hoone. 2009. aastal valminud Ida-Harjumaa turismiobjektide ja –marsruutide väljaarendamise kava investeringuvajaduste kontseptsioon näeb ette Loksa ajaloolise, muinsuskaitse all oleva bussijaama hoone rekonstrueerimise.

Loksa linna kui turismisihtkoha kohta leiab viiteid internetis. Trükiseid Loksa linnast on koostatud mitmeid: fotoalbum „Loksa“ (2010, Galina Nikitina, kordustrükk 2015), raamat loksalastest „Sinust ja Sinule Loksa“ (2010, Eha Gnadeberg, Reet Vaher), eesti- ja inglisekeelne Loksa linna voldik (2012) ja venekeelne teatmik linna elu korralduse/toimimise kohta. Loksa poolteist sajandit tagasi alanud hariduselust jutustavad raamatud „Loksa kool 150“ (2017) ja „Школьные годы чудесные“ (2018, Galina Nikitina). Lisaks on Loksa linna kui turismisihtkohta tutvustatud MTÜ

Arenduskoda poolt Leader piirkonda tutvustavas teatmikus koos filmiga "Hummer" ning mitmetes Eestis ilmunud turismialastes väljaannetes. Loksa linna sissesõidul on piirkonda tutvustav kaart ning alates 2022. aastast tegutseb bussijaama ees suvine infopunkt koos rattalaenutusega.

Linnal on plaanis asutada Loksa koduloomuuseum, mille eesmärk on tutvustada turistidele, ühepäevakülastajatele ja kohalikele Loksa linna ja selle lähiümbruse ajalugu. Teiseks eesmärgiks on parandada turistidele, ühepäevakülastajatele ja kohalikele elanikele asjakohase ja aktuaalse turismiinfo kättesaadavust. Loksa kuulub MTÜ Arenduskoja Leader piirkonda ning on läbi selle liitunud Lahemaa Euroopa Turismiarenduskavaga. Turismi arendamisele aitaks ka suuresti kaasa majutuskohade ja hotelli rajamine linna.

Karmo Kaasiku 2011. aastal kaitstud töös „Loksa linna turismiarenduskava aastani 2014 ja visioon aastani 2040“ nähakse Loksa linna prioriteetidenä turismi arengus nii spordi-, öko-, tervise- kui ka puhketurismi arendamist.

Sporditurismi arendamiseks tuleks kaasajastada olemasolevaid spordirajatisi ja ehitada uusi, eesmärgiga luua aastaringsed sportimisvõimalused eelkõige tervise- ja harrastussportlastele. Selleks tuleks rajada kaasaegne spordilinnak, staadion, mänguväljakud (nt uisu- ja tenniseväljakud). Linnas on võimalik harrastada ka nt jäägolfi, jääpurjetamist, viia läbi regulaarseid matku vastavalt hooajale (nt foto-, ratta-, süsta-, kelgu-, suusa- ja uisumatkad).

Ökoturism rõhutab loodus- ja kultuuripärandi säilimist. Selle arendamiseks tuleks majutusasutused ehitada vastavalt Rohelise Võtme nõuetele.

Terviseturismi arendamisele aitaks kaasa lisaks praegu pakutavale taastusravile ravi- ja heaolu veekeskuse rajamine. Huvitav on ka Karmo Kaasiku töös käsitletud idee saunaküla rajamisest Kuivoja risti ranna-alale, mille kohaselt koosneb nn saunaküla erinevaid saunatüüpe pakkuvatest saunamajadest koos majutusvõimalusega, peamajast koos toitlustusvõimaluse ja konverentsisaali kasutamisega, olemas on ka sportimisvõimalused jms.

Puhkepiirkonnas on võimalik arendada mitmekülgset puhketurismi. Perspektiivseks puhkepiirkonnaks on rannalõigud, mis jäävad Mere tänava ja supelranna vahelisele alale ning Loksa-Suurpea tee äärde. Puhketurismi edendamiseks tuleks parandada rannäärset infrastruktuuri, rajada näiteks promenaad, jahtide randumise kai. Atraktiivseks puhkekohaks võiks kujuneda linna põhjaosas, elamurajooni ja tehase vahel, 15-el hektaril laiuv endine savikarjäär, kui see korrastada ja sinna rajada valgustatud jalakäijate teed, piknikuplatsid, asutada paadilaenutus.

Arengueeldused:

- Loksa geograafiline asend on soodne;
- Loksal asub sadam;
- transpordiühendus on hea pealinna ja naabervalla asulatega;
- tervisespordi harrastamiseks on rahuldavad tingimused (terviserada, ujula);
- Loksa linna koostöö Lahemaa Turismiühinguga;
- Loksa linn osaleb Lahemaa Rahvuspargi Säästva arengu strateegias.

Probleemid:

- vähe on majutus- ja toitlustuskohti;
- puudub Loksa linna traditsiooniline suurüritus, mis looks teistest konkureerivatest piirkondadest eristavat identiteeti;
- Loksa linna kui turismisihtkohta reklaamitakse vähe;
- aktiivseks puhkuseks vajalikke välispordirajatiste vähesus sh kergliiklusteid;
- rannäärne infrastruktuur ja savikarjääride ala välja arendamata;
- turismialane koostöö naaberomavalitsustega puudub.

VISIOON 2040

Loksa on puhta looduse, omanäolise kultuurimaastiku ning aktiivse puhke- ja sportimisvõimalustega turismikeskus. Loksa linna iseloomustavad aastaringsed kvaliteetsed, kliendi soove arvestavad teenused, kaunis põhjamaaine loodus ja turvaline keskkond. Loksa linna elanikud väärtustavad turismi kui olulist majandusharu.

EESMÄRGID

Turismi infrastruktuuri arendamine, turismiatraktsiooni leidmine, turismitoodete valiku laiendamine ja kvaliteedi tõstmine, Loksa linna kui turismisihtkoha reklaamimine, turismialase koostöö arendamine.

Ülesanded:

- kasutada ära turismi kui majandusharu potentsiaal ja avaneda uutele investeeringutele;
- suurendada kohapeal pakutavat turismitoodete valikut ning tõsta juba olemasolevate turismitoodete ja teenuste kvaliteeti;
- algatada turismialaseid projekte ja viia ellu koostöös teiste omavalitsustega;
- arendada teiste omavalitsustega ühist arendus- ja turundustegevust;
- lahendada koostöös ettevõtjatega, riigiasutustega ja kolmanda sektoriga turismialaseid kitsaskohti;
- teostada süstemaatilist turismialast koostööd Põhja-Eesti turismiettevõtetega ja organisatsioonidega;
- kasutada piirkonna rikkust- puhast loodust ja omanäolist kultuurimaastikku turismi propageerimiseks;
- rajada rannapiirkonna infrastruktuur;
- edastada informatsiooni kõigi turismiobjektide, ettevõtete ja sündmuste kohta;
- korraldada traditsioonilisi spordi- ja kultuuriüritusi, mitmekesistada puhke- ja sportimisvõimalusi;
- suurendada Loksa linna tuntust turismikohana;
- rajada Loksa koduloomuuseum.

6. Tehniline infrastruktuur

6.1 Teed, tänavad, transport

Loksa linn asub 65 km kaugusel Tallinnast ca 15 km Tallinn-Narva maanteest põhja pool. Linna idapiiril kulgeb Liiapeksi-Loksa maantee, mis linna piires on riigimaantee hulka kuuluv Tallinna tänav. Laevatehase juurest algav Kalurite tänav kuulub Loksa–Pärispea–Viinistu riigimaantee hulka. Tallinna tänavalt Rohuaia tänavale hargnev lõik on Loksa- Viinistu riigimaantee, Leesi–Hara–Loksa riigimaantee hulka kuuluv tee on linna piires Rahu tänav. Ülejäänud Loksa ümbruskonnas paiknevad maanteed on järgmised:

1. Loksa-Kotka-Võsu-Rakvere;
2. Loksa- Kasispea- Ilumäe- Palmse-Viitna;
3. Loksa-Kotka-Valgejõe.

Linna tänavatevõrk on välja kujunenud. Suurema liikluskoormusega tänavateks on Tallinna, Rohuaia, Rahu, Posti ja Kalurite tänav. Riigiteid on linnas ca 5,5 km, kohalikke teid 20,4 km. Teede ja tänavate kogupikkuseks on linnas ca 26 km, millest suur osa on asfalteeritud. Raskeveokite osakaal liikluses on suur, kuna linna läbivad riigiteed. Loksa linnas teede hooldust ja lumetõrjet korraldab linnavalitsus. Loksa linna läbivaid riigiteid hooldab transpordiamet.

Loksa bussiühendus naaberasulatega Kuusalu vallas ja Tallinnaga on hea, arvestades nii transpordivahendi kvaliteeti kui sõidugraafikut. 2019.aasta kevadel avati taas 90-ndate alguses katkenud bussiühendus Rakverega. Taastatud on ka bussiliiklus marsruudil Loksa-Peterburg. Täiendavalt ühistranspordile on käigus Kuusalu valla õpilasliinid ja ettevõtete bussiliinid. Loksa linn on MTÜ Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus liige.

Loksa linna tänavad ja teed on valgustatud ca 400 valgustiga, mida juhitakse 8 tänavavalgustuse juhtimiskilbi kaudu. Kõik valgustid on varustatud kaasaegsete kõrgrõhu Na-valgusallikatega. Kasutusel on nii tänavavalgustuse paljasjuhtmelised kui ka kaabelõhuliinid, osaliselt on tänavavalgustus rajatud kasutades maakaableid. Valgustite põlemise aeg s.t süttimine ja kustumine on reguleeritud fotoelementide poolt, mis mõõdavad valguse hulka. Umbes 1/4 valgustitest on amortiseerunud ning vajavad vahetamist.

Jalg- ja kergliiklusteid on linnas ca 5,35 km. Linna peatänavatest on jagteega suures osas ääristatud Tallinna ja Rohuaia tänav. 2024. aastal valmis ca 1km pikkune Posti tänava jalgteed. Plaanis on lähiajal rajada jalg- ja kergliiklusteed ka Kalurite- ja Mere tänava äärde ning pikendada Tallinna ja Rahu tänavaäärset jalgteed, samuti Rohuaia tänav L1 lõigu osas.

Linna üldplaneeringuga on ette nähtud:

1. linna lõunapoolse möödasõidutee ehitamine Rahu tänava liikluskoormuse vähendamiseks ning juurdepääsu tagamiseks uutele puhkebaasidele ja eramutele;
2. parkla ja juurdepääsuteede rajamine linna edelaossa supelranna ja mereäärsele puhkepiirkonda;
3. kõnni- ja kergliiklusteede rajamine Posti, Nooruse, Männi, Mere, Lasteaia, Tallinna ja Kalurite tänava äärde;
4. Tallinna ja Rohuaia tänava ristmiku väljaehitamine

5. Mere tänava, Mere tänava pikenduse ja silla projekteerimine ning ehitamine Tallinna-Posti tänava ristmikuni.

Arengueeldused:

- välja on kujunenud teede- ja tänavatevõrk;
- olemas on looduslikud eeldused kergliiklusteede rajamiseks;
- ühistranspordiühendus on hea Tallinna ja naaberomavalitsustega.

Probleemid:

- tänavavalgustus on amortiseerunud;
- ühistranspordiühendus on minimaalne Lääne- ja Ida-Virumaaga.

VISIOON 2040

Kõik linna sõiduteed on kaetud kõvakatttega, hooldatud ja valgustatud. Välja on arendatud kergliiklusteede võrgustik.

EESMÄRK

Lähialade, maakonna ja Eesti teedevõrguga ühendatud ning sujuvat liiklemist võimaldavate tänavate, kergliiklus- ja kõnniteede võrgustiku loomine. Linna ja selle lähialade igapäevast töö ja tarbimisega seotud liikumist võimaldav kohalik ühistranspordiühendus.

Ülesanded:

- arendada teedevõrku ja parandada teedehoiu taset;
- remontida jooksvalt tänavaid ja kõnniteid;
- koostada remonti vajavate tänavate rekonstrueerimisprojektid;
- kergliiklus- ja kõnniteede rajamine;
- ehitada välja 3-faasiline tänavavalgustuse võrk;
- suurendada liiklusohutust.

6.2 Infokommunikatsioon, andmeside

Linna hea käekäik sõltub palju sellest, millised on infovahetuse võimalused ettevõtete, asutuste, firmade ja üksikisikute vahel.

Loksa linnas on olemas televisiooni kaabellevivõrk, mida haldab OÜ DJUK. Nimetatud võrguteenuseid tarbivad eelkõige linna kirdeosa korruselamute asustajad. Palju kasutatakse Eesti suurima telekommunikatsiooni ja IT-ettevõtte Telia Eesti AS ja AS Elisa Eesti teenuseid. Mõningal määral on levinud ka teiste telekommunikatsiooniettevõtete teenuste kasutus.

Telefoniside teenust pakub linnas Telia Eesti AS, kellel asub linnas digitaalne telefonijaam. Võimalik on tarbida ka mobiilsidevõrkude teenuseid: Telia, Tele 2, Elisa.

Loksa linn on kaetud interneti püsiühendusega. Pärna tänaval paiknev ning Teliale kuuluv digitaalne telefonijaam ja ADSL sõlm on piisava tehnilise võimsusega ning vastavalt turu nõudlusele hõlpsalt laiendatavad. Suuremad internetiteenuse pakkujad on linnas lisaks Telia Eesti

AS- ile veel OÜ DJUK, GoNetwork OÜ ja AS Elisa Eesti. Loksa Linnavalitsuse lokaalvõrgu kiiruseks on hetkel ca 100 Mb/s.

WiFi levialad asuvad Loksa Linnaraamatukogus (Tallinna tn 45), Tulisilma Ärikeskuses/OÜ Tulisilm (Tallinna tn 14), Loksa ujulas (Tallinna tn 47b) ja Loksa Staadionil (Staadioni tn 2). Avalik internetipunkt asub Loksa Linnaraamatukogus, tasuline internetipunkt aga Tulisilma Ärikeskuses. Telefoniside ja interneti püsiühenduse tehniline kättesaadavus elanikkonnale on tagatud.

Loksa Linnavalitsus on välja arendanud Loksa linna võrgulehe, millele pandi algus 2000. aastate algul koostöös endise Loksa vallaga. 2003. aastal hakkas linna võrgulehte haldama ettevõtte Artaxis AS, alates 2007 kasutati võrgulehe pidamisel aga Hansanet OÜ teenuseid. 2014. aastal hakkas linn kasutama kohalike omavalitsuste teenusportaali KOVTP2 (www.loksalinn.ee), mis annab paremaid võimalusi pakkudes elanikkonnale aktuaalset informatsiooni linnas toimuva kohta. Samuti on kasutusele võetud taotluste esitamiseks iseteeninduskeskkond SPOKU. Lisaks annab linnavalitsus alates 2003. aastast kord kuus välja kakskeelset väljaannet Loksa Elu (paberkanal, linna võrgulehel), mis varustab elanikkonda kohaliku informatsiooniga.

Arengueeldused:

- linnaelanikele on tagatud telefoniside ja interneti püsiühenduse tehniline kättesaadavus;
- linnas toimib kohalik kaabeltelevisioon; linnal on toimiv koduleht
- antakse välja linnaelu kajastavat väljaannet Loksa Elu.

VISIOON 2040

Loksa on kaasaegse infokeskkonnaga linn.

EESMÄRK

Kaasaegse infokeskkonna väljaarendamine ja seeläbi parema elu- ja töökeskkonna loomine elanikele. Teabelevi korraldamine.

Ülesanded:

- arendada andmeside infrastruktuuri ja laiendada infotehnoloogia kasutust kõigis eluvaldkondades;
- suurendada elektrooniliste teenuste kättesaadavust, mille tulemusena suureneb oluliselt riigi, linna ja kodanike vaheliste suhete operatiivsus ja paindlikkus;
- tõsta haldusasutustes infotehnoloogia potentsiaali;
- regulaarselt uuendada arvuti tark- ja riistvara;
- uuendada ja arendada aktiivselt linna elu ja juhtimist kajastavat võrgulehekülge;
- jätkata Loksa Elu väljaandmist;
- suurendada andmesidekiirust linnaasutustes, viies sisevõrgu kiiruse 1 Gbit/ s-le.

6.3 Ühisveevärk- ja kanalisatsioon

Alates 01.11.2010 on Loksa linna vee-ettevõtjaks 100% linna osalusega OÜ Loksa Haljastus. Loksa linna haldusterritooriumil on rajatud kaheksa puurkaevu, milledest kolm (Posti 27a, Ranna 19, Tallinna 47) on lülitatud linna ühtsesse veevarustussüsteemi, Lõuna 7a asuv puurkaev ei ole lülitatud ühtsesse veevarustussüsteemi (sellest puurkaevust varustatakse kogu Lõuna tänava ja Tallinna tänava (54 kuni 81) kinnistuid), ülejäänud varustavad lokaalseid süsteeme. Tabelist 2¹ nähtub, et linna ühtsesse veevarustussüsteemi lülitatud puurkaevude keskmine summaarne toodang on Osäühing Loksa Haljastus andmetel langenud 2022. aastal 2019 aasta tasemele 17,8 m³/h ning 2023 aastal langes 17,0-le m³/h. Olemasolevad puurkaevud rahuldavad täielikult tuleviku veevajadused. Linna orienteeruv veetarve on näha tabelis 2¹. 2022. aasta tarbimine on langenud 2019. aasta tasemele ca 156 091 m³ ning 2023. aastal langes koguni 149 000 m³.

Tabel 2¹. Veetarve ja keskmine vee summaarne toodang

Aasta	Veetarve, m³	Keskmine vee summaarne toodang, m³/h
2016	172 032	19,6
2017	152 719	17,5
2018	158 084	18,0
2019	155 350	17,7
2020	163 749	18,6
2021	172 343	19,7
2022	156 091	17,8
2023	149 000	17,0

Keemiliste ja mikrobioloogiliste näitajate alusel kuulub linna joogiveeks kasutatav põhjavesi I kvaliteedi klassi 2019 a. üldraua näitaja piirsisalduse alusel. Joogivee kvaliteet on võrreldes varasemate aastatega püsitud stabiilne, põhiliseks probleemiks on olnud üldraua piirsisalduse näitajate väärtus. Joogivee pH jääb piirnormide ($\geq 6,5 \leq 9,5$) vahemikku, olles keskmiselt 7,5-8,0.

Ühisveevärk hakkas Loksa linnas toimima 1971. aastal. Samal aastal ehitati Nooruse tn 3b reoveepumpla. Veetorustike (magistraalid, arvestatud ei ole torusid liitumiskohtadest objektideni) kogupikkuseks on hetkel ca 13,75 km. Ühiskanalisatsioonitorustiku pikkuseks Loksa linnas on ca 9,0 km (magistraalid, arvestatud ei ole torusid liitumiskohtadest objektideni). Ühiskanalisatsioonitorustik oli algselt rajatud aastatel 1965-2004, 2010-2013 kanalisatsioonisüsteem rekonstrueeriti. Torustikust enamik on iseoolne. Ühiskanalisatsiooniga on liitunud 2 520 inimest (92%). Elanikud, kellel puudub ühiskanalisatsioon, koguvad reovett kogumiskaevudesse, mida tühjendatakse asseniseerimise autode abil vastavalt vajadusele. Lisaks on linnas olemas sadevee- ja drenaažitrassid.

2010. aasta maikuus kiitis Keskkonnainvesteeringute Keskus heaks Osäühing Loksa Haljastus projekti linna ühisveevärgi ja kanalisatsioonisüsteemi rekonstrueerimiseks. Projekti realiseerimine toimus aastatel 2010-2013. Projekti raames rekonstrueeriti ja ehitati ca 9,4 km joogiveetorustikku

ja ca 7,95 km kanalisatsioonitorustikku. Rekonstrueeriti üks reoveepumpla (Nooruse 3b), kaks puurkaev-pumplat (Posti tn 27a ja Ranna tn 19), millele paigaldati ka veetöötlusseadmed ning rekonstrueeriti Loksa linna reoveepuhasti. Lisaks olemasolevate süsteemide rekonstrueerimisele rajati uusi joogiveetorustikke ca 1,58 km ja uusi kanalisatsioonitorustikke ca 3,52 km ning viis reoveepumplat. Projektiga lahendati 90% loksalaste kvaliteetse joogiveega varustamise ja reovee puhastamisega seotud muredest. Lähitulevikus on plaanis valmistada ette uus rahastamisaotlus tagamaks kogu Loksa linna ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni kaasajastamiseks.

Reovesi puhastatakse 1987. aastal rajatud ning alates 2010. aastast Osaühingule Loksa Haljastus kuulavas reoveepuhastis bioloogiliselt. 2013. aastal lõppes reoveejaama täielik rekonstrueerimine. Reoveepuhasti jõudluseks on 2 750 m³ heitvett päevas. Puhastatud reovesi juhitakse merre. Kui 2012. aastal käitles puhasti reovett 373 522 m³, siis järgnevatel aastatel on käideldud reovee kogused vähenenud ca 25%. Loksa Linnavalitsuse tellimusel koostas OÜ Sweco Loksa linna veemajanduse arengukava aastani 2031.

Arengueeldused:

- linnal on reoveepuhasti;
- Loksa linna ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemid on suures osas rekonstrueeritud.

Probleemid:

- suur osa tarbijate oma majasisene trass (alates maakraanist) on rekonstrueerimata;
- 10% trassidest vajavad ehitamist või rekonstrueerimist.

VISIOON 2040

Kõikidele tarbijatele on tagatud kvaliteetne tarbevesi ja reovee kanaliseerimine. Reovesi puhastatakse vastavalt sätestatud normidele.

EESMÄRK

Kõigile linna elanikele kvaliteetset joogivett pakkuvate ning keskkonnasõbralike vee- ja kanalisatsioonisüsteemide jätkuv rekonstrueerimine.

Ülesanded:

- ehitada ning rekonstrueerida kõik linna vee- ja kanalisatsioonirajatised;
- ehitada vajalikud torustikud ning restkaevud sadevee ärajuhtimiseks;
- rakendada ellu Loksa linna ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arengukava.

6.4 Soojusmajandus

Loksa Linnavolikogu 25.07.2019 määruse nr 8 kohaselt hõlmab Loksa linna kaugkütte piirkond Valgejõe paremast kaldast põhja poole jäävat linna territooriumit. Alates 22.06.2024 hõlmab Loksa linna kaugküttepiirkond hõlmab ka Valgejõe vasakust kaldast lõuna poole jäävat, Mere ja Rahu tänavaga piirnevat ala. Kaugküttepiirkonnast väljajäävas piirkonnas kasutatakse küttematerjalina põhiliselt puitu.

Loksa linna soojusvarustusega tegeleb 2009. aastast firma N.R. Energy OÜ (enne 16.07.2014 ärinimi Avoterm OÜ). N.R. Energy OÜ ainuomanduses on nii soojuse tootmisvõimsused kui soojusvõrgud.

Loksa katlamaja paikneb aadressil Nooruse tn 3a. Kahes konteinerkatlamajas (tootmisvõimsus kokku ca 4,5 MW) on masuudi täielikult välja vahetanud kodumaine vedelkütus - põlevkivi kütteõli. Keskmiselt toodetakse aastas ca 20 000 MWh soojust, millest lõpptarbijatele müüakse ca 18 000 kWh. Uue, hakkepuidul töötava katlamaja valmimisel jäävad õlevkiviõli katlad tagama reserv- ja tipukoormust. Uus, hakkepuidul töötav katlamaja varustab linnaelanikke soojaga alates 2024 aastast.

Aastatel 1974-1996 rajatud ja tänaseks 100%-liselt renoveeritud kaugküttetorustiku pikkus linnas on ca 5 kilomeetrit. 2012. aastal alanud soojustrasside renoveerimine jätkus aastatel 2017-2018, kui uuendati enamus torustikust. Täna koosneb linna kaugküttevõrk suuremas osas kaasaegsetest eelisoleeritud terastorudest. Vähemal määral on ka eelisoleeritud plasttorudest kaugküttevõrku (põhiliselt Lille tänava piirkonnas). Trassi renoveerimist rahastas kogu ulatuses võrguvaldaja. Soojatrasside rekonstrueerimine võimaldas 2019. aastal laiendada kaugkütte piirkonda laevatehase ja Kalurite tänava ning Grossi Kaubamaja äärsse piirkonna võrra.

Tarbijate küte käib läbi avatud soojusvarustuse süsteemi. Hoonete elevaatortüüpi soojussõlmed renoveeriti 1997. aastal. Soojussõlmede rekonstrueerimisprojekti kohaselt projekteeriti soojussõlmed eeldusel, et soojuskandjaks on vesi parameetriga 95/70°C. Aastaks 2025 on soojatootja kavandanud kaugküttevõrgu rekonstrueerimise projekti abitegevuste raames soojussõlmede renoveerimise, tsirkulatsioonpumpade väljavahetamise jne.

Suur soojustarbimine tööstuse poolt hetkel puudub, kuid võib oodata siiski Loksa sadama piirkonna raskesti ennustatavat tarbimise kasvu. Tulevikuperspektiivis on oodata tarbimise aeglast kasvamist võimalike uute kaugküttesüsteemiga liitujate ja linna keskossa kavandatavate ühiskondlike ja äriehitiste ning täiendavate korterelamute näol. Soojusenergia odavnemisel võib oodata endiste soojatarbijate naasmist kaugküttevõrku.

Olemasolevate soojusvarustusesüsteemide tehnilist seisundit ja iseloomustavaid näitajaid ning soojusvarustuse arengu võimalusi käsitleb Loksa Linnavolikogu poolt 12.09.2019 määrusega nr 10 kinnitatud „Loksa linna soojusmajanduse arengukava aastateks 2019-2028“. Nimetatud uurimis-arendustöö koostas Loksa Linnavalitsuse tellimusel HeatConsult OÜ.

Arengueeldused:

- linnas toimib kaugküttesüsteem.

Probleemid:

- suur soojustarbimine tööstuse poolt hetkel puudub;
- kütte hind on kõrge.

VISIOON 2040

Linna kaugküttepiirkonna elanikud on varustatud kütte ja aastaringse sooja veega.

EESMÄRK

Tarbijate stabiilne ja riskivaba soojusenergiaga varustamise tagamine.

Ülesanded:

- teha koostööd soojusenergia ettevõtjaga eeltoodud probleemide lahendamiseks;
- rakendada ellu Loksa linna soojamajanduse arengukava.

6.5 Elektrivõrk

Loksa linn saab elektritoite linna kirdepiiril asuvast 110 kV alajaamast. Tarbijate elektrienergiaga varustamiseks on linnas välja ehitatud 14 jaotusalajaama ja linna kahepoolne toide. Loksa linna 380 V elektriliinid on ca 60% ulatuses ehitatud maa-aluste kaabelliinidena, ca 40% on veel õhuliine. Positiivne on Elektrilevi järjepidev töö õhuliinide asendamisel kaabelliinidega ning alajaamade rekonstrueerimisel.

Arengueeldused:

- linna tarbijatele on tagatud elektrivarustus;
- Elektrilevi asendab järjepidevalt õhuliine maakaabelliinidega ning rekonstrueerib alajaamu.

Probleemid:

- Elukeskkonda risustavad õhuliinid.

VISIOON 2040

Kõigile linnaelanikele on tagatud pingestandardile vastav elektrivarustus. Linnapildist on kaotatud amortiseerunud õhuliinid ja rajatised.

EESMÄRK

Elektrivarustuse- ja ohutuse parendamine.

Ülesanded:

- õhuliinide asendamine maakaabelliinidega;
- alajaamade rekonstrueerimine.

6.6 Jäätmekäitlus

Jäätmehoolduse kord Loksa linnas on sätestatud 2014. aastal linnavolikogu poolt vastu võetud Loksa linna jäätmehoolduseeskirjas. Jäätmehoolduse arengusuunad on määratletud linnavolikogu poolt 2021. aastal kinnitatud Loksa linna 2021-2026 jäätmekavas. Loksa linna jäätmekava on kooskõlas Riigi jäätmegavaga.

Loksa linnas toimub alates 2006. aastast korraldatud jäätmevedu. See tähendab, et olmejäätmete kogumine ja vedamine Loksa linna haldusterritooriumil toimub hanke võitnud ettevõtja poolt. Käesoleval ajal teenindab linna Eesti Keskkonnateenused AS. Loksa linna haldusterritooriumil on kehtestatud üks korraldatud jäätmeveo piirkond. Loksa linnas kohaldatakse korraldatud jäätmevedu:

- 1) segaolmejäätmetele;
- 2) biolagunevatele jäätmetele (köögi- ja sööklajäätmed);
- 3) suurjäätmetele;
- 4) paberile ja kartongile.

Ülejäänud jäätmeliikide üleandmine on võimalik Loksa Jäätmejaamas, mis asub aadressil Tallinna tn 5a. Jäätmejaam avati 02. veebruaril 2015. Jäätmejaamas teenindab ja nõustab jäätmejaama operaator Tallinna Jäätmekeskus.

Loksa Jäätmejaamas vastuvõetavad jäätmed:

- 1) betoon, tellised, keraamikatooted;
- 2) biolagunevad aia ja haljastusjätmed;
- 3) ehitus- ja lammutuspraht;
- 4) elektri- ja elektroonikaseadmed;
- 5) kivid ja pinnas sh muud jäätmed, mis ei ole biolagunevad;
- 6) lehtklaas;
- 7) markeerimata ja markeeritud plastid, sh pp, pvc, pe, ps ja vahtplast;
- 8) metallid;
- 9) paber ja kartong;
- 10) pakendid;
- 11) rõivad, tekstiilijätmed;
- 12) suurjätmed;
- 13) toiduõli ja -rasv;
- 14) töödeldud ja töötlemata puit;
- 15) vanarehvid;
- 16) asbesti sisaldavad ehitusmaterjalid;
- 17) happed, lahustid, leelised, kemikaalid, pestitsiidid;
- 18) jäätmed mida peab nakkuse vältimiseks koguma ja kõrvaldama erinõuete kohaselt (süstlad, nõelad, skalpelliterad, ampullide tükid) sh ravimid;
- 19) klorofluorosüsivesinikke sisaldavad kasutuselt kõrvaldatud seadmed;
- 20) luminescentslambid;
- 21) mootori-, käigukasti- ja määrideõlid;
- 22) muud elavhõbedat sisaldavad jäätmed;
- 23) ohtlike ainetega saastunud absorbendid, puhastuskaltsud, õlifiltrid, pakendid;
- 24) ohtlike aineid sisaldavad pesuained;
- 25) ohtlike aineid sisaldavad värvid, trükivärvid, liimid, vaigud, lakijätmed;
- 26) pliiakud, patareid, akud.

Jäätmekäitluse järelevalve tõhustamiseks ning jäätmeseaduse täitmiseks liitus Loksa linn 2021. aastal KOVGIS EVALD veebipõhise jäätmevaldajate registriga. Täiendavalt jäätmejaama mooduliga liituti 2022. aastal.

2021-2022. aastal korraldati oranžide lehe- ja okkakottide kampaania, mille käigus sai Linnavalitsuselt tasuta haljastusjätmete kotid ning korraldati kottide tasuta äravedu.

Loksa linna jäätmehoolduse eesmärgid on:

Prügilasse ladestatavate olmejätmete hulgas ei tohi biolagunevaid jäätmeid olla üle 20 massiprotsendi alates 2020. aasta 16. juulist. Alates 2030. aasta 1. jaanuarist on prügilasse keelatud ladestada ringlussevõtuks või muuks taaskasutamiseks sobivaid jäätmeid, eelkõige olmejätmeid, välja arvatud jäätmed, mille ladestamine prügilas annab parima keskkonnavalatuse tulemuse. Alates 2035. aasta 1. jaanuarist ei tohi prügilasse ladestatavate olmejätmete kogus ületada 10 massiprotsenti samal aastal tekitatud olmejätmete üldkogusest. Olmejätmeid tuleb korduskasutuseks ette valmistada ja ringlusse võtta:

alates 2025. aasta 1. jaanuarist – vähemalt 55% ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas;

alates 2030. aasta 1. jaanuarist – vähemalt 60% ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas;

alates 2035. aasta 1. jaanuarist – vähemalt 65% ulatuses nende jäätmete kogumassist kalendriaastas.

Arengueeldused:

- linnas toimub korraldatud jäätmevedu;
- välja on töötatud jäätmekava ja jäätmehoolduseeskiri;
- korraldatud on ohtlike jäätmete kogumine;
- toimib pakendijäätmete kogumise võrgustik;
- 56 päevase intervalliga toimub suurjäätmete äravedu;
- korraldatakse igakevadist heakorrapäeva.

Probleemid:

- toimub ebaseaduslik prügi ladestamine aiamaade juures;
- elanikkonna jäätmete liigiti sorteerimise teadmised on puudulikud;
- elanikkonna keskkonnateadlikkus on puudulik.

VISIOON 2040

Loksa linnas eksisteerib maksimaalset taaskasutust võimaldav ja keskkonnasäästlik jäätmekäitlussüsteem, mis haarab endasse keskkonnateadlikud elanikud, hästi varustatud majapidamised, spetsialiseeritud kogumispunktid ning säästva toimiva jäätmeveo. Linnaelanikud ja ettevõtted rakendavad jäätmete liigiti kogumist, rajatud on kompostimisväljak.

EESMÄRGID

Eeskujuliku ja kaasaegse jäätmemajanduse arendamine ning puhta linnakeskkonna tagamine.

Ülesanded:

- tõsta elanike keskkonnateadlikkust ja liigiti kogumise oskust;
- täiendada avalike jäätmekonteinerite võrgustikku;
- rajada kompostimisväljak;
- pidevalt uuendada ja rakendada linna jäätmekava ja jäätmehoolduseeskirja.

6.7 Ligipääsetavus

Parema ligipääsetavuse tagamine ühiskondlikele hoonetele ja avalikele teenustele on oluline, et tagada kõigile ühiskonnagruppidele võrdsed võimalused ühiskonnaelus osalemisel ja avalike teenuste tarbimisel. Kõige vahetumalt puudutab see erivajadusega inimesi, kellel on liikumis-, nägemis- või kuulmispuue.

2024. aastal kaardistas Loksa Linnavalitsus hoonete ligipääsetavust ning testis rajatud kaldteid. Loksa linnas on kõik avalikult kasutatavatest objektidest ligipääsetavad ja kasutamisevõimalusega erivajadustega inimestele kuid mõningatel juhtudel on vaja kõrvalist abi. Nende objektide hulka kuuluvad Loksa Linnavalitsuse hoone koos Loksa Linnaraamatukoguga, Loksa Gümnaasium, Loksa Lasteaed Õnnetriinu, Loksa Kultuurikeskus, Loksa Muusikakool, Loksa Spordikeskus sh spordirajatised, Loksa Noortekeskus. Samuti on tagatud juurdepääsetavus suurematele toidupoodidele (Grossi toidupood, Meie toidupood ja Harju Coop toidupood), bussiterminali ootealale, hoolekandenasutustesse sh. perearstide vastuvõturuumidesse. Samuti on tagatud ligipääsetavus Loksa Kroonlinna Püha Joanni Kogudusse ja Jehoova tunnistajate kuningriigisaali.

Hoonete ligipääsetavuse paremaks kajastuseks kaaluda infosüsteemi „LIPS“ kasutusele võtmist. Ligipääsetavuse infosüsteemi (LIPS) veebileht annab ülevaate üldkasutatavate objektide ligipääsetavusest puuetega inimestele ja nende abistajatele, lisaks ka eakatele, lastega emadele ja isadele, tervisesportlastele, pealinna külalistele ja kohalikele elanikele. Veebilehelt saab otsida, kui ligipääsetavad on avalikud hooned, kus asuvad invaparkimiskohad ning kui läbitavad on erinevad liikumismarsruudid. Infot leiab ka ühistranspordi peatuste ja ülekäikude kohta. Otsing toimib kategooriate, sihtrühmade ja ligipääsetavuse tasemete järgi, mida kuvatakse kaardil tingmärkidena või nimekirjana.

Arengueeldused:

- ühiskondlikele hoonetele ja objektidele on rajatud ligipääsetavuse võimalus erivajadustega inimestele.

Probleemid:

- puudub liikumisraskustega inimeste ligipääsetavuse võimalus Loksa linna ranna-alale;
- linna veebilehekülg ei ole vaegnägijatele kohandatud;
- rajatud kaldteed vajavad täiendamist.

VISIOON 2040

Loksa linnas on ligipääsetavus ühiskondlikele hoonetele ja avalikele teenustele, et tagada kõikidele ühiskonnagruppidele võrdsed võimalused ühiskonnaelus osalemisel ja avalike teenuste tarbimisel.

EESMÄRGID

Ühiskondlikele hoonetele ja avalikele teenustele ligipääsetavuse tagamine ja infrastruktuuri edaspidine arendamine. Loksa ranna-alale puute- ja erivajadustega inimestele ligipääsu võimaluste rajamine.

Ülesanded:

- kaardistada nägemis- ja liikumispuudega elanike täiendavad vajadused (nt ülekäigurajad, brail kirjas viited avalikes asutustes);
- kohandada linna veebilehekülg erivajadustega inimestele vastavaks;
- rajada randa tee, mis tagaks ligipääsetavuse.

7. Sotsiaalne infrastruktuur

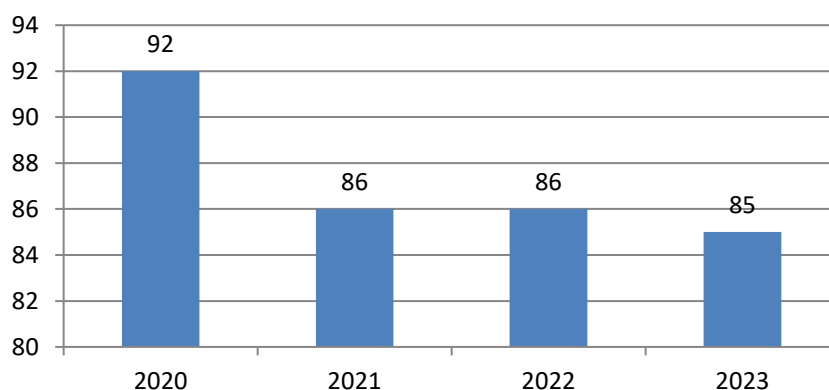
Linna kui omavalitsuse põhiülesanne on kohaliku elu terviklik ja prioriteetne arendamine. Majandusliku ja sotsiaalse elu arendamine nõuab aga linnaelanike aktiivsuse kasvu. Kohaliku elu arendamise prioriteediks on elanikkonna haridus, kultuur ja haritus.

7.1 Haridus

7.1.1 Alusharidus

Loksa linnas annab alusharidust Loksa Lasteaed Õnnetriinu, mille teeninduspiirkonnaks on Loksa linn. Loksa lasteaias on piisavalt vabu kohti, seetõttu on võimalik vastu võtta lapsi ka väljastpoolt Loksa linna. Lasteaia toimub õppe-kasvatustöö kuues rühmas, kolm neist eesti õppekeele rühmad. Sügisest 2014 avati lasteaia keelekümblusrühm ja alates 2019 töötavad kõik vene rühmad keelekümbluse meetodi järgi, neist üks täiskeelekümblusrühm ja teine osalise vene õppekeele rühm. Alates 2022 töötab keelekümblusrühmas ka lisaõpetaja (eesti keele õpetaja). Kaks rühma on liitrühmad. Alates 2023 kevadest on avatud sõimerühm, kus käivad lapsed al. 1,5 eluaastast.

Laste arv aastatel 2020-2023 on toodud joonisel 12. Alates aastast 2020 on laste arv olnud languses. 2023 aasta septembri seisuga on lasteaia nimekirjas 85 last. Loksa linnas mitteelavate laste arv on 26% kogu laste arvust. Enamasti on tegemist Kuusalu valla lastega.

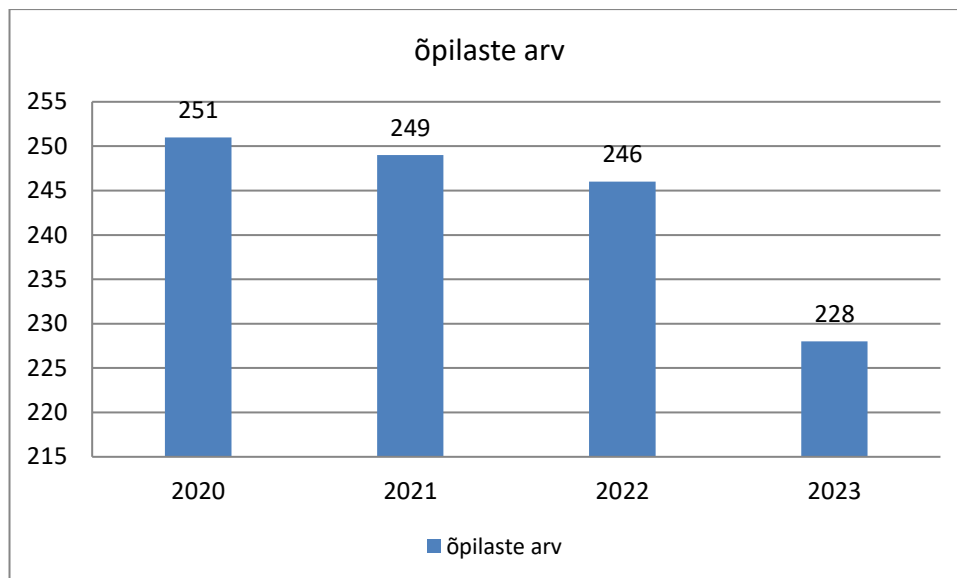
Joonis 12. Laste arv Loksa Lasteaias Õnnetriinu aastatel 2020-2023 septembri seisuga. Allikas: Loksa Lasteaed Õnnetriinu.

Loksa Lasteaed Õnnetriinu (Lasteaia tn 3) on ehitatud 1984. aastal 280 lapsele (12 lasteiarühmale). Õppe-kasvatustööd alustati lasteaias 1985. aasta märtsis. Oktoobrist 2013 tegutseb Loksa Lasteaed Õnnetriinu renoveeritud majas Lasteaia tn 3.

Loksa Lasteaed Õnnetriinu on tervist edendava arengusuunaga. Lasteaed kuulub 2009.aastast Tervist Edendavate Lasteaedade võrgustikku. Loksa Lasteaias Õnnetriinu tegutseb spordikool SEPPS. Alates 2022 on lasteaias rahvatantsu- ja muusikaring.

7.1.2 Põhi- ja keskharidus

Kuni 31.08.2010 tegutses Loksa linnas kaks üldhariduskooli: Loksa 1. Keskkool ja Loksa Vene Gümnaasium. Haridusreformi käigus ühendati Loksa 1. Keskkool ja Loksa Vene Gümnaasium ja kool nimetati ümber Loksa Gümnaasiumiks. Loksa linna koolivõrgu ümberkorraldamise tingis õpilaste arvu vähenemine koolides.

Joonis 13. *Õpilaste arv Loksa Gümnaasiumis aastatel 2020-2023 (05.07.2023 seisuga). Allikas: Loksa Gümnaasium.*

Õpilaste arvu vähenemise tõttu tuleb Loksa linnal ja naaberomavalitsustel teha koostööd ühise haridusstrateegia väljatöötamiseks (joonis 13).

2023. 1. sept seisuga on Loksa Gümnaasiumis 228 õpilast. Keelekümblusprogrammis (1b-4b klassid) 45, eesti õppekeelel 125, "õppetöö maht suurem kui 60% õppeaasta jooksul" (6b-8b klassid) 34, suurem kui 40% (5b ja 9b klassid) 24 õpilast. Loksa linnas mitteelavate õpilaste arv on 26% kogu õpilaste arvust. Enamasti on tegemist ümberkaudsete Kuusalu valla külade lastega. Loksa linna elanikud õpivad ka teiste omavalitsuste koolides. Kõige rohkem minnakse õppima Tallinna koolidesse ja Kuusalu valda.

Loksa Gümnaasiumis õppetöövälisest huviringidest võtab enim õpilasi osa mudilaskoorist, rahvatantsuringidest ja erinevatest spordiringidest (võrkpall, sportmängud, kergejõustik, liikumismängud). Huvitegevus on Loksa koolis tähtsal kohal. Loksa Gümnaasiumi ruumides tegutsevad järgmised huviringid: võrkpall, mudilaskoor, rahvatantsuring kergejõustik, sportmängud, kodundus, tehnoloogia, näitering, rannakeele ring „Minu kodupaik“, loodussõbrad, Noored Kotkad ja Kodutütred. Loksa Gümnaasiumi õpilased osalevad ka mitmetes teistes kohalikes ringides, nagu purjetamine, tehnikaring, käsitööring, Lemara Vahi kunstistuudio, Loksa Muusikakooli vilistlasnaiskoor, puhkpilliorkester, jalgpall jne.

Spordiringide kasutuses on 2019. aastal renoveeritud spordisaal. Aktiivselt osaletakse 1999. aasta septembrist Loksal tegutsevate Noorte Kotkaste ja Kodutütarde tegevustes, milles kaasalöövad

noored on toonud juba aastaid maakondlikke ja vabariiklikke esikohti erinevatelt võistlustelt. Tegemist on vabatahtlike isamaaliste skautlike Kaitseliidu noorteorganisatsioonidega (Noored Kotkad, Kodutütred), mille eesmärgiks on kasvatada noori vaimselt ja kehaliselt terveiks Eesti kodanikeks. Südameasjaks on võetud aidata Eesti riigil kasvatada noortes armastust oma kodumaa, austust oma vanemate ja sõprade vastu, arendada neis oskust olla iseseisvad ning tulla toime erinevates eluohtlikes olukordades. Samuti peetakse oluliseks noorte kehaliste võimete arendamist ning tervislike eluviiside tutvustamist. Loksa Gümnaasium on liitunud Liikuma Kutsuva Kooli ja Ettevõtlikku kooli programmidega.

Kuna koolihooned on vanad ja erinevatel aegadel ehitatud, siis vajaks hoonetekompleks ühtset rekonstrueerimisprojekti, millega lahendataks kõik tänased probleemid (vee- ja kanalisatsioonisüsteem, küttesüsteem, aula ja söökla), koolihooneid rekonstrueeritakse ja remonditakse etapiliselt.

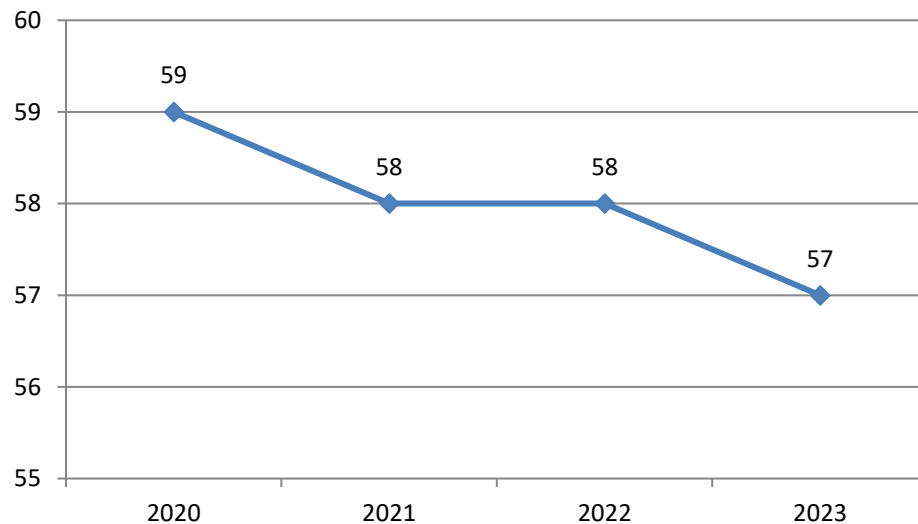
Loksa Gümnaasiumis on tugev õpetamise tase, mida on näidanud senised head tulemused riigieksamitel. 2022/2023 õppeaastal said Loksa Gümnaasiumi õpilased esikoha maakondlikul tehnoloogia olümpiaadil, teise koha maakondlikul geograafiaolümpiaadil, esikohad venekeele viktoriinidel ja kolmanda koha algklasside inglise keele viktoriinis.

2021/22 õppeaastal külastasid partnerkoolid (Saksamaalt, Itaaliast, Poolast) Loksa kooli. Loksa Gümnaasium osaleb kordineeriva koolina rahvusvahelises Erasmus+ projektis, mis keskendub keskkonnale ja igapäevaelu jätkusuutlikumaks muutmisele. Selle projekti „Our Sustainable Steps“ (Meie jätkusuutlikud sammud) 2020 – 2023 raames külastasid Loksa Gümnaasiumi õpilased 2023. aasta kevadel partnerkoole Saksamaal, Poolas ja Itaalias.

Põhikool tagab hea üldettevalmistuse haridustee jätkamiseks. Gümnaasiumiosasse võetakse õpilasi vastu põhikooli lõputunnistuse alusel, millel peavad kõik hinded olema vähemalt „rahuldavad“. Loksa Gümnaasiumis arendatakse ühte õppesuunda – humanitaar-loodusained. Kõikidel õpilastel on võimalik õppida vähemalt 4 kursuse ulatuses saksa keelt ja 2 kursuse ulatuses prantsuse keelt. Valikainete õppimine toimub klassidevahelistes õpperühmades. Loksa Gümnaasiumis on toimunud üleminek eesti õppekeelele.

7.1.3 Huviharidus

Loksa linnas on üks huvikool – Loksa Muusikakool. Muusika traditsioonid ulatuvad tagasi esimese vabariigi aega. Pillimängu oli Loksal võimalik õppida juba enne muusikakooli asutamist. 1972. aasta 1. septembril avati Loksal Laste Muusikakool, kus alustas õpinguid 54 õpilast (1., 2., 3. klass). Õpilaste arv Loksa Muusikakoolis aastatel 2020-2023 on toodud joonisel 14. 2020 õppeaastal on õpilaste arv hakanud vähenema ning murekohaks on, et õpilaste arv väheneb järgnevatel aastatel veelgi. 01.10.2023 seisuga õpib Loksa Muusikakoolis 57 õpilast.

Joonis 14. Õpilaste arv Loksa Muusikakoolis aastatel 2020-2023. Allikas: Loksa Muusikakool.

Läbi aegade on Loksa Muusikakooli õpilased saavutanud häid kohti erinevatel konkurssidel. Loksa Muusikakoolis on võimalik õppida klaverit, flööti, plokkflööti, akordionit, kitarr, viiulit, tšellot, klarnetit, saksofoni, alates 2016. aastast on võimalik õppida vaskpillide erialal. Enim on lapsed huvitunud klaveri erialast – aastatel 1997-2013 on ligi pooled kooli õpilased otsustanud klaverimängu õppida. Populaarsed on flöödi ja kitarr õpingud, vähenenud on huvi akordioni ning viiuli õpingute vastu. Väikseim on õpilaste osakaal klarneti ja saksofoni erialal.

Muusikakooli hoolekogu initsiatiivil on 2017. aasta jaanuaris loodud mittetulundusühing Loksa Huvikeskus, et saada lisavahendeid kooli materiaali- ja tehnilise baasi arendamiseks ja uute muusikainstrumentide soetamiseks.

2019. aastal sai 10 aastaseks Muusikakooli juures edukalt tegutsev vilistlaste akordionistide ansambel. 2017. aastal alustas tööd Loksa Muusikakooli puhkpilliorkester. Samal aastal loodi muusikakooli juurde vilistlaste segakoor, praegu tegutseb see koor Loksa Muusikakooli vilistlasnaiskoorina. Väga edukalt töötas Loksa Muusikakooli juures 2024. aastani lastekoor, nende tase oli hinnatud valiklastekooriks ehk kõrgetasemega lastekoor. Kahjuks juhendaja lahkumise ja lauljate vähesuse tõttu koor lõpetas, noored lauljad liitusid Loksa Muusikakooli vilistalsnaiskooriga.

Loksa muusikatraditsioonide jätkamiseks vajab muusikakool ka edaspidi ruumide rekonstrueerimist ja muusikainstrumentide soetamist.

7.1.4 Elukestev õpe

Elukestva õppe riikliku strateegia kohaselt hõlmab elukestev õppimine kõiki elu jooksul ette võetud õppetegevusi eesmärgiga parandada teadmisi, oskusi ja kompetentse vastavalt iseenda, kodanikkonna, ühiskonna ja/või tööturu vajadustele. Strateegia eesmärk on suurendada kõigi sihtrühmade õpimotivatsiooni, eriti aga nende, kellel tänases Eestis on juurdepääs haridusele

takistatud, kas siis rahaliste vahendite, aja või muude ressursside puudumise tõttu. Elukestev õpe keskendub eelkõige tasemeharidusest väljapoole jäävatele enesearendamisvõimalustele ehk täiskasvanuharidusele.

Täiskasvanutel on võimalik jätkata katkenud põhi- või keskhariduse omandamist Tallinnas ja Rakveres. Loksa linnas korraldatakse keelekursusi. 2019 aitas keelekursusi Loksal korraldada MTÜ Loksa Arenduskeskus. Alates 2020. aastast on inimesi suunatud osalema veebikoolitustele. [Haridusportaal](#) on üle 750 tasuta koolituse enam kui 40 valdkonnas.

Kõigil õpilastel on olemas võimalused ja tingimused võimete- ja huvidekohase ning kvaliteetse hariduse omandamiseks, mis võimaldavad jätkata õpinguid ja elus väärikalt toime tulla. Tagatud on juurdepääs õpivõimalustele ja hariduskohustuse täitmine, on tagatud õppekohtade olemasolu tugisüsteemide ja õppe individualiseerimisega. Kvaliteetne õpe on kättesaadav kõigile soovijaile. Õppe kvaliteet on tänu pädevatele õpetajatele, kaasaegsele õppekavale ja õpikeskkonnale, asjatundlikule juhtimisele ning asjakohasele kvaliteedihindamise süsteemile hea. Haridusasutuses on kesksel kohal laps/õpilane. Et toetada iga õppuri haridusteed, arvestatakse õppekorralduses ja õppe sisu kujundamisel õppijate erinevaid vajadusi ja võimeid, kuid toimivad info- ja nõustamissüsteemid vajavad pidevat täiendamist. Samuti vajavad täiendamist hariduslike erivajadustega õpilastele loodud tarvilikud tugisüsteemid. Üleminekud lasteaiast kooli, ühelt haridustasemelt teisele, on sujuvad.

Hallatavate asutuste töötajad osalevad aktiivselt täiendkoolitustel. Tõusnud on töötajate hulk, kes on läinud omandama kõrgharidust. Koostöös Harjumaa Omavalitsuste Liiduga on viidud ellu vaimse tervise koolitusi hallatavate asutuste töötajatele kui ka koolitusi ettevõtjatele. Loksa linn teeb koostööd elukestva õppe populariseerimiseks ja kogukondlikuks edendamiseks ETKA Andras, kes on selle valdkonna Haridus- ja Teadusministeeriumi partner.

Arengueeldused:

- võimalik omandada haridust kodu lähedal;
- looduslähedane koht, mis pakub erinevaid võimalusi õuesõppele ja tutvumiseks looduse mitmekesisusega;
- soodne keeleõppekeskkond;
- Loksa linnas tegutsevad kakskeelsed haridusasutused: Loksa Lasteaed Õnnetriinu ja Loksa Gümnaasium;
- Loksa Gümnaasiumis töötab erivajadustega õpilaste õppekoordineerija ja haridustehnoloog;
- huvikoolina töötab Loksa Muusikakool;
- linna haridusasutused on tõmbekeskuseks ümbruskonna valdade lastele.

Probleemid:

- laste arv väheneb;
- kvalifitseeritud õpetajate puudus, õpetajate ametikohtade täitmisel esineb raskusi;
- nõrk IKT ala;
- tugiteenuste ja -spetsialistide puudumine.

VISIOON 2040

Loksa linnas on kõrgel tasemel haridust pakkuv ja kaasaegse materiaaal-tehnilise baasiga, piirkonna elanike huve arvestav haridusasutuste võrgustik. Loksa linnas on võimalik saada gümnaasiumiharidust, mis võimaldab jätkata õpiteed kõrgkoolis ja gümnaasiumijärgses kutseõppes. Haridusasutustes töötavad suure empaatiavõimega ja oma tööle pühendunud õpetajad ja personal. Loksal väärtustatakse elukestvat õpet ja haritud inimesi.

EESMÄRK

Mitmekülgse, kaasaja nõuetele vastava kvaliteetse alus-, põhi-, kesk-, täiskasvanu- ja huvihariduse andmine ning hariduse väärtustamine.

Ülesanded:

- tagada konkurentsivõimeline haridus alusharidusest kuni elukestva õppeni;
- säilitada gümnaasiumihariduse andmine Loksa linnas;
- tagada sujuvad üleminekud ühelt haridustasemelt teise;
- kindlustada huvihariduse edasine areng;
- töötada Loksa Gümnaasiumile välja omanäoline, konkurentsivõimet soodustav profiil;
- rekonstrueerida Loksa Gümnaasiumi, Loksa Kultuurikeskuse hooned ja kaasajastada nende õppetehniline baas;
- tõsta kooli infotehnoloogia potentsiaali, kasutada enam õppeprotsessi käigus infotehnoloogia ja interneti võimalusi;
- arendada õpetajakoolitust ning laiendada õppeasutuste ja tööandjate koostöösidemeid;
- käivitada pedagoogide enesetäiendamist toetavaid ja nende mainet tõstvaid projekte;
- tagada võimalused kvalifitseeritud õpetajate/pedagoogide ja töötajate täiendõppeks;
- tõsta lastevanemate teadlikkust ja suurendada nende koostööd pedagoogidega;
- soodustada erainitsiatiivi ja kolmanda sektori tööd hariduses, kultuuris ja spordis;
- osaleda EL programmides ja kohalikes regionaalarenguprogrammides;
- kasutada maksimaalselt ära haritud ja aktiivsete inimeste potentsiaali.

7.2 Noorsootöö

Loksa linnas on 01.10.2023 seisuga 252 noort (7-19-aastased). Noorsootöö seisukohalt on oluline Loksa Noortekeskus (kuni 31.12.2010 kandis nime Loksa linna Päevakeskus), mis alustas tegevust 2003. aastal. Loksa Noortekeskus töötab avatud noorsootöö põhimõttel – on avatud igale noorele, seadmata eeltingimusi tema tõekspidamistele, võimetele, oskustele, teadmistele ja rahalistele võimalustele, kaasab aktiivselt noori tegevuste algatamisse ja arendamisse, võimaldab noortele suhtlemist ja arendavat tegevust talle sobival kodu- ja koolivälisel ajal, loob tingimused mitteformaalseks õppeks, eelkõige kogemuste omandamiseks tegevuse ja suhtlemise kaudu. Loksa Noortekeskus pakub oma teenust ka Kuusalu valla noortele, kes käivad koolis Loksa Gümnaasiumis ja elavad Loksa lähi ümbruses.

Loksa Noortekeskus on avatud tööpäevadel ja pakub avatud noorsootöö teenust, mis loob noortele tingimused vaba tahte alusel osalus- ja eneseteostusvõimalusteks, et toetada nende aktiivsust ja toimetulekut ühiskonnaelus. Selleks pakub noortekeskus vaba aja veetmise võimalusi ning

korraldab mitmeid noortele suunatud üritusi. Noored saavad tasuta kasutada internetti, mängida piljardit, lauajalgballi ja lauamänge, samuti saab lugeda ajakirju ning vaadata filme. Noortel on võimalus võtta osa korraldatavatest üritustest ja konkurssidest. Projektitegevustest, mis võivad olla ekskursioonid, koolitused, õpitoad, väljasõidud jms. Noortekeskuse eesmärgiks on olla koht, kus noored saavad ennast vabalt tunda, tingimuseks on kodukorrast kinni pidamine. Noortekeskus on paik, kus noored saavad tunda enda turvaliselt ja sisustada aega pärast kooli bussi või huviringe oodates, nooremad lapsed saavad mängides oodata oma vanemaid, kuni nad töölt tulevad. Lapsele on noortekeskus kohaks, kus saab sotsialiseeruda ning kus temale pööratakse tähelepanu ja jagatakse ka esmast vajaduspõhist noortefot. 2021 aastal lisandus ringidest kokandus, kus noortekeskuses käivad noored õpivad lihtsatest toiduainetest valmistama maitsvat toitu.

Loksa Noortekeskuse kõrval asub skateplats. Noorte vaba aja veetmise võimaluste mitmekesistamiseks tuleks linnaruumi rohkem täiendada täiendavate mänguväljakute, seiklusraja ja tenniseväljakuga. Parendamist ja rekonstrueerimist vajavad olemasolevad rajatised ja hooned. Noortekeskuse ruumid vajavad remonti ja inventar kaasajastamist, et saaks tagada noortele paremaid tingimusi ning muuta noorsootöö võimalused atraktiivsemaks.

Kavas on rajada Noortekeskuse Vabaajakeskus, eesmärgiga võimaldada noortele koosviibimiseks ja ürituste korraldamiseks (nt helitehnikaga peod, diskod, bändiproovid, kohvik-klubiõhtud, lauamängude turniirid) suuremat ruumi kui on seni nende käsutuses noortekeskuses. Lisaks noortele saaks noortekeskuse juurde kuuluvat vabaajakeskust kasutada ka teistele sihtrühmadele suunatud linna ürituste korraldamiseks.

Lisaks koolile ja noortekeskusele mitmekesistavad laste ja noorte vaba aja veetmise võimalusi erinevad mittetulundusühingud, korraldades suviseid tegevus-, keele-, spordi- ja puhkelaagreid. Lastele ja noortele pakutakse võimalust tegeleda suusatamise, ujumise ja muude spordialadega. Aktiivne on olnud noorte osavõtt projektitegevusest, eriti meeldivad Loksa noortele erinevad väljasõidud huvitavatesse tegevustega seotud paikadesse (Jääajakeskus, AHHA, Prangli saar) jne. Aktiivne on osavõtt rahvakalendri tähtpäevadega seotud üritustest. Lisaks on noortel võimalik osaleda erinevates SA Loksa Kultuur juures tegutsevates ringides (Loksa Muusikakooli vilistlaste koor, tantsuring, kunstiring ja käsitööring). Kaitseliidu noorteorganisatsioonid Kodutütred ja noored kotkad on alati olnud Loksa Gümnaasiumi huviring, kuid ruumi puudusest ning noortekeskuse võimalustest lähtudes toimub tegevus Loksa Noortekeskuses. Lisaks on noortekeskuses koduste toitude kokandusing ja käsitööring. Noortekeskus kuulub alates 12.11.2013 MTÜ Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendusse (Eesti ANK), mis on üleriigiline eestkostekorraldus ja ühendab Eestis asuvaid noortekeskuseid.

Loksa linn osales 2011. aastal noorsootöö kvaliteedi hindamises. See võimaldas saada ülevaate linna noorsootöö hetkeolukorrast, selgusid tugevused ja arenguvajadused. Samal aastal on tehtud linnas algust ka mobiilse noorsootööga. Tänu noorsootöö kvaliteedi hindamisele, on saavutatud parem ja tihedam koostöö Loksa linnas tegutsevate noorsootöötajate vahel. Ja loodud rohkem võimalusi noorte tunnustamiseks ja noorsootöö parendamiseks. 2016 aastal toimus teine noorsootöö kvaliteedi hindamine arenguprogrammi "KOV strateegilise koostöö" raames. Selle tulemusena loodi noorte omaalgatuslike projektide rahastamise võimalus.

Alates 2011. aastast eksisteerib linnas toimiv koostöövõrgustik (kool, huvikool, noortekeskus, linnavalitsus). Koostöövõrgustiku eesmärgiks on jagada informatsiooni ja leida kaalutletud,

läbiarutatud ja noortekeskseid lahendusi õpiraskuste leevendamiseks. Koostöövõrgustik loodi osaledes SA Archimedes Euroopa Noored käivitatud noorsootöö pilootprojektis kooliraskustega noorte toetamiseks.

Märtsis alustati toe ja lahenduste pakkumist 15–26-aastastele noortele, kes on Eestis tööturult või haridusest erinevatel põhjustel kõrvale jäänud. Noortegarantii tugisüsteem toetab NEET-staatuses ning selle riskis olevaid noori. NEET (inglise keeles not in education, employment or training) tähendab inimest, kes ei õpi, ei tööta ega osale ka väljaõppes ega koolitusel. Tuge Loksa linna noortele pakutakse projekti „Ida-Harju noorte tööhõive suurendamine ja hoidmine” raames. Projekt algas 2024. aasta alguses ning kestab kuni 2027 aasta lõpuni. Loksa linnas on 2024 aasta kevade seisuga NEET-noori 15-20.

Noortegarantii tugisüsteemi võimaluste kasutamine on noortele vabatahtlik ja tasuta. Igaüks saab omavalitsuse töötajatega suhelda siis, kui tal on selleks tahe, vajadus ja seda just talle sobivaimal viisil – silmast silma kohtudes, aga ka veebi või telefoni teel.

Kohtumistel keskendutakse eelkõige noorte soovidele, toetamaks pikaajaliste eesmärkide saavutamist. Oluline ei ole vaid haridustee jätkamine või töö leidmine, vaid võimalus on tegeleda nt iseenda leidmise, unistama õppimise ja motivatsiooni leidmisega. Seega on omavalitsuse pakutavad võimalused ajas ja võimalustes paindlikud.

Aktiivseid ja silmapaistvaid noori valitakse alates 2012 aastast ning tunnustatakse tiitliga „aasta noor“. Alates 2020 on noortel võimalik omaalgatuslikele projektidele raha taodelda. Alates 2021 on olemas Loksa linna andeka noore toetamise kord.

Alates 2019. osaleb Loksa Noortekeskus ENTK (uue nimega HARNØ) õpilasmalevate projektis ning Loksal töötab juulis kaks nädalat malevarühm, tehakse heakorratöid Loksa linnas. Noored õövivad kodus, kuid osalevad alati Riigikaitselaagri programmis, mis pakub ka ühel nädalavahetusel osalemist riigikaitselaagris.

Arengueeldused:

- noortel on võimalik osaleda huvihariduses ja huvitegevuses, kuna Loksal asub noortekeskus, muusikakool, spordikeskus, SA Loksa Kultuur ja nende juures tegutsevad huviringid;
- kohalikud MTÜ-d pakuvad noorsootöö teenust;
- noorsootöö asutused paiknevad linnakeskuses kooli ja bussijaama läheduses;
- noorsootöötajad on motiveeritud, osalevad aktiivselt koolitustel, on huvitatud noorsootöö arendamisest Loksa linnas;
- noored osalevad aktiivselt kodanikukasvatustlikes programmides (Noored Kotkad ja Kodutütred);
- noorte jaoks vajalik info on nähtav (võrgulehed, stendid, väliekraanid, Loksa Elu, sotsiaalmeedia- Facebook grupid);
- noortele on loodud projektitoetuse võimalus ja Loksa linna andeka noore toetus;
- on tekkinud õpilasmaleva traditsioon.

Probleemid:

- vähe on ülelinnalisi noortele suunatud üritusi;
- noored on passiivsed, sageli puudub neil motivatsioon, huvi ja algatusvõime;
- piiratud on nõustamisteenuste kättesaadavus;

- puudub noorsootöö spetsialist, kes koordineeriks kogu linna noorsootööd;
- puudub noortevolikogu;
- noortekeskuse ruumid ja inventar on vananenud;
- vabatahtlike kaasamine on vähene;
- noorsootöö kvaliteedi hindamine vajab uut hindamist.

VISIOON 2040

Loksa on noorsootööd väärtustav ja tunnustav linn, kus aktiivsetest noortest moodustunud osaluskogu osaleb linna otsustusprotsessides, toimub efektiivne probleemide ennetamine, toimib nõustamissüsteem, alaealiste õigusrikkumistele reageeritakse tõhusalt.

EESMÄRGID

Võrdsete võimaluste loomine noorsootöös osalemiseks turvalistes ja selleks kohandatud noorsootöö asutustes ning linnas tervikuna. Noorte kaasamine arenguprotsessidesse, nende võimete ja oskuste arendamine ja ettevalmistamine iseseisvaks toimetulekuks.

Ülesanded:

- aidata kaasa noorte integreerumisele ühiskonda, vähendada ksenofoobiat;
- leida võimalusi mitmekülgsemaks huvitegevuseks ka tehnikahuvilistele;
- suurendada noortele suunatud ülelinnaliste ürituste, infopäevade ja töötubade arvu;
- kaasata noori linnaelu kujundamise ja otsustamise protsessi;
- pakkuda teotahtelistele ja haritud noortele eneseteostuse võimalusi;
- luua noortekeskuse juurde jätkusuutlik noorte aktiiv;
- arendada noorte kutsealaseid oskusi ning oskusi meeskonnatöök;
- võimaldada noortele vajalikke nõustamisteenuseid;
- jätkata probleemide ennetustegevusega;
- lõpetada Loksa Noortekeskuse hoone rekonstrueerimine ja inventari kaasaajastamine, korrastada olemasolevad spordirajatised ning ehitada uusi;
- tagada noorsootöö tegevusi kajastava informatsiooni parem levik linnas;
- kaasata noori levitama noorsootöö tegevusi kajastavat informatsiooni linnas;
- soodustada noorsootöö asutuste omavahelist koostööd;
- väärtustada ja tunnustada noorsootööd ja noori, motiveerida noorsootöötajaid;
- toetada noorsootööalaseid projekte ja noorsootöö asutusi.
- rajada Noortekeskuse Vabaajakeskus;
- aidata kaasa noorte suvise tööhõive suurendamisele;
- värvata noorsootööspetsialist;
- alustada noortevolikogu loomist;
- viia taas läbi noorsootöö kvaliteedi hindamine;
- kaasata noorsootöösse vabatahtlikke, ka välismaalt.

7.3 Kultuur ja vaba aeg

Linna kultuurielu suunab kohaliku omavalitsuse tasandil volikogu kultuuri-, spordi-, vabaaja- ja noorsookomisjon ning linnavalitsuses hariduse ja kultuurivaldkonna abilinnapea. Eraldi sektorarengukavad kultuuri ja vabaaja valdkonnas puuduvad.

Põhiliseks kultuuritööga tegelejaks linnas oli kuni 31.10.2011 Loksa linna Kultuurikeskus, mille funktsioone hakkas täitma linnavolikogu otsusega asutatud Sihtasutus Loksa Kultuur. Kultuuriasutuse funktsiooni täidavad ka Loksa Muusikakool, Loksa Gümnaasium ja Loksa Linnaraamatukogu. Laste ja noorte vaba aja sisustamisega tegeleb Loksa Noortekeskus.

Ajalooliselt on linn olnud loomulikuks tõmbekeskuseks kogu piirkonnale ja seega on tihedalt seotud teda ümbritseva endise Loksa valla külade kultuurikeskkonnaga.

7.3.1 Sihtasutus Loksa Kultuur

Sihtasutuse tegevuse eesmärkideks on Loksa kandi kultuuri edendamine, isetegevuse ja rahvakultuuri propageerimine, professionaalse kultuuri vahendamine, üksteist toetava kogukonna loomine, kohaliku kultuuritarbija huvitatus ja nõudlikkuse kasvatamine ning Loksa eripära ja ajaloo uurimine ning propageerimine, kultuurimälu säilitamine (kultuuritegevuse kroonika).

Sihtasutus Loksa Kultuur paikneb linnasüdames asuvas osaliselt rekonstrueeritud kahekorruselises hoones, mille teist korrust kasutab Loksa Muusikakool. Ühiseks kasutamiseks koos muusikakooliga on sihtasutuse käsutuses olev ilma lavata saal, mis mahutab täna ca 70 inimest. Puudub pind suuremate kontsertide ja etenduste läbiviimiseks, linnas puudub kino näitamise võimalus. Hoone rekonstrueerimise-laiendamise projekt valmis 2003. aastal. Projektis oli ette nähtud laiendada saaliosa juurdeehituse arvel. Uus lavaga saal mahutaks maksimaalselt 250 inimest. Polüfunktsionaalse saali lisandumisel leiaksid lahenduse nii linnaelanike, kultuuritegijate, muusikakooli ja linna lähiümbruse külade vajadused nii harjutusruumide kui ka vajalike laopindade osas. Linna avalikud väljakud ja puhkealad on vabaõhuürituste läbiviimiseks (kasutusel on teiseldatavad lavad ja istekohad).

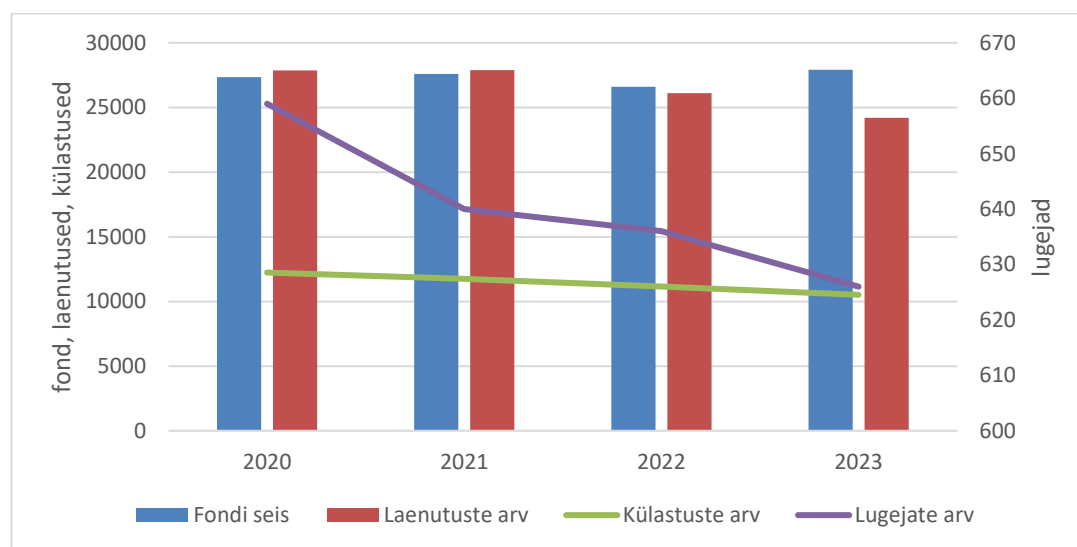
Sihtasutuse ruumides tegutsevad kooli ja sihtasutuse huviringid. SA Loksa Kultuur koordineerib 8 huviringi tegevust: käsitööring, segarahvatantsuring KERRUKAD, segarahvatantsurühm Loksa Tantsijad, Loksa Muusikakooli vilistlasnaiskoor, laste kunstiring, line-tantsustuudio, luuleklubi, noorte ring VANAST UUS, rannakeele ring. Sihtasutuse ruumides toimuvad MTÜ Vana-Loksa Selts üritused.

Loksal tegutsevad aktiivselt järgmised vabaühendused: MTÜ Vana Loksa Selts, MTÜ Loksa Arenduskeskus, MTÜ Rannamännid ja MTÜ Pensionäride Ühendus Loksa Kompas, MTÜ Loksa Pärlid ning MTÜ Loksa kogukond. Vabaühenduste liikmetele on oluline, et neil on olemas oma kooskäimise koht. Nende ettevõtmised väärivad kajastamist ning neid tuleb igati julgustada aktiivselt osa võtma ühiskondlikust elus, julgustada ellu viima oma ideid ja aidata kaasa nende ettevõtmistele.

Sihtasutus Loksa Kultuur korraldab linnas kontserte, laatasid, näitusmüüke, näitusi, kultuuriprojekte, teatrietendusi. Traditsioonilisteks üritusteks on kujunenud: Loksa jaanituli, linna aastapäeva tähistamine ja jõuluürituste sari, mis algab esimese adventiga, samuti tähistatakse isade- ja emadepäeva, mille raames tervitatakse uusi ilmakodanikke. Linn tähistab Eesti Vabariigi sünnipäeva piduliku kontsertaktuse ja linnapea vastuvõtiga, kus tänatakse väarikamaid kodanikke ja linna koostööpartnereid.

7.3.2 Loksa Linnaraamatukogu

Loksa Linnaraamatukogu on avalik kultuuriasutus, mille tegevus on suunatud Loksa linna, külade ja ka külaliste teenindamiseks. Loksa Linnaraamatukogu koos avaliku internetipunktiga katab kogu piirkonna vajadused raamatukoguteenuse järele. Raamatukogu teenindab kõiki elanikkonna grupe ja võimaldab tasuta juurdepääsu informatsioonile. Lisaks toetab ta oma tegevusega elukestvat õpet ja pakub kultuurilist meelelahutust. Toimuvad kohtumised kirjanikega, raamatute esitlused. Linnaraamatukogu on lülitatud ülevabariigilisse ühtsesse interneti baasil tegutsevasse rahvaraamatukogude süsteemi, üle on mindud automatiseeritud laenutussüsteemile ja panustatakse avaliku internetipunkti edasiarendamisse. Loksa Linnaraamatukogu vajab kapitaalremonti.

Joonis 15. Loksa Linnaraamatukogu fondi suurus ning lugejate, laenutuste ja külastuste arv aastatel 2020-2023. Allikas: Loksa Linnaraamatukogu.

Lugejate arv on langustrendis üle vabariigi erinevates raamatukogudes, nii ka Loksa raamatukogus. Seda on analüüsitud, kuid konkreetset vastust ei ole. Kindlasti on oma mõju ka järjest kättesaadavamaks muutunud interneti kasutamise võimalus ning e-raamatute kasvav populaarsus.

2023. aastal oli fondi seis 27919 (raamatuid osteti 823 eksempläri), külastusi oli 10512 ja laenutusi 24189 (joonis 15).

Raamatukogu on kujunenud kokkusaamis kohaks. Viimastel aastatel on toimunud mitmeid üritusi näiteks luuleõhtu Minu kodu ja kohtumisõhtu Birgit Itsega, kes tutvustas oma uut raamatut Minu Naissaare. Lisaks on toimunud näitusmüüke käsitöödest ja isetehtud kaartidest. Hea koostöö on nii lasteaed Õnnetriinu kui Loksa Gümnaasiumi algklassidega. Lasteaia laste hulgas on eriti populaarsed raamatukogutunnid. Palju käib inimesi ka lugemissaalis kodukontoris.

7.3.3 Usüühingud

Loksa linnas tegutsevad Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Loksa Püha Neitsi Maarja kogudus (Loksa Püha Neitsi Maarja kirik ehitatud 1847-1853), Moskva Patriarhaadi Eesti Õigeusu Kiriku Loksa Kroonlinna Püha Joanni kogudus (Loksa Kroonlinna püha õiglase Joanni kiriku hoone ehitatud kirikuks 2002-2003), Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduste Liidu Loksa Baptisti Kogudus (baptistide palvemaja) ning Jehoova Tunnistajad (Kuningriigi Saal).

Arengueeldused:

- rahvakultuur on säilinud, rahvakultuuri ringide juhid on tasustatud, toimib koorilaulu ja rahvatantsu järjepidevus;
- traditsioonilised ülelinnalised üritused on rahaliselt kindlustatud;
- eakate ühendused on aktiivsed;
- ilmub kultuurisündmusi kajastav omavalitsuse poolt välja antav piirkonna kakskeelne väljaanne Loksa Elu;
- kontserdipaigana on võimalik kasutada Loksa Püha Neitsi Maarja koguduse kirikut;
- linna ettevõtted toetavad kultuuri materiaalselt;
- sihtasutus tegeleb tasuliste teenuste, -tänavakaubanduse ja üritustel müügi korraldamisega;
- linn võimaldab vabauhendustele huvitegevuseks kasutada linnale kuuluvaid ruume;
- elanikel on võimalik kasutada raamatukoguteenuseid;
- toimub raamatukogu fondi järjepidev uuendamine;
- toimib avalik internetipunkt.

Probleemid:

- elanikkonna passiivsus;
- raamatukogul puudub oma kodulehekülg;
- omavalitsuse investeerimisvõime on piiratud;
- lugemishuvi vähenemine;
- teavikute kallinemine;
- erasektorist on raske leida sponsoreid;
- suurürituste korraldamine on raskendatud seoses sobilike ruumide puudumisega;
- kapitaalremonti vajavad raamatukogu ruumid;
- puudub linna reklaamiv traditsiooniline suurüritus.

VISIOON 2040

Loksa linnas on aktiivne ja mitmekülgne, erinevaid elanike- ja huvigruppe hõlmav ning rahvuskultuuri arengut toetav kultuuritegevus. Loksa Linnaraamatukogu on üks mainekam kakskeelne raamatukogu Harju maakonnas, kus pakutakse oma lugejatele mitmekülgseid võimalusi vabaaja veetmiseks.

EESMÄRGID

Kultuurikorralduse arendamine, kultuuritraditsioonide säilitamine ja mitmekesistamine; kvaliteetsete ja mitmekülgsete kultuurisündmuste loomine ja pakkumine; kultuurilise isetegevuse võimaldamine ja kvaliteedi tõstmine; kultuuriasutuste kaasajastamine ja funktsionaalsuse tõstmine; raamatukogu muutmine atraktiivsemaks nii täiskasvanutele kui lastele.

Ülesanded:

- käivitada mitmekülgset tegevust pakkuvaid huviringe täiskasvanuile;
- viia lõpuni kultuurikeskuse hoone rekonstrueerimine;
- rekonstrueerida raamatukogu ruumid;
- laululava ehitamine;
- aidata kaasa kultuuriühenduste tekkele;
- aktiveerida kolmandat sektorit linna kultuurielu elavdamisel ja täiskasvanute huvihariduse rakendamisel;
- arendada linna, mittetulundusühingute ning teiste kolmandasse sektorisse kuuluvate organisatsioonide, ühenduste jms. omavahelisi suhteid;
- jätkata traditsiooniliste kultuuriürituste korraldamist;
- koostada kultuuriürituste pikaajaline kalenderlaan, koostada ja levitada linna ning kultuurisündmusi tutvustavaid trükiseid;
- paigaldada linna täiendavad infotahvlid tutvustamiseks kultuuri-, spordi- ja muid vaba aja veetmise võimalusi;
- arendada raamatukoguteenuseid;
- võimaldada töötajatel osaleda erinevatel täiendkoolitustel ja teabepäevadel heatasemelise teeninduse eesmärgil;
- korraldada raamatukogus kohtumisõhtuid kirjanikega, (ränd) näitusi (maalid, fotod, teavikud),
- uuendada raamatukogu info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat;
- kujundada lastes positiivset suhtumist lugemisse, viies läbi muinasõhtuid, nukuetendusi, ringe ning korraldades perepäevi;
- parandada interneti ja infotehnoloogia kasutamise võimalusi, võimaldamaks mugavat juurdepääsu e-teenustele ja avalikule informatsioonile.

7.4 Sihtasutus Loksa Sport

Sporditegevust korraldavad linnas kuni 2024. aasta 31. maini munitsipaalasutused Loksa Spordikeskus ja Loksa Staadion. Valdkonda on renditud linnavalitsuse poolt aastateks 2023-2026 kinnitatud arengukavade alusel.

Alates 1. juunist 2024 tegeleb linna spordielu tervikliku juhtimise ja arendamisega ning sporditaristu haldamisega Loksa Linnavolikogu poolt asutatud Sihtasutus Loksa Sport. Sihtasutusena on võimalused sporditöö korraldamiseks linnas suuremad, nii vahendite kaasamise kui ka teenuste nomenklatuuri laiendamise ja kvaliteedi tõstmise osas.

Sihtasutuse hallatav taristu hõlmab järgmisi spordiehitisi ja -rajatise:

- spordihoone (Tallinna 47b ja 47/4), kus paiknevad pallimängude saal, judosaal, jõusaal, kardiotreeningu saal ja ujula;
- staadion (Staadioni 2);
- tänavakorvpalliväljakud (Tallinna 32);
- rannajalgpalli- ja võrkpalliväljakud (Mere 14);
- tervise- ja suusarada (Mere 7a);
- spordiväljak (Posti 27a).

7.4.1 Spordihoone

Spordihoone pallimängude saal, milles on nii täismõõtmeline korv- kui võrkpalliväljak ning harrastada saab ka saalihokit, läbis 2019. aasta suvel uuenduskuuri. Vajadusel on võimalik pallimängude saali püstitada poksiring. Lauatennise harrastamiseks soetati 2019. aastal neli lauda ja laudadevahelised piirdeaiad. Juurde ehitati ning sisustati jõusaal ja kardiotreeningu saal. 2021. aastal täienes kardiotreeningu saali varustus jooksulindi ning jõusaal *body pump*'i treeningkomplektiga. Judosaal vajab veel renoveerimist.

Arvestades linna- ja ümbruskonna elanike kasvanud huvi üldkehalise treeningu vastu (jõusaali on järjekorrad), on mõistlik saal minimaalsete võimalike kulutustega mitmeotstarbeliseks funktsionaalse treeningu ja võimlemise saaliks ümber ehitada. Seda saab kasutama hakata nii kooli kehalise kasvatus tundides kui erinevate spordialade füüsilise ettevalmistuse, jooga ja tervisevõimlemise treeningutel. Inventar uue saali jaoks on osaliselt olemas, kuid seda tuleb ka juurde hankida.

Spordihoone on sobilik evakuatsioonieagseks kogunemis- ja majutuskohaks.

7.4.2 Ujula

Ujulas on 25meetiline neljarajaline basseini, kaheksa meetri pikkune lastebassein, auru- ja leilisaunad ning mullivann. Loksa ujula basseini vesi on tänu kaasaegsetele seadmetele (uuendatud aastatel 2019-2020) ja spordikeskuse kodukorra täitmise rangele jälgimisele väga puhas ning pälvinud Terviseameti tunnustuse.

Hoones on vaja regulaarselt teostada väiksemaid jooksvaid remonditöid ja inventari uuendamist. Pidevalt vajavad hooldust ja uuendamist tehnosüsteemid ja inventar (nt basseinirobot). Eriti haavatav on ventilatsioonisüsteem, mida viimastel aastatel on rikete tõttu korduvalt remonditud.

Ujula ehitamise ajal paigaldatud hooneautomaatika vajab kaasajastamist (õhu klooriseireanduri, mahutite tasemelülite ja UV-filtrite häiresignaali andurite paigaldamine, andmebaasi konverteerimine ja graafilise liidese ümberjoonistamine, konfigureerimis- ja ühendustööd arvutivõrgus, arvuti).

Hoonesisene ja -väline videovalvesüsteem on amortiseerunud ning vajab uuendamist ja klientide turvalisuse tagamiseks laiendamist spordihoones asuvasse jõusaali ja kardiotreeningu saali.

7.4.3 Väliväljakud ja terviserajad

Tänavakorvpalliväljakud koos teiste Loksa linnas asuvate avalike korvpalliväljakute ja -korvidega (Nõmme metsas, Papli 4/6) on kantud Eesti Korvpalliliidu väliväljakute kaardile.

Tallinna 32 asuvad väljakud kaovad, kui algab uue keskväljaku rajamine ja kesklinna kaasajastamine. Uued väljakud ehitatakse staadioni, suusa- ja terviseraja ning Valgejõe piirnevale maaüksusele, mis kujundatakse terviklikuks ning mitmekesiseid spordi- ja majutusvõimalusi pakkuvaks rekreatsioonialaks.

Rannajalgpalli- ja võrkpalliväljakuid kasutavad treeninggrupid ja kohalikud noored (sõltuvalt ilmaoludest) peaaegu aastaringselt. Taristu vajab mõõdukat uuenduskuuri.

Nõmme pargis paikneva valgustatud suusa- ja terviseraja uuendamist alustati 2019. aasta suvel – rada pikendati ning lisati valgustust. 2020. ja 2021. aasta kevadel võeti raja ümbrusest maha võsa, mis purustati kohapeal rajakatteks.

2020. aastal kanti 1,5 km pikkune puiduhakkega kaetud ja täispikkuses valgustatud rada, millel on võimalik sõltuvalt aastaajast tegeleda jooksmise, kepikõnni või suusatamisega Eesti Terviseradade kaardile ning paigaldati rajamärgistused.

2022. aastal pikendati suusarada Valgejõe ja staadioni vahelisel alal veelgi – umbes 2 km võrra, esialgu ilma valgustusega. Heade lumeolude korral aetakse klassikarada sisse ka mereäärsele männimetsa.

Kuna Pargi ja Mere tänava ristmikult on mugav liikuda läbi rannaäärse metsa Kuivojale, Harga ja Lohjale suunduvatele maastikuradadele, mis on plaanis linna piirides pikemas perspektiivis samuti märgistada, on kavas ehitada Mere tänavat ületav nn suusasild.

Suusa- ja terviseraja valgustus tuleb uuendada, paigaldada kaasaegsed ja säästlikud LED-lambid.

Osadel rajalõikudel vajavad tihedad puuvõrad harvendamist (lumi ei lange rajale), vajadusel tuleb mõned puud ka eemaldada. Nõmme park vajab iga-aastast regulaarset hooldusraiet ja võsa pealekasvu eemaldamist.

Suusaradu hooldatakse koostöös spordiklubiga Suusavägi, kellelt tellitakse hooldustööd ja rajameistriteenus. Spordikeskusel puuduvad suusaradade hoolduseks vajalikud masinad ja haakeriistad ning vajalike oskustega spetsialist.

Lumeta talvel suusatamisvõimaluse loomiseks (ideaalne asukoht selleks on Jõekalda kinnistul loodusliku veeallika – Valgejõe – ning elektrivõrguühenduse vahetus läheduses) tuleb muretseda lumekahuri(id) ja pumbad ning rajada kunstlume tootmise süsteem. Ka pelgalt ühe kahuri ja pumbaga on võimalik luua täiesti korralik ning linnarahva sportimis- ja liikumisvajadustele vastav 300-400 m pikkune kunstlumerada.

Lähiaastatel on kavas kujundada Valgejõe vasakpoolisel kaldal jõe ja staadioni vahel paiknevad linnale kuuluvad maaüksused (kuni Rahu tänavani) Mere 7a, Jõekalda, Männi 32a ja 36b terviklikuks ning mitmekesiseid spordi- ja majutusvõimalusi pakkuvaks rekreatsioonialaks, kus oleks võimalik nii puhata kui harrastada erinevaid spordialasid (jooksmist, kepikõnni, suusatamist, rullsuusatamist ja -uisutamist, jalgrattasõitu, võrk-, korv- ja jalgpalli, kurni, tennist, discgolfi, kergerõustikku jm). Lisaks on vaja (nt koostöös eraettevõtjatega) luua erineva profiiliga majutusasutusi nii sportlastele kui puhkajatele.

Suusa- ja terviseraja ning staadioni lähedusse ehitatakse välijõuväljak ja madalseiklusrada. Ala arendatakse rekreatsiooniala osana.

Linna arengukavas on taristu nimekirjas osaühingule Loksa Haljastus kuuluv spordiväljak Posti 27a, mida kasutatakse sportlikuks vabategevuseks.

7.4.3 Staadion

Staadioni tn 2 kinnistul paikneb Rahvusvahelise Kergejõustikuliidu (ingl k World Athletics, kuni 2019. aasta oktoobrini IAAF International Association of Athletics Federations, lüh IAAF) nõuetele vastavat kergejõustikustaadioni koos jalgpalliväljakuga.

Aastatel 1952-1953 rajatud staadioni rekonstrueerimise I etapi käigus valmis 2022. aasta augustis staadionalal loodusliku muruga kaetud 68 x 100 meetri suurune jalgpalliväljak, 400 meetrisel Profloors SP tartaankattega jooksuringil neli rada, kavandatava tribüüni ees kuus rada ning heite- ja viskealade (v.a vasaraheide) sektorid ning kõrgus- ja kaugushüppepaigad.

Kergejõustikuareeni katendid vastavad Rahvusvahelise Kergejõustikuliidu sertifikaadi nõuetele. Võimalik on korraldada võistlusi maakonna tasemel, firmade, asutuste ja organisatsioonide spordimänge/suvepäevasid. Suuremate kergejõustikuvõistluse korraldamine eeldab teise kaugushüppepaiga ja teivashüppepaiga varustuse ning staadionihoone olemasolu.

Jalgpalliväljak vastab hetkel Eesti Jalgpalliliidu (EJL) rahvaliiga kategooria nõuetele, kuna puudub tribüün/istekohad. 200 kohalise tribüüni valmimisel (EJL 3-kategooria) saab sellel pidada esiliiga ja madalamate liigade mänge. Staadion on varustatud tehisvalgustusega ja ümbritsetud 3 meetri kõrguse 3D paneelidest aiaga.

Kuni staadionihoone valmimiseni on sportlaste, treenerite ja kohtunike kasutuses ajutised, staadioni tarbeks kohandatud moodulid. Staadioni tehnikat, inventari ja materjale hoitakse konteinerites ja ajutises varjualuses. Parkimiskohti on Staadioni tänava poolses parklas 70 sõidukile, vajadusel saab parkimisala oluliselt suurendada naaberkinnistute arvelt.

Staadionihoone koos 200 pealtvaatajat mahutava tribüüniga on kavas ehitada lähiaastatel.

7.4.4 Sporditegevus

Linna asukoht, infrastruktuur ja looduslikud tingimused loovad sporditaristu- ja elu edendamiseks väga head eeldused. Sporditurismi arendamise potentsiaal Loksal on märkimisväärne. Välja tuleb arendada selline infrastruktuur ja keskkond, et Loksale treeninglaagritesse ja võistlema tulekust oleksid huvitatud ka mujal (sh lähivälismaal – Soomes, Rootsis, Lätis) elavad harrastus- ja tippsportlased.

Hoolimata sellest, et (arengu)võimalused on hetkel suhteliselt tagasihoidlikult kasutatud, võimaldab linna sporditaristu juba praegu tegeleda nii harrastus- ja võistlusspordiga, korraldada kohalikke ja mõningatel spordialadel (nt võrkpall, ujumine, suusatamine, kepikõnd) ka väiksemaid regionaalseid võistlusi.

2019. aastal laiendati oluliselt spordikeskuses pakutavate teenuste nimekirja, lisandus mitmeid uusi teenuseid. Koostöölepingud teenuste kasutamiseks on üleriigiliste spordiklubidega MTÜ Telia Spordiklubi ja MTÜ Spordiselts, mõnede kohalike ettevõtetega.

Kliendid saavad teenuste eest tasumiseks kasutada nii sularaha, kaardimakseterminali kui Stebby krediiti. Spordikeskus suhtleb oma klientidega ja teavitab kohalikke elanikke sportimisvõimalustest ning spordiürituste toimumisest aktiivselt kodulehe, Facebooki ning Instagrami vahendusel.

Spordikeskuse taristus tegutsevad järgmised huviringid ja treeningrühmad:

- Loksa Gümnaasiumi õpilastele: sportmängud, kergejõustik, jalgpall, suusatamine;
- nii Loksa Gümnaasiumi kui teiste lähikonna koolide õpilastele: ujumine, purjetamine;
- (täiskasvanud) harrastajatele ja tervisesportlastele: jooga, Hopa Fit rühmatreening, harrastus- ja tervisejooksjate ühistreeningud.

Traditsioonilised spordiüritused, mille korraldamist ka edaspidi jätkatakse, on aastaid olnud:

- ujumisvõistlused lastele sügis- ja kevadhooajal;
- saali- ja rannavõrkpalliturniir;
- jüriöö jooks teatevõistkondadele;
- lauatenniseturniir;
- linnajooks;
- linna lahtised meistrivõistlused murdmaasuusatamises.

2023. aastal lisandusid spordihommikud eelkooliealistele lastele, väikeste laste spordipäev, kogu pere liikumispäev. Tõhus koostöö on välja kujunenud Loksa Gümnaasiumiga (temaatilised spordinädalad kaks korda aastas) ja Vihasoo Lasteaed-Algkooliga (suusa- ja orienteerumispäevad). Alustatud ja arenemisjärgus on koostöö Loksa lasteaiaga Õnnetriinu.

Spordikeskus osaleb ka Lääne-Virumaa omavalitsuste spordijuhtide koostöövõrgustikus. Spordiürituste kava on täpsemalt lahti kirjutatud spordikeskuse iga-aastasest tegevuskavas ning avaldatud spordikeskuse kodulehel. Üritused toimuvad valdavalt linnaeelarveliste vahendite arvelt, aastas korraldab spordikeskus 12-20 erinevat linnavalitsuse toetatud üritust. 2023. aastal toetavad ürituste korraldamist rahaliselt ka Harjumaa Spordiliit ja Harju Tarbijate Ühistu.

Uute klientide leidmiseks ning olemasolevate klientidega suhete kinnistamiseks kasutatakse aktiivselt kodulehte (www.loksasport.ee), tasuta sotsiaalmeediatekanaleid (Facebook, Instagram), kohalikke ajakirjandusväljaandeid, võimalusel ka tasulisi kanaleid.

Eelkõige keskendutakse Loksal tervise- ja harrastusspordi arendamisele, et pakkuda erinevaid võimalusi nii lastele kui täiskasvanutele, kaasa arvatud eakatele, nii eesti- kui venekeelsele kogukonnale.

Tippporti edendatakse, toetades oma linna tippsportlasi nii rahaliselt kui neile vajadusel soodsaid ja/või tasuta treenimisvõimalusi pakkudes. Võimalusel sponsoreeritakse linnaelanikest tippsportlasi volikogu kehtestatava korra alusel.

Spordikeskuse töötajate pädevuse arendamiseks ja parimate praktikate omandamiseks korraldatakse (koostöös staadioniga) töölaseid õppekäike ümberkaudsetesse spordikeskustesse, pakutakse täiendkoolitusvõimalusi. Töötatakse välja ja kehtestatakse töötajaid motiveeriv töö- ja tulemustasu süsteem.

Arengueeldused:

- Loksa asub looduslikult kaunis kohas, kus on olemas kõik eeldused tipp-, harrastus- ja tervisespordiga tegelemiseks ja spordielu edendamiseks;
- olemas on mitmekesiseid võimalusi pakkuv sporditaristu;
- aktiivselt propageeritakse tervislikke eluviise, liikumist ja harrastussporti.

Probleemid:

- olemasolevad spordirajatised (spordihoone judosaal ja ujula tehnosüsteemid) vajavad rekonstrueerimist;
- staadionihoone ja tribüüni puudumine pärsib Loksa linna sporditaristu võimaluste/potentsiaali efektiivset/komplektset/täielikku kasutamist;
- linnaelanike sisuka vaba aja veetmise harjumused vajavad arendamist;
- osavõtt treeningutest ja spordiüritustest võiks olla suurem.

VISIOON 2040

Loksa on spordilinn, kus on head ja kaasaegsed tingimused elanikele ja (spordi)turistidele erinevate spordialadega tegelemiseks, vaba aja sisustamiseks, tervise tugevdamiseks, vaimseks ja kehaliseks arendamiseks ning spordimeisterlikkuse tõstmiseks. Linnas käivad treeninglaagrites ka mujal (sh lähivälismaal – Soomes, Venemaal, Lätis) elavad harrastus- ja tippsportlased. Loksa on tuntud tugevate sportlaste ja aktiivsete spordiorganisaatorite poolest. Linnavalitsuse hallatavad spordikeskus ja staadion ning spordi-, rekreatsiooni- ja majutusteenuseid pakkuvad ettevõtted on loonud linna kümneid uusi töökohti. Igal elanikul ja linnakülalisel on võimalik valida sobiv tervise tugevdamise võimalus – harjutuspaik, liikumisvorm või spordiüritus.

EESMÄRGID

Loksa linna ühtse spordikorralduse arendamine, liikumisharrastuse ja spordi väärtustamine, sporditaristu arendamine ja tervikliku rekreatsiooniala loomine. Eesmärgiks on samuti linnaelanike ja -külaliste tõhus teavitamine erinevatest spordi- ja liikumisharrastuste võimalustest ning elanike kehalise aktiivsuse tõstmine.

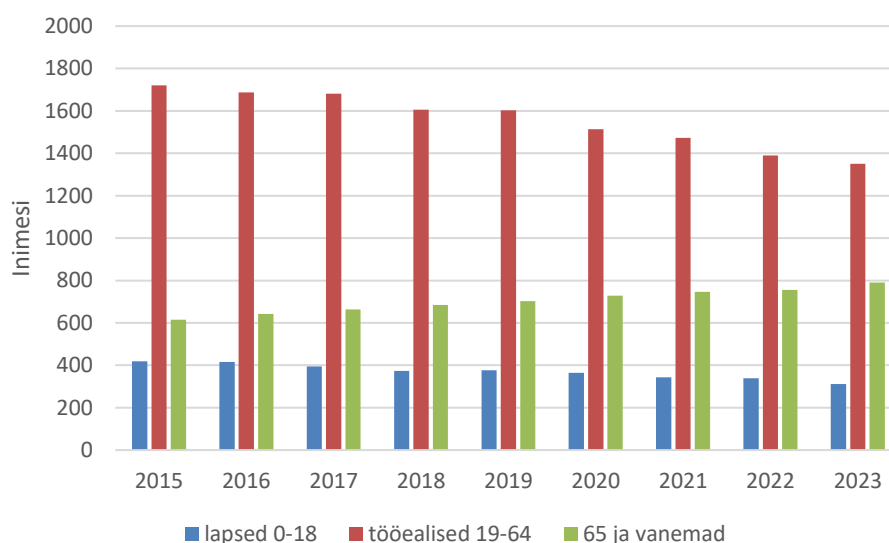
Ülesanded:

- tekitada ja kasvatada spordihuvi juba eelkoolieas ning sisustada regulaarselt laste vaba aega;
- korraldada heal tasemel ja vajalikus mahus treeningtööd, tagamaks parimad võimalikud tingimused laste kehaliseks arenguks;
- avardada ja parandada linnaelanike sportimis- ja võistlemisvõimalusi;
- viia läbi traditsioonilisi spordiüritusi ning tõsta nende korraldamise taset;
- teha koostööd kohalike spordiklubidega nende jätkusuutlikkuse tagamiseks;
- toetada linnaelanikest tippsportlasi;
- kujundada Valgejõe vasakpoolsel kaldal jõe ja staadioni vahel paiknevad linnale kuuluvad maaüksused (kuni Rahu tänavani) Mere 7a, Jõekalda, Männi 32a ja 36b terviklikuks ning mitmekesiseid spordi- ja majutusvõimalusi pakkuvaks rekreatsioonialaks;
- rekonstrueerida ja/või uuendada olemasolevad spordirajatised (eelkõige staadion, ujula tehnosüsteemid, spordihoone judosaal);
- rajada Loksa ja Kolgaküla vaheline kergliiklustee;
- tutvustada Loksat kui spordilinna nii Eestis kui rahvusvaheliselt.

7.5 Sotsiaalhoolekanne

Kehtivas süsteemis on inimese eest hoolitsemine jagatud ametkondade (haridus, tervishoid, kultuur, sotsiaalhooldus) vahel. Sotsiaalhoolekande keskpunktis on inimene (abivajaja) oma soovide ja muredega. Sotsiaalhoolekande ülesandeks on isikule või perekonnale toimetulekuraskuste ennetamiseks, kõrvaldamiseks või kergendamiseks abi osutamine ja sotsiaalsete erivajadustega isiku sotsiaalsele turvalisusele, arengule ja ühiskonnas kohanemisele kaasaaitamine.

Seoses Loksa elanike Eesti keskmisest madalamate sissetulekutega, aga ka töökohtade vähesuse ja eeskätt eakate arvu kasvuga tuleb omavalitsusel enam pöörata tähelepanu sotsiaalhoolekandele –Loksa elanikkonnale vajalike sotsiaalteenuste mitmekesistamisele, nende kättesaadavusele ja kvaliteedile.

Joonis 15¹. Loksa rahvastiku vanuselise koosseis aastatel 2015-2023. Allikas: Eesti rahvastikuregister

Alates 2015. aastast on alaealiste arv linnas ca 100 võrra vähenenud, vähenenud on ka tööealise elanikkonna arv ja seda ca 370 võrra. Kasvanud on vaid pensioniealiste elanike arv – 175 inimese võrra. Antud muutuse võib kokku võtta lühidalt - Loksa rahvastik vananeb - tööealiste elanike ja laste arv kahaneb ning 65-aastaste ja vanemate inimeste arv tõuseb. 2023. aastal on 55% elanikest tööealised, 32% pensioniealised ja 13% alaealised, aastal 2015 olid osakaalud vastavalt 62%, 22% ja 15%.

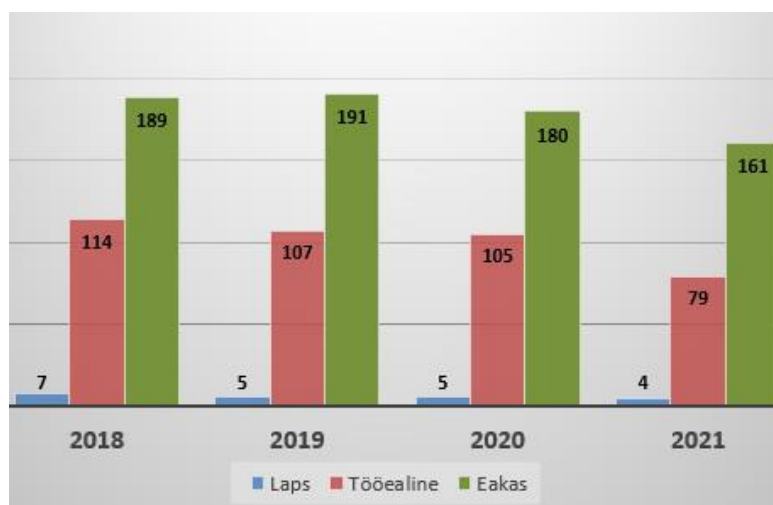
Linna elanike ja maksumaksjate arv on kogu vabariigi taasiseseisvumise aastatel pidevalt vähenenud. Kui maksumaksjate osakaal linnaelanikest oli 2007. aastal 50%, siis 4 aastat hiljem oli see langenud 40%-le kuid see on taas asunud tõusuteele, aastaks 2019 on maksumaksjate osakaal 57%. COVID-19 kriisi tagajärel langes 2020 aastal maksumaksjate osakaal märgatavalt. 2021 aastal oli maksumaksjate osakaal 45%.

Alates 2015. aastast on Loksa palgatöötaja keskmine brutotulu vahe võrreldes Eesti keskmisega suurenenud pea kahekordseks, olles 2015. aastal 174 eurot, küündides 2022. aastal juba 344 euron. 2022. aastal oli Eesti keskmine brutotulu 1620 eurot, Loksa linnas 1276 eurot. Palgatöötajatest brutotulu saajate osakaal linnaelanikest on perioodil 2015-2022 jäänud

vahemikku 35-36%. Madala tööhõive põhjuseks on loksalastele sobivate töökohtade puudus ja madal palgatase.

2022. aastal sai 30% linna maksumaksjatest miinimumpalka. Ülalpeetavate määr, mis näitab mittetööealiste ehk kuni 14-aastaste ja üle 65-aastaste elanike arvu 100 tööealise (15-64-aastased) elaniku kohta on kuni 2013. aastani olnud Eesti vastavast näitajast madalam, olles kuni 50%. Alates 2014. aastast on ülalpeetavate määr Loksa linnas kõrgem Eesti keskmisest, ulatudes 2024. aasta seisuga 72,6%-ni (Eesti 57,5%) (Allikas: Statistikaameti andmebaas RV063U).

Puuetega isikuid oli Loksa linnas 2018 aastal 310. Aastaks 2021 on arvukus vähenenud 244-le, neist eakaid 161 ja lapsi 4 ning tööealisi 79 (joonis 15²). 2023. aastal oli puuetega isikuid 205, kellest eakaid 134, tööealisi 65 ja lapsi 6.

Joonis 15². Loksa puuetega isikute koosseis aastatel 2018-2021. Allikas: Sotsiaalkindlustusamet

SOS Lastekülas ning Haiba ja Tallinna Väikelaste lastekodudes on 8 Loksa linna last. Lasterikkaid peresid (4+) on Loksal 16.

Toimetulekutoetuste osakaal on viimastel aastatel märkimisväärselt tõusnud. 2016 oli selleks 93 eurot (Harju maakonna keskmine 2016. aastal oli 9 eurot, Eesti keskmine 16 eurot). Toimetulekutoetuse saajaid oli Loksal 2015 a. 85, 2016 a. 68 ja 2017 aastal 73 inimest. 2018 aastal esitati Loksal 690 toimetulekutoetuse taotlust. 2019. aastal esitati 632 toimetulekutoetuse taotlust.

Töötus ja elukalliduse tõus on sundinud elanikke üha rohkem pöörduma toimetulekutoetuse, sotsiaaltoetuste ja -teenuste saamiseks linnavalitsuse poole. Lahendus olukorra leevendamiseks saab olla uute töökohtade loomine, mis peataks ka linnaelanike lahkumise.

Sotsiaalhoolekande korraldamisel toimib koostöö politsei, tervishoiu- ja sotsiaalhoolekande-asutustega. Loksal, Tallinna tn 26, avati 2015. aasta mais Loksa Eakate Kodu, kuhu linnal on võimalik paigutada hooldekoduteenust vajavaid elanikke. 2018. avati Loksal ka teine Loksa Eakate Kodu hoone endises Loksa Ravikeskuses Posti 29 hoones. Eakate Kodu kahes hoones on kokku 130 voodikohta. Üldhooldusel on linnaelanikke. Hooldekodu järjekorras inimesi ei ole. Loksal on toimiv koduõendusteenus.

Loksa linnas on loodud materiaalselt vähekindlustatud isikutele lisaks toimetulekutoetusele täiendavate sotsiaaltoetuste maksmise kord. Loksa linn maksab ühekordset toetust kuni 200 eurot aastas ühele leibkonnale majanduslike raskuste puhul erakorraliste väljaminekute hüvitamiseks. Toidutoetust makstakse vähekindlustatud lapsevanemale, kelle laps käib Loksa Lasteaias Õnnetriinu, tingimusel, et vähemalt üks vanematest on Loksa linna elanik. Kohamaksu toetus on Loksa Lasteaias Õnnetriinu koha kasutamisel lapsevanema poolt kaetava osa hüvitis, mida makstakse tingimusel, et vähemalt üks vanematest on Loksa linna elanik. Lapsehoiuteenuse toetusega kompenseeritakse lapse seadusliku esindaja toimetulekut või töötamist toetavaid teenuseid, mille osutamise vältel tagab nimetatud isikute asemel lapse hooldamise, arendamise ja turvalisuse lapsehoiuteenuse osutaja. Elluastumistoetust makstakse vanemliku hoolitsuseta lapsele iseseisva elu alustamisel. Välja on töötatud hooldajatoetuse maksmise kord puudega lapse vanemale.

Lisaks makstakse sissetulekust sõltumatuid toetusi: sünnitoetus (lapse sünni puhul), ranitsatoetus (Loksa linna lapse Loksa Gümnaasiumi 1. klassi esmakordselt õppima asumisel), juubelitoetus (eakatele alates 80-ndast eluaastast iga nulli ja viiega lõppeval sünnipäeval), matusetoetus (Loksa linna elaniku surma korral). Pensionitoetust makstakse mittetöötavale pensionärile alates 70. eluaastast.

Isiku toimetuleku toetamise ning elukvaliteedi paranemise ja säilimise kaasa aitamise eesmärgil osutatakse linnaelanikele sotsiaalteenuseid. Sotsiaalsete probleemide tekkimise ennetamiseks ja juba tekkinud probleemide lahendamisel on abiks sotsiaalnõustamine. Koduteenus on suunatud täisealise isiku iseseisva, turvalise toimetuleku ja elukvaliteedi säilimiseks kodustes tingimustes. Üldhooldekoduteenus on suunatud täisealisele isikule, kes terviseseisundist, tegutsemisvõimest või elukeskkonnast tulenevatel põhjustel ei ole suuteline kodustes tingimustes ajutiselt või püsivalt iseseisvalt toime tulema. Tugiisikuteenus eesmärk on toetada iseseisvat toimetulekut olukordades, kus isik vajab abi oma kohustuste täitmisel või õiguste teostamisel. Täisealise isiku hooldus on suunatud vähenenud toimetulekuvõimega isiku abistamiseks koduste ja isikliku eluga seotud igapäevatoimingute sooritamisel. Isikliku abistaja eesmärk on suurendada puude tõttu füüsilist kõrvalabi vajava isiku iseseisvat toimetulekut. Varjupaigateenus on ööbimiskoha võimaldamine täisealisele isikule, kes perevägivalla või muul põhjusel ajutist ööbimiskohta vajab. Turvakoduteenus on ajutine eluase ja esmane abi lapsele, kes vajab abi tema hooldamises esinevate puuduste tõttu. Sotsiaaltransporditeenus võimaldab puudega isikul kasutada tema vajadustele vastavat transpordivahendit erinevate avalike teenuste kasutamiseks. Eluruumi tagamine on eluruumi kasutamise võimaluse kindlustamine isikule, kes ei ole sotsiaalmajanduslikust olukorrast tulenevalt võimeline enda ja oma perekonna vajadustele vastavat eluruumi tagama. Võlanõustamisteenuse eesmärk on abistada isikut tema varalise olukorra kindlakstegemisel, võlausaldajaga läbirääkimiste pidamisel ja nõuete rahuldamisel.

Arengeeldused:

- välja on töötatud ja rakendatakse kohalikku sotsiaaltoetuste ja -teenuste korda;
- sotsiaaltöötajad on praktilise kogemusega;
- olemas on lastekaitsepetsialist;
- olemas on ülevaade toimetulekuraskustes elanikest;
- olemas on ülevaade eakate ja puuetega elanike kohta;
- Harju maakonna arengustrateegia 2035+ soovitab tõhustada piirkonna omavalitsuste koostööd ühiselt sotsiaalteenuste pakkumiseks.

Probleemid:

- töötute ja miinimumpalgasaajate osakaal on suur;
- rahvastiku vananemise tõttu suureneb vajadus hooldusravi ja hoolekande teenuste järele, mistõttu tuleb parandada hooldusraviteenuse ja koduõendusteenuse tingimusi ning jagada omastehoolduse alast nõustamist.

VISIOON 2040

Loksal on loodud võimalused elada inimväärsel elu, abivajajatele on tagatud piisav sotsiaalne toimetulek, kvaliteetsed ja konkurentsivõimelised sotsiaalhoolekande teenused. Puuetega inimestele on loodud võrdsed tingimused ühiskonnaelus osalemiseks. Lastega riskiperedele on loodud tugisüsteem riskide ennetamiseks ja vähendamiseks ning vähekindlustatutele on tagatud inimväärsel tasemel toetused ja teenused.

EESMÄRGID

Abivajajatele vajalike ja kvaliteetsete sotsiaalteenuste tagamine. Tingimuste loomine, milles on võimalik maksimaalselt iseseisvalt toime tulla. Sotsiaalvaldkonna juhtimine ja arendamine kaasaegsel ja professionaalsel tasemel.

Ülesanded:

- propageerida tervet ja tugevat perekonda kui inimeste heaolu alust;
- kujundada optimaalne sotsiaalhooldusvõrgustik;
- toetada vähekindlustatud ja probleemseid peresid;
- korraldada vähekindlustatud perekondadest pärinevatele lastele laagreid ja võimaldada neil osa võtta erinevate lastelaagrite tööst;
- võimaldada sotsiaaleluruume vastavalt vajadusele;
- võimaldada eakatel vääriliselt vananeda;
- aidata kaasa puuetega inimeste integreerumisele tavaellu, vähendada nende tõrjutust, soodustada tööhõivet ja toimetulekut;
- jätkata täiendavate sotsiaaltoetuste maksmist abivajajatele;
- suurendada pakutavate sotsiaalteenuste hulka ja kvaliteeti;
- laiendada tavahooldust, luua tugiisikute ja abistajate võrgustik;
- teha koostööd era- ja mittetulundussektoriga hooldekoduteenuse, koduõendusteenuse ja päevase hooldusteenuse arendamisel;
- väärtustada lastehoolekande ja lastekaitsetööd;
- tõsta koolituste kaudu sotsiaalvaldkonna töötajate kvalifikatsiooni;
- toetada sotsiaalteenuseid pakkuvate organisatsioonide tegevust.

7.6 Tervishoid

Iga inimese jaoks on oluline terviseteenuse kättesaadavus ja kvaliteet. Üldarstiabi osutavad Loksa elanikele perearstid ja pereõed endise Loksa haigla ruumides Posti tn 29, kus paikneb 2018. aasta kevadest Loksa Eakate Kodu. Elanikud on registreeritud kolme perearsti nimistus. Hetkel võtavad Loksal patsiente vastu kaks perearsti. Kolmas perearst läks juunis 2017 pensionile ja tema nimistut teenindab ajutiselt Kuusalu perearst. Korduvatele konkursidele vaatamata ei ole Terviseamet suutnud leida Loksale kolmandat perearsti. Samas hoones tegeleb lapseootel emadega ämmaemand ja osutavad hambaraviteenust kaks hambaarsti. Lisaks pakuvad linnaelanikele oma teenust silmaarstid, kes korraldavad korra kuus elanikele kohapeal vastuvõtu. Samas hoones paikneb ka Karell Kiirabi AS brigaad. Lähimad haiglad ja eriarstid asuvad Tallinnas ja Rakveres. Loksa linnas tegutseb Benu apteek, mis asub linnasüdames COOP Konsum kaubanduskeskuses.

Loksa Gümnaasiumis osutavad tervishoiuteenust:

- hambaarstid kontrollivad koolis õpilasi sügisel, edasine hambaravi toimub tavapäraselt vastuvõtus;
- kooli tervishoiutöötaja.

Tervishoiutöötaja osutab koolis teenust haigekassa lepingu alusel koolis selleks otstarbeks ettevalmistatud ruumides.

Loksa Lasteaias Õnnetriinu töötab kaks logopeedi – üks tegeleb vene keelt kõnelevate lastega, teine eesti keelt kõnelevate lastega. Lasteaias puuduvad sotsiaalpedagoog, psühholoog ja eripedagoog. Loksa Gümnaasiumis puudub sotsiaalpedagoog ja eripedagoog. Lasteaed Õnnetriinu kuulub alates 2009. aasta juunikuust Tervist Edendavate Lasteaedade võrgustikku. Tervist edendav lasteaed on lasteasutus, mis oma tegevusega toetab tervise arengule suunatud tegevusi paikkonnas. Toetades paikkonnas laste tervise arengule suunatud tegevusi ning suurendades investeeringuid laste füüsilise, emotsionaalse ja sotsiaalse potentsiaali arendamiseks, luuakse eeldus noorte riskikäitumise vähendamiseks ja Eesti rahvastiku terviseolukorra paranemiseks.

Loksa Gümnaasiumis pakub õpilastele nõustamisteenust HARNO, viiakse läbi ka karjäärinõustamist, koolis töötab medõde. Loksa Gümnaasiumi õpilastel ja elanikel on võimalus kasutada psühholoogi teenuseid. Lisaks korraldatakse linnas vastavalt vajadusele ühekordseid nõustamisi (nt töötutele). Koostatud on Loksa linna esmatasandi tervisekeskuse arengukava.

Terviseedenduse eesmärk on saavutada elanikkonna kehalise aktiivsuse kasv, tasakaalustatud toitumine, sõltuvusainete harvem kasutamine ja tervislikum sotsiaalne käitumine. Sihipärase terviseedendusliku tegevusega saab paljusid haigusi ära hoida ja haigestumisi vähendada. Linnas viiakse läbi terviseedenduslikke üritusi, võimaldatakse harrastada tervisesporti spordisaalis, ujulas, spordiväljakutel, rannas, terviserajal ja rohealadel. 2016. aastal uuendati Loksa linna terviseprofiil, kuhu on koondatud Loksa linna tervisenäitajad ja tervisemõjurid. Terviseprofiili eesmärgiks on anda esialgne ülevaade linnarahva tervise hetkeolukorrast ja tervisemõjuritest, et kavandada terviseedenduse arendamiseks edasisi samme. Vaadeldud aspekte analüüsides on esitletud peamised tervist mõjutavad probleemid ja vajadused ning pakutud välja võimalikud tegevused probleemide lahendamiseks ja vajaduste rahuldamiseks. Lisaks on valminud terviseprofiil aluseks edaspidiste tervistarendavate projektide koostamisel. 2016. aastal valmis

Loksa linna laste ja pere heaolu arengukava aastani 2021. Loksa linna Terviseprofiil ja Loksa linna laste ja pere heaolu arengukava on uuendamisel. Terviseprofiil on uuendatud 2024. aastal, tegevuskava on koostamisel.

Arengueeldused:

- olemas on esmatasandi tervisekeskuse arengukava;
- toimub perearstide vastuvõtt;
- olemas on kiirabi, apteek;
- Loksa Lasteaed Õnnetriinu kuulub Tervist Edendavate Lasteaedade võrgustikku;
- igal aastal viiakse läbi tervistedendavaid projekte
- tervisealast infot kajastatakse väljaandes Loksa Elu, linna ja spordikeskuse veebilehel;
- Harju maakonna arengustrateegia 2035+ käsitleb Loksat kui Harjumaa ajalooliselt tugevat keskust.

Probleemid:

- puudub kaasaegne esmatasandi tervisekeskus;
- vajadusel on raske leida uut perearsti;
- puudub kolmas perearst;
- sotsiaalpedagoog ja eripedagoog puuduvad nii koolis kui lasteaias;
- elanike huvi nõustamisteenuste ja tervislike eluviiside vastu (osalemine tervistedendavatel üritustel) on vähene;
- uuendamist vajab Loksa linna terviseprofiil;
- uuendamist vajab Loksa linna laste ja pere heaolu arengukava.

VISIOON 2040

Loksa on tervislikke eluviise soosiv, oma elanike tervisekäitumist väärtustav ning kvaliteetsete ja kättesaadavate tervishoiuteenuste osutamist toetav omavalitsus. Linnas on mitmekesised tervisespordirajatised, elanikkond on kõrge terviseteadlikkusega ning harrastab tervislikke eluviise.

EESMÄRK

Elanike hea tervise tagamine läbi teadvustatud tervisekäitumise, terviseedenduse ja kvaliteetsete tervishoiuteenuste.

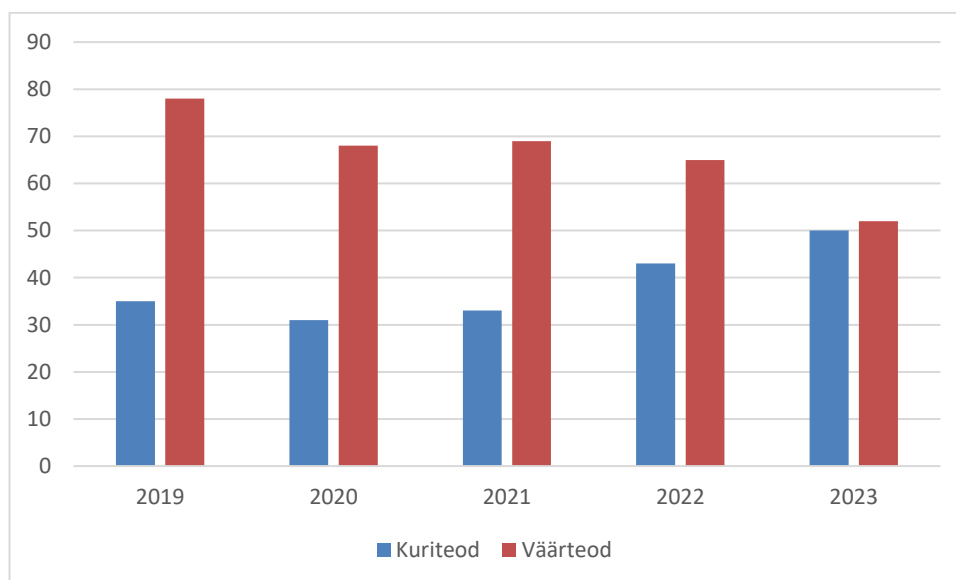
Ülesanded:

- aidata kaasa optimaalse ja hea tervishoiuvõrgu kujundamisele;
- edastada inimestele tervist ja tervislikke eluviise puudutavat teavet, kajastada regulaarselt terviseinfot väljaandes Loksa Elu, linna ja spordikeskuse veebilehel;
- jätkata tervislike eluviiside propageerimise, tervisespordi edendamise ning terviskontrolli vajaduse selgitamisega;
- pöörata haridusasutustes enam tähelepanu ennetustööle, hügieeni ja tervisekasvatuse propageerimisele;
- toetada ja teostada terviseedenduslikke projekte;
- korraldada tervistedendavaid üritusi;
- propageerida tervistedendavate töökohtade loomist.

7.7 Turvalisus

Koostöös kohaliku omavalitsusega kujundavad ja hoiavad turvalist elukeskkonda Loksas politsei- ja päästeameti töötajad. Loksas piirkonda teenindavad Põhja Prefektuuri Ida-Harju politseijaoskonna piirkonnapolitseinikud, kellele on antud kasutada tööruum linnavalitsuse hoones.

Perioodil 2019-2023 registreeritud kuritegude hulk jääb vahemikku 31-50 aastas ning väärteod jäävad vahemikku 52-78 aastas (joonis 16).

Joonis 16. Peamised rikkumised Loksas linnas aastatel 2019-2023. Allikas: PPA

Loksas linnas on 2023.a registreeritud kuritegude arv võrreldes eelmise perioodiga tõusnud. Peamised kuriteoliigid on isiku- ja varavastased ning ka liiklusalased kuriteod, tõusnud on internetis toime pandud kuriteod. Isikuvastastest kuritegudest olid enamus kehalised väärkohtlemised, millest suur osa seotud just lähisuhtevägivalla juhtumitega. Varavastaste kuritegude tõus on seotud just internetis toime pandud kuritegudega (kelmused). Liiklusalaselt on probleemiks mootorsõidukite juhtimisõiguse või joobeseisundis juhtimised. Väärtegusid on Loksas linnas 2023 aastal registreeritud vähem kui 2022 aastal. Suurem enamus väärtegudest on sarnaselt varasemale liiklusseaduse rikkumised. Inimkannatanutega liiklusõnnetusi toimus 2023.a Loksas linnas 1.

Projekti KEAT (Kaitse end ja aita teist) raames toimusid Loksas gümnaasiumis 6. klassidele loengud internetiohutusest. Õppeaasta lõpus võttis politsei osa jalgrattaeksami läbiviimisest 3. klassidele. Piirkonnapolitseinikud käisid Loksas lasteaias lastele liiklusohutuse alaseid teadmisi jagamas.

Piirkonnapolitseinikud on aktiivselt tegelenud alaealiste kogunemiskohtade tuvastamise ja kontrollimisega, et ennetada, tõkestada ja avastada alaealiste poolt toime pandavaid õiguserikkumisi (peamiselt sõltuvusainete tarbimised ja lõhkumised) ja alaealiste endi ohtu sattumist. Samuti on politsei koostöös selliste kohtade omanike ja kasutajatega ning linnavalitsusega otsinud lahendusi, kuidas ennetada alaealiste selliseid koosviibimisi, kus nad võivad ohtu sattuda.

Loksal paikneb Päästeameti Põhja päästeskuse Loksa komando. Tegemist on kutselise komandoga, mis alustas tegevust 1992. aastal Loksa laevatehase poolt 1988. aastal ehitatud depoohoones (renoveeritud 2016). Erivõimekusena on komandol pinnaltpääste võimekus (päästetööd veekogudel). Tulekahjude arv Loksa linnas on viimastel aastatel olnud languses. Aastal 2022 oli kogu väljakutsete arv 69, päästesündmuste arv 35, tulekahjude arv 9. Aastal 2022 tulekahjus vigastatuid oli üks ning veeõnnetusi ei toimunud. Tabelis 3¹ on välja toodud Loksa linna turvalisuse näitajad aastatel 2018-2023.

Tabel 3¹. Loksa linna turvalisuse näitajad. Allikas: Päästeamet

SÜNDMUS	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Väljakutsete arv	60	52	64	64	69	79
Päästesündmuste arv	36	27	44	30	35	45
Tulekahjude arv	23	12	25	11	9	2
Eluhoone tulekahjude arv	5	1	1	3	5	2
Tulekahjudes vigastatute arv	0	0	0	0	1	0
Veeõnnetuste arv	1	2	0	1	0	0

Ohtlikud ettevõtted on käitised, kus kemikaale käideldakse ohtlikkuse alammäärast suuremas koguses. Ohtlike ettevõtete hulka kuulub Marsalis Metall OÜ ning linnas paiknevad kaks tanklat ja Loksa jäätmejaam. Loksa Linnavalitsuse juures tegutseb Loksa linna kriisikomisjon.

Põhjalikumalt on käsitletud Loksa linna turvalisuse teemat linna arengudokumentides: Loksa linna terviseprofiil aastani 2021 ja Loksa linna laste ja pere heaolu arengukava aastani 2021 lisas Loksa linna laste ja pere heaolu profiili lühiraport.

Arengueeldused:

- elanikkond on orienteeritud seaduskuulekusele ning on koostööaldis;
- Loksa linnas töötavad piirkonnapolitseinikud;
- toimib turvapatrull;
- linnas asub Põhja päästeskuse Loksa komando, tagatud on operatiivsus;
- kiirabiteenuse osutaja on kohapeal;
- moodustatud on kohalik kriisikomisjon;
- ohtlike ettevõteteid ja ohuallikaid on linnas vähe.

Probleemid:

- alkoholi, narkootiliste ja psühhotroopsete ainete kasutuse levik;
- linnaelanike ebapiisav teadlikkus ohuolukordadest ja nendes käitumisest;
- linna avaliku korra eeskirjade eiramine linna elanike poolt.

VISIOON 2040

Loksa linnas on turvaline elukeskkond. Inimesed on teadlikud ja oskavad ohuolukordades käituda ning teevad omavahelist koostööd turvalisuse parandamiseks. Loodud tingimused alkoholismi- ja narkootiliste ainete tarbimise vähendamiseks läbi ennetustöö ning

alternatiivtegevuste edendamise. Kvalifitseeritud politsei- ja päästeametnikud, kiirabi ja turvateenuste osutajad lahendavad operatiivselt kriisisituatsioone.

EESMÄRK

Linnaelanikele jätkuvalt turvalise elukeskkonna tagamine ja parendamine koostöös Politsei- ja Piirivalveametiga, Päästeametiga ning ettevõtjatega.

Ülesanded:

- suurendada elanikkonna turvalisust koostöös politsei, päästeameti ja turvafirmadega;
- paigaldada riskipiirkondadesse turvakaamerad;
- toetada naabrivalve arengut;
- korraldada elanikkonna teadlikkust ja eneseabi oskusi suurendavaid ning riskikäitumist vältivaid üritusi;
- teavitada linnaelanikke Loxsa linna kuritegevuse hetkeseisust, kuritegevust soodustavatest asjaoludest ja nende vältimise võimalustest s.t üldsuse tõhusam kaasamine;
- jätkata ennetustööd;
- rajada linnasisene veetehnika vettelaskmiskoht, mis tagab päästekomando võimekuse koheselt reageerida hätta sattunud inimeste ja aluste päästmisele merel;
- tagada linna turvalisus läbi heakorrastatud ja valgustatud tänavavõrgu.

III HETKESEIS JA ARENGUEELDUSED

Lähtudes eelnevast analüüsist saab kokkuvõtvalt välja tuua rida Loksa linna tugevusi, millest arendustegevuses lähtuda, ning nõrkusi, mille parandamise või leevendamisega tegeleda. Samuti on võimalik esitada mitmeid võimalusi ja ohtusid, mida arendustegevuse kavandamisel tuleb arvesse võtta (Tabel 3).

Tabel 3. Loksa linna tugevused, nõrkused, võimalused ja ohud.

<p>Tugevused</p> <ul style="list-style-type: none"> • Soodne geograafiline asend: mere ääres, Tallinna lähedus • Puhas ja turvaline keskkond looduskaunis kohas Lahemaa Rahvusparki südames • Väljakujunenud ja toimiv infrastruktuur piirkonnas • Ettevõtluseks vajalike tootmispindade ja sadama olemasolu • Hea transpordiühendus Tallinna ja lähiümbrusega • Haridusasutustest on linnal lasteaed ja gümnaasium. • Tööjõud võimaldab täiendavat ettevõtlust • Täiendava ettevõtluse, majanduse ja elamuehituse arengueeldused 	<p>Nõrkused</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erinevate erialade vähesus • Kvalifitseeritud ja konkurentsivõimelise tööealise elanikkonna vähesus • Üürivate elamispindade vähesus • Toimetulekuraskustega ja sotsiaalabi vajavate inimeste rohkus • Täiendavate investeeringute vajadus elukeskkonda • Kohaliku omavalitsuse finantsvahendite piiratus • Ettevõtjate ja kolmanda sektori madal osalus linnaelu korraldamises • Tehnilise infrastruktuuri teenuste kvaliteedi tõstmise vajadus • Vabaaja veetmise võimaluste mitmekesistamise vajadus • Turismi toetavate teenuste vähesus • Aktiivsete inimeste vähesus • Tagasihoidlik rahvusvaheline koostöö
<p>Võimalused</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loksa kui piirkonna mitmekülgse ettevõtlusstruktuuriga ja hea elukeskkonnaga keskuseks kujundamine • Loksa kui investeerimiskeskonna tutvustamine • Uute töökohtade loomine ettevõtlusele kaasaaitamise teel • Informatsiooni jagamine turismi- ja terviseturgutusteenuste arendamisest • Infrastruktuuriobjektide kaasajastamine ja ehitamine • Võimalused gümnaasiumihariduse andmise jätkamiseks • Erinevate elanikkonna gruppide, sh rahvusgruppide vahelise sidususe tekkimise soodustamine • Kodanikualgatuste ja -ühenduste toetamine, sh noorte kaasamine kohaliku elu korraldamisse • Ühistegevuse võimalikkusest ja vajalikkusest informeerimine • Rahvusvahelise koostöö arendamine • Võimalus tööealise elanikkonna kasvuks!! 	<p>Ohud</p> <ul style="list-style-type: none"> • Haritud ja aktiivsete elanike lahkumine • Tööjõulise elanikkonna vähenemine • Riigi puudulik regionaalpoliitika pärsib piirkonnas atraktiivse investeerimiskeskonna loomist • Elanikkonna teenindussfääri taandareng • Sotsiaalsete pahede ja nendega seotud haiguste levik: alkoholism, narkomaania, AIDS, HIV

IV EELARVESTRAATEEGIA

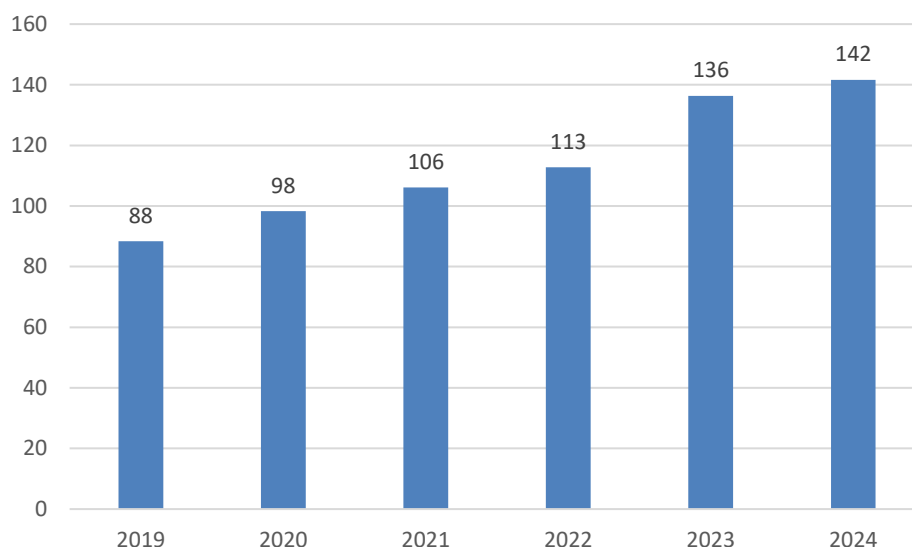
Eelarvestrateegia koostatakse arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist. Linna eelarve kaudu tagatakse linna arenguks vajalikud ressursid, finantspaindlikkus ning jätkusuutlik investeerimisvõime. Linna eelarvestrateegia koostamise peaesmärgiks on kindlustada eelarvepoliitika jätkusuutlikkus. Loksa linna eelarvestrateegia koostamise lähtealusteks on Loksa Linnavalitsuse raamatupidajate andmed, Eesti rahvastikuregister, Statistikaameti, Maksu- ja Tolliameti andmebaasid.

Eelarvestrateegias hõlmab nelja eelseisvat eelarveaastat ning selles tuleb kajastada:

1. kohaliku omavalitsuse üksuse majandusliku olukorra analüüs ja prognoos eelarvestrateegia perioodiks;
2. eelarvestrateegia vastuvõtmisele eelnenud aasta tegelikud, jooksvaks aastaks kavandatud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositavad põhitegevuse tulud, eeldatavad põhitegevuse kulud ning investeerimistegevuse eelarveosa olulisemad tegevused ja investeeringud koos kogumaksumuse prognoosi ja võimalike finantseerimisallikatega, eeldatav finantseerimistegevuse maht ning likviidsete varade muutus;
3. informatsioon eelarvestrateegia perioodiks kavandatavatest kohalike maksude ja maamaksu muudatustest;
4. ülevaade kohaliku omavalitsuse üksuse ja temast sõltuvate üksuste majandusolukorrast, sh arvnäitajad, mis on vajalikud põhitegevuse tulemi ja netovõlakoormuse määra arvutamiseks;
5. kohaliku omavalitsuse üksuse ja kohaliku omavalitsuse arvestusüksuse põhitegevuse tulem eelmisel aastal, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodi igaks aastaks prognoositav põhitegevuse tulem iga aasta lõpu seisuga;
6. kohaliku omavalitsuse üksuse ja kohaliku omavalitsuse arvestusüksuse tegelik netovõlakoormus eelnenud aastal, jooksvaks aastaks prognoositud ja eelarvestrateegia perioodiks prognoositav netovõlakoormus iga aasta lõpu seisuga;
7. muu kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise korraldamiseks oluline informatsioon.

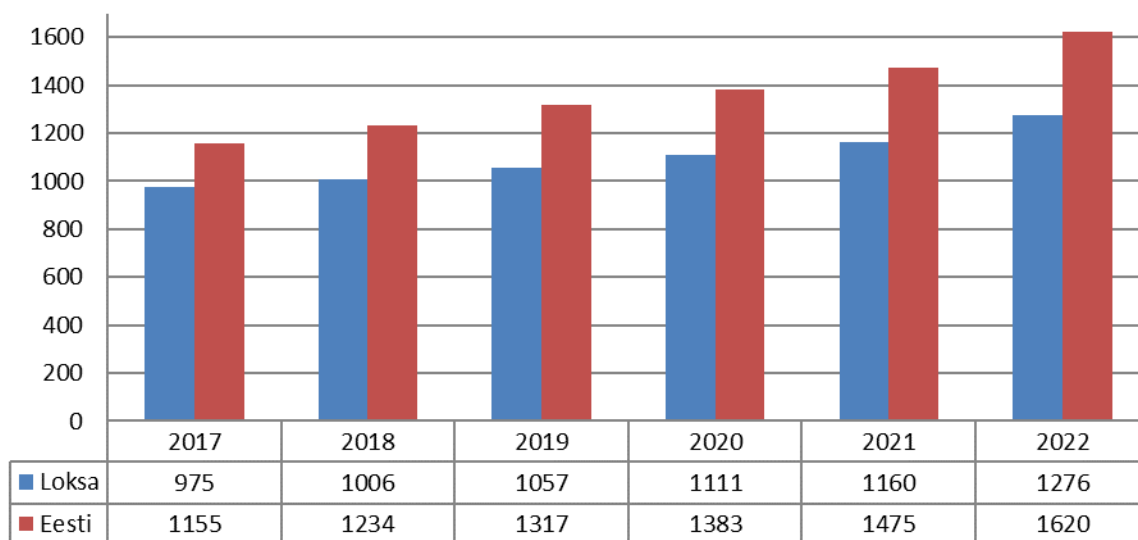
1. Loksa linna sotsiaalmajanduslik olukord

Registreeritud töötute arv Loksa linnas on viimastel aastatel kasvanud, olles aastal 2019. aastal 88 ning jõudes 2024. aastal 142-ni (joonis 17).

Joonis 17. Registreeritud töötute arv Loksa linnas kuu lõpu seisuga aastatel 2019 - mai 2024 (Allikas: Eesti Töötukassa)

Alates 2017. aastast on keskmine brutotulu Loksa linnas tõusnud 975 eurolt kuni 1276 euroni (2022). Samal ajal on vahe Eesti keskmise näitajaga aasta aastalt suurenenud, olles 2017. aastal 180 eurot ning ulatudes 2022. aastal 344 euroni (joonis 18).

Joonis 18. Palgatöötaja keskmine brutotulu eurodes Loksa linnas ja Eestis aastatel 2017-2022. Allikas: Statistikaameti Statistika andmebaas ST004.

Eesti keskmisest madalam brutotulu Loksa linnas on suuresti selgitatav miinimumpalga saajate suure hulgaga töölkäivast elanikkonnast. Maksu- ja Tolliameti andmetel on miinimumpalga saajate osakaal maksumaksjatest perioodil 2016-2022 kasvanud (tabel 4), 23%-lt 30%-ni.

Tabel 4. Miinimumpalga saajate osakaal (%) Loksa linnas aastatel 2016-2022. Allikas: Maksu- ja Tolliamet.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Miinimumpalga saajate osakaal (%)	23	23	28	28	28	28	30

Linna elanike keskmise brutotulu muutus (kasv/langus) aastatel 2016-2022 on toodud tabelis 5.

Tabel 5. Loksa linna elanike keskmise brutotulu muutus (kasv/langus) aastatel 2016-2022. Allikas: joonis 18.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Loksa EUR	58	78	31	51	54	49	116
Eesti EUR	60	82	79	83	66	92	145

Kui Eesti keskmine brutotulu on aastas kasvanud 60-145 eurot, siis Loksa linnas on keskmise brutotulu kasv aastas jäänud vahemikku 31-116 eurot. Kui aastani 2021 on jäänud keskmise brutotulu muutus aastas sajast eurost alla poole, siis aastal 2022 on nii Loksa linna kui ka Eesti keskmine brutotulu kasv aastas ületanud 100 eurot.

2. Loksa linna finantsolukord

2.1 Tähtsamad finantsnäitajad aastatel 2019-2023

Loksa linna konsolideerimisgruppi kuulub lisaks Loksa Linnavalitsusele ja tema hallatavatele asutustele ka 100% Loksa linnale kuuluvad Sihtasutus Loksa Kultuur ja Osaühing Loksa Haljastus. Konsolideerimisgruppi kuuluvad Sihtasutus Loksa Sport ja Osaühing Loksa Ujula lõpetasid tegevuse 31.03.2019. Loksa linna konsolideerimisgrupi varade maht on perioodil 2019-2023 kasvanud 617 000 euro võrra ehk 6,05%, kohustused suurenenud 794 000 euro võrra ehk 19,6%. Netovara on vaadeldaval perioodil vähenenud 176 000 euro võrra, vähenemise koefitsient 2,78. Kohustuste osakaal varadest viimasel viiel aastal tõusnud 33,9%-lt 39,71-ni (tabel 6).

Tabel 6. Tähtsamad finantsnäitajad perioodil 2019-2023 tuhandetes eurodes.

Tuhandetes eurodes	2023	2022	2021	2020	2019
Varad aasta lõpus	10 201	10 133	9 820	9 809	9 584
Kohustused aasta lõpus	4 051	3 904	3 319	3 037	3 257
Netovara aasta lõpus	6 150	6 229	6 501	6 772	6 326
Tegevustulud	5 734	5 299	4 456	4 827	4 931
sh tulud, millest on maha arvatud sihtfinantseerimine	5 659	5 228	4 416	4 598	4 531
Tegevuskulud	5 679	5 579	4 727	4 718	4 718
Tulem	-83	-300	-279	332	193
Põhivarainvesteeringute maht	344	1 281	202	402	530
Likviidsus	0,62	0,24	0,69	0,69	0,72
Lühiajaline maksevõime	1,03	0,63	0,95	1,06	1,13
Kohustuste osakaal varadest (%)	39,72	38,39	33,80	30,96	33,99
Laenukohustuste osakaal varadest (%)	34,37	31,45	23,94	26,13	28,85

Vaadeldava perioodi algus- ja lõpuaasta tulud suurenesid 16,3%. Kulud on suurenenud 20,6%. Tulem on olnud positiivne kahel 2019 ja 2020 aastal, 2021, 2022 ja 2023 aastad on lõppenud kahjumiga. Põhivara investeeringute maht oli 2023. aastal 343 827 eurot. Likviidsus ja lühiajaline maksevõime on viimasel viiel aastal langenud, vastavalt likviidsus 0,721-lt kuni 0,62-ni ja lühiajaline maksevõime 1,13-lt 1,03-ni (tabel 6).

2.2 Loksa linna tulud aastatel 2019-2023

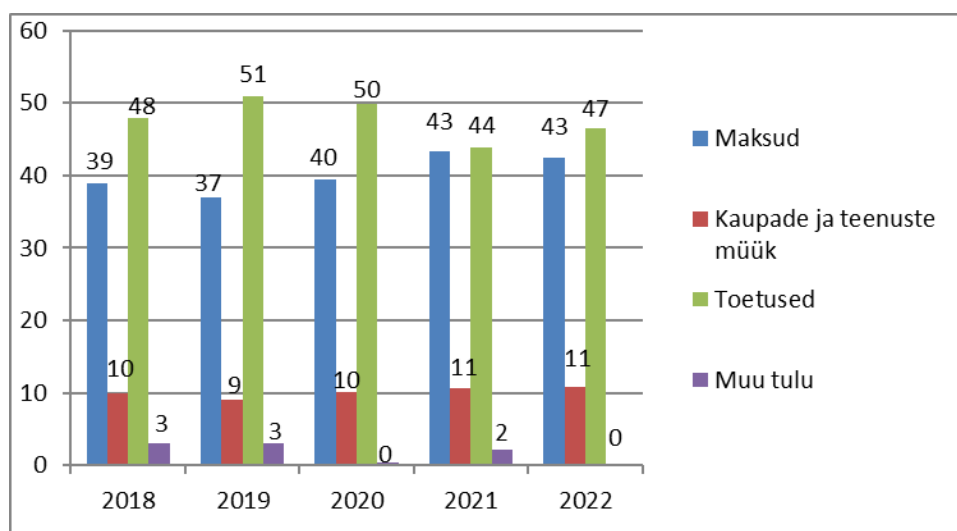
Loksa linna tulud olid 2019.a ca 4,69 miljonit eurot ning on 5 aasta jooksul kasvanud 5,50 miljoni euroni 2023.a, see on 14,7%. 2023. aastal sai linn tulusid 5,73 miljonit eurot. 5 aasta lõikes kõrgeim näitaja oli 2023.a. 5,73 miljonit eurot. Maksutulu on alates 2019.a vähehaaval kasvanud 1,73 miljonilt eurolt 2,08 miljoni euroni 2023.a, s.o 16,82%. Seda eelkõige füüsilise isiku tulumaksu laekumise arvelt 2019.a 1,68 miljonilt eurolt 2023.a 2,02 miljoni euroni, mis teeb kasvuks 16,83%. Maamaksu laekumine on kõikuv. Tõus võrreldes 2019.a-ga toimus 2020.a., seejärel jälle veidi vähenes. Maamaksu laekumine on viie aastaga kokkuvõttes tõusnud 0,57 miljoni euroni. Kaupade

ja teenuste müügitulu on viie aasta lõikes suurenenud just 2023 aastal, ca 0,42-0,87 miljonit eurot. Muu tulu, mille moodustab suuremal jaolt varade müük ja laekumised vee erikasutusest on olnud aastati erinev, olles suurim aastal 2023 (tabel 7).

Tabel 7. Loksa linna tulud eurodes valdkondade lõikes aastatel 2019-2023 (täitmine).

	2019	2020	2021	2022	2023
Maksud s.h	1 732 562	1 792 536	1 815 932	1 907 798	2 083 291
-füüsilise isiku tulumaks	1 678 890	1 736 181	1 760 130	1 850 048	2 025 783
-maamaks	53 584	55 929	55 802	57 750	57 458
-reklaamimaks	88	426	0	0	50
Kaupade ja teenuste müük	424 494	460 755	442 257	484 798	869 565
Toetused	1 865 333	2 263 149	1 837 931	2 092 612	2 414 538
Muud tulud	127 540	21 318	86 281	7 456	366 445
T u l u d k o k k u	4 661 469	4 537 758	4 537 758	4 492 664	5 733 839

Loksa linna eelarve tulud moodustuvad kõige suuremas osas toetustest ja maksudest, seejärel kaupade ja teenuste müügist ning viimasena muudest tuludest. Jooniselt 19 nähtub, et toetuste osakaal on jäänud enamasti vahemikku 40-42%. Maksude osatähtsus linna eelarve tuludest on olnud vaatlusalusel perioodil 37-36%. Kaupade ja teenuste müügi osakaal on vaadeldaval perioodil jäänud vahemikku 9-15%, muu tulu osakaal on olnud kuni 6%.

Joonis 19. Loksa linna tulude struktuur valdkondade lõikes (%) aastatel 2019-2023

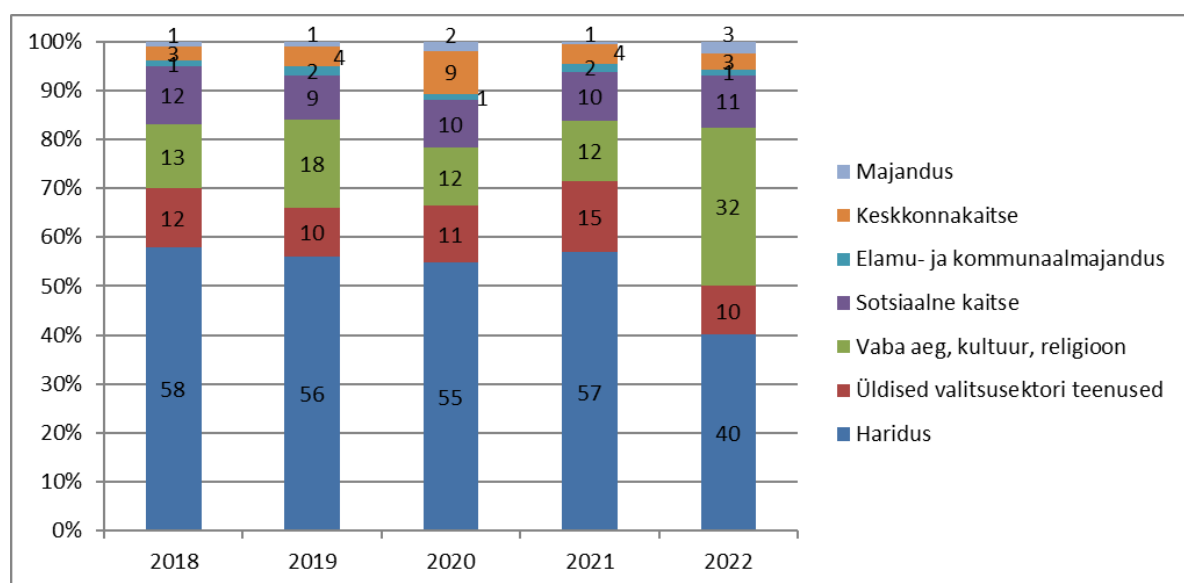
2.3 Loksa linna kulud aastatel 2019-2023

Loksa linna kulud olid aastatel 2019-2023 4,56-5,03 miljonit eurot. Kulud on kasvanud aastatel 2020 ja 2022, kuid vähenesid aastatel 2021 ja 2023. Üldiste valimissektori teenuste kulud kõiguvad 5 aasta lõikes 0,46-0,70 miljonit eurot. Majanduskulud on aastate lõikes kõikuvad, 2020.a kasv oli seoses Lasteaia tänava renoveerimisega ja 2022 kinnistute ja hoonete renoveerimisega. Ligikaudu 0,84-0,67 miljonit eurot on vähenenud ja kulub aastas vaba aja, kultuuri ja religiooniga seotud kulude katteks. 2019.a. oli suur kasv seoses Loksa Kultuurikeskuse renoveerimisega. Hariduskuludeks läheb 2,56-2,61 miljonit eurot aastas ning 0,41-0,76 miljonit eurot sotsiaalseks kaitseks. Avalikule korrale ja julgeolekule tegi Loksa linn kulutusi ainult 2022.aastal (tabel 8).

Tabel 8. Loksa linna kulude jaotus eurodes valdkondade lõikes aastatel 2019-2023 (täitmine).

	2019	2020	2021	2022	2023
Üldised valitsussektori	468 278	534 170	620 387	613 869	701 947
Avalik kord ja julgeolek	0	0	0	2000	0
Majandus	12 268	88 160	28 425	159 145	19 040
Keskkonnakaitse	169 734	408 985	163 098	195 229	189 346
Elamu-ja	77 153	57 616	68 616	69 862	73 397
Tervishoid	3 105	1 204	6 244		
Vaba aeg, kultuur ja religioon	848 854	551 470	515 018	2 006 650	674 737
Haridus	2 563 299	2 562 873	2 402 741	2 482 743	2 613 941
Sotsiaalne kaitse	419 397	461 535	426 700	663 874	758 931
K u l u d k o k k u	4 562 088	4 666 013	4 233 229	6 193 372	5 031 339
muutus võrreldes eelmise	+32,5%	+2,28%	-9,3	+46,3	-18,76

Igal aastal kulub linna eelarvest pea pool hariduse rahastamiseks. 2019. a. oli see 43,8% ja 2023 oli osakaal 48,0%. 10-14% moodustavad üldised valitsussektori teenused, 18-13% vaba aeg, kultuur ja religioon, ning sotsiaalne kaitse 9-15%. Elamu- ja kommunaalmajandus moodustab enamasti 1-2% eelarve kulude jaotuses. Keskkonnakaitsealased kulutused moodustavad olenevalt aastast 3-4% eelarve kulude jaotusest, majandusalased 0,2-0,4% (joonis 20).

Joonis 20. Loksa linna kulude jaotus (%) valdkondade lõikes aastatel 2019-2023 (täitmine)

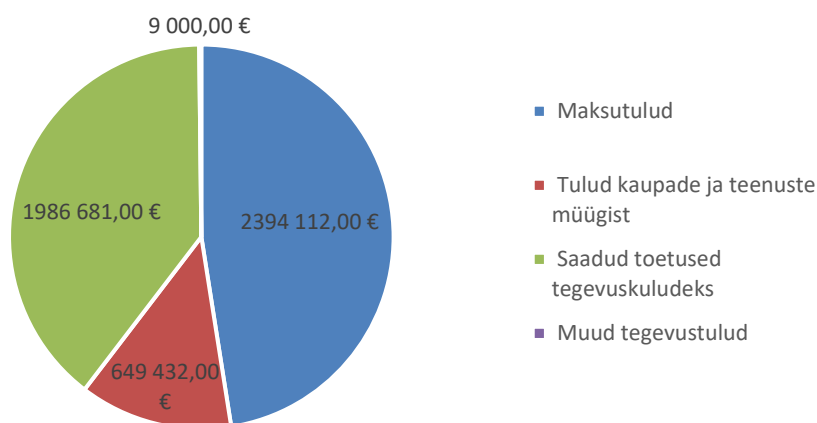
Majandusliku sisu järgi on kõige suuremaks kuluartikliks personalikulud, moodustades ca 51-54% kogukuludest. Järgnevad üldised valitsussektori teenused, mille osakaal on vaatlusalusel perioodil oli 10-14%. Järgnevad sotsiaaltoetused, mille väljamaksmise kogusumma on vaatlusalusel perioodil 235-515 tuhande euro ringis ning sihtotstarbelised eraldised, mis on viimase viie aasta jooksul pidevalt kahanenud 264 tuhande eurolt 147 tuhande euronni (tabel 9).

Tabel 9. Loksa linna kulude jaotus eurodes majandusliku sisu järgi 2019-2023 (täitmine).

	2019	2020	2021	2022	2023
Materiaalsete ja immateriaalsete varade soetamine	560 034	639 399	196 969	1 532 731	322 030
Sotsiaaltoetused	235 053	273 727	262 829	450 229	515 381
Sihtotstarbelised eraldised	263 561	169 127	169 049	159 251	146 763
Personalikulud	2 346 364	2 548 719	2 557 877	2 686 203	2 928 942
Majandamiskulud	1 138 776	1 021 273	1 037 073	1 354 731	1 119 369
Muud kulud (va intressid ja kohustistasud)	554	950	3 562	157	248 782
Intressi-, viivise- ja kohustistasukulud	17 746	12 821	5 870	15 568	127 387
K u l u d k o k k u	4 562 088	4 666 013	4 233 229	6 198 870	5 408 654
Võetud laenu tagasimaksmine	89 463	90 785	99 843	9 417	33 464
Kapitaliliisingu maksed	60 103	61 136	62 526	62 749	49 975
Osakute soetamine					
Kokku	4 711 654	4 817 934	4 395 598	6 271 036	5 492 093

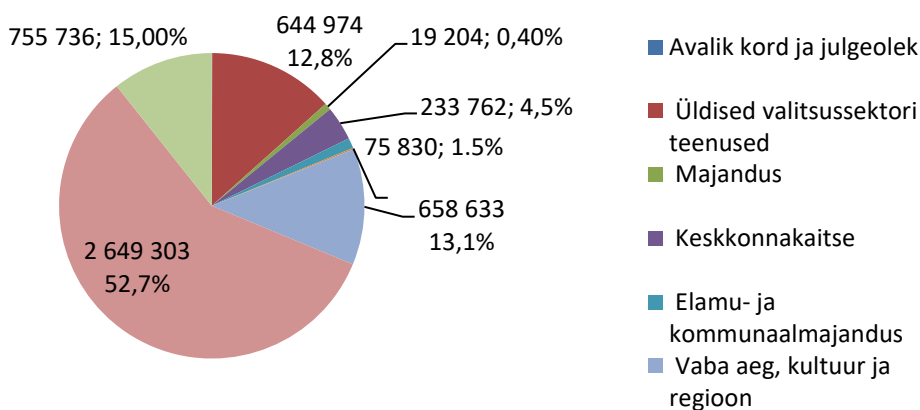
2.4 Loksa linna 2024. aasta eelarve

Loksa linna 2024. aasta eelarve põhitegevuse tulused on kokku planeeritud 5 039 225 eurot, mis on 72 899 euro võrra rohkem kui laekus 2023. aastal (4 966 326 eurot). Maksutulu on planeeritud 2 394 112, s.o. 52,49% ja toetusi tegevuskuludeks 1 986 681 eurot, s.o. 39,42% . 649 432 eurot, ehk 12,88% loodetakse saada kaupade ja teenuste müügist. Muud tulused loodetakse saada 9 000, s.o. 0,18% (joonis 21).

Joonis 21. Loksa linna 2024. aasta eelarve põhitegevuse tulude jaotus (%; eurodes) valdkondade lõikes.

Loksa linna 2024. aasta eelarvesse on planeeritud põhitegevuse kulusid 5 027 443 eurot, mis on 2,9 % rohkem kui 2023.a täitmine (4 881 452 eurot). Üle poole (52,7%) eelarve põhitegevuse kuludest on planeeritud hariduse rahastamiseks, järgnevad sotsiaalne kaitse (15,0%), vaba aeg, kultuur, religioon (13,1%), üldised valitsussektori kulud (12,8%), keskkonnakaitse (4,5%), elamu ja kommunaalmajandus (1,5%), majandus (0,4%), avalik kord ja julgeolek (0,0%) (joonis 22).

Joonis 22. Loksa linna 2024. aasta eelarve põhitegevuse kulude jaotus (eurodes; %) valdkondade lõikes.

Loksa linna 2024. aasta eelarve, lähtuvalt kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seaduses sätestatud struktuurist, on esitatud tabelis 10. Tabelis toodud investeerimistegevuse 241 745 eurot moodustavad Loksa Gümnaasiumi II korruse tualettruumide renoveerimine summas 41 745 eurot ja Posti tänava jalgte ehitus 200 000 eurot. Laenu ja kapitalirendi põhiosamaksed 163 895,63 eurot. Finantseerimistegevus 91 406,74 eurot moodustub Loksa ujula kapitalirendimaksetest (46 444,08 eurot) ning laenu tagasimaksetest Luminor pangale (44 962,66 eurot).

Tabel 10. Loksa linna 2024. aasta eelarve lähtuvalt kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seaduses sätestatud struktuurist.

	Summa eurodes
Põhitegevuse tulud	5 039 225,43
Põhitegevuse kulud	-5 027 443,47
Likviidsed varad suunatud eelarvesse	-232 065,41
Investeerimistegevus	-252 440,63
Finantseerimistegevus	8 593,26

2.5 Loksa linna finantskohustused

Loksa linn sõlmis Riigi Kinnisvara AS-ga 30.11.2006 Loksa ujula kapitalirendileping. Loksa linna finantskohustused seisuga 31.05.2024 on toodud tabelis 11.

Tabel 11. Loksa linna finantskohustused 31.05.2024 seisuga.

Osapool	Leping	Tähtpäev	Summa (eurot)
AS Luminor Pank	laenuleping	25.09.2026	1 352 048,39
Riigi Kinnisvara AS	kapitalirendileping	30.11.2038	1 857 204,51
		KOKKU	3 209 252,90

3. Loksa linna eelarvestrateegia 2025-2028

3.1 Linna kavandatavad investeeringuobjektid aastateks 2025-2028

Aastatel 2025–2028 suurimad investeerimistegevused on järgmised:

- laululava ja linnaväljaku ehitamine
- kultuurikeskuse saali ehitamine
- bussiterminali rekonstrueerimine
- linnastaadioni rekonstrueerimine II etapp
- spordihoone juurdeehituse projekteerimine ja ehitus
- gümnaasiumi hoonete rekonstrueerimise jätkamine
- linnavalitsuse hoone rekonstrueerimine
- Mere tn 7a kinnistu detailplaneeringu koostamine
- linna ühisveevärgi ja –kanalisatsiooni rekonstrueerimine II etapp
- linna sadevee ja drenaaži rekonstrueerimine ja rajamine
- linna tänavavalgustusesüsteemide rekonstrueerimine
- komposteerimisväljakute ehitamine
- Rohuaia tänav L1 lõigu rekonstrueerimine ja kergliiklustee rajamine
- Posti tänava rekonstrueerimine
- Nooruse tänava rekonstrueerimine ja kergliiklustee rajamine
- Tööstuse tänava rekonstrueerimine
- Tiigi tänava rekonstrueerimine
- Lasteaia tänava rekonstrueerimine ja kergliiklustee rajamine
- Männi tänava rekonstrueerimine ja kergliiklustee rajamine
- Mere tänava rekonstrueerimine ja kergliiklustee ning parkla rajamine
- Mere tänava jalakäijate silla rekonstrueerimine
- Männi tänava jalakäijate silla rekonstrueerimine
- Liiapeksi-Rahu tn-Ranna tn -Loksa ranna kergliiklustee rajamine
- Rannaala arendamine s.h planeeringu koostamine
- savikarjäärade arendamine puhke- ja ettevõtlusalaks
- Valgejõe puhastamine ja korrastamine

3.2 Linna eelarvestrateegia põhinäitajad kuni aastani 2028

Loksa linna eelarvestrateegia põhinäitajad kuni aastani 2028 on toodud tabelites 12 kuni 16. Põhitegevuse tuludest prognoositakse aastateks 2024-2028 tulumaksu laekumise tõusu ca 8% aastas, tasandusfondi arvelt. 2024 aastal toimus muutus maamaksu laekumise langus, kuid 2025 aastaks tõuseb 2023 aasta tasemele. Nähakse muutusi ka tuludes kaupade ja teenuste müügist. Tasandusfondist saadavate toetuste suurus tegevuskuludeks sõltub eelkõige tulumaksu laekumisest. Kui suureneb tulumaksu laekumine, väheneb tasandusfondist eraldatava toetuse hulk ja vastupidi. Toetusfondist saadavad toetused tegevuskuludeks hõlmavad sihttoetusi hariduse- ja sotsiaalvaldkonnas. Muud saadud toetused tegevuskuludeks aastatel 2024-2028 sisaldavad vahendeid projektide läbiviimiseks, raamatute ostmiseks ja õppelaenude kustutamiseks ning koolipiima ja juurviljade vahendeid. Muud tegevustulud hõlmavad vee erikasutusmaksuga seotud laekumisi.

Eelarvestrateegias suureneb aasta aastalt mõnevõrra linnavalitsuse ja hallatavate asutuste ametnike ning töötajate palgafondi kulu, kuna ca 40 inimest on seotud miinimumpalgaga.

Põhivara müüki on 2024. aastal planeeritud 150 000 euro ulatuses. Põhivara investeeringud 2024. aastal on Loksa Gümnaasiumi II poiste tualettruumide renoveerimine summas 41 745,00 eurot, Posti tänava jalgte ehitus 200 000 euro ulatuses. Finantskohustusi Luminor Panga ja Riigi Kinnisvara AS-i ees täidab linn vastavalt maksegraafikule. 2024.a. võeti laenu 100 000 eurot investeerimistegevuse omaosaluse rahastamiseks.

Tabel 12. Loksa linna (ilma sõltuvate üksusteta) eelarvestrateegia põhinäitajad kuni aastani 2028

Loksa Linnavalitsus	2023 täitmine	2024 eeldatav täitmine	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	4 966 326	5 009 186	5 135 250	5 270 466	5 437 758	5 605 190
Maksutulud	2 083 291	2 292 112	2 361 250	2 436 466	2 513 758	2 591 190
sh tulumaks	2 025 783	2 240 000	2 307 200	2 376 416	2 447 708	2 521 140
sh maamaks	57 458	52 062	54 000	60 000	66 000	70 000
sh muud maksutulud	50	50	50	50	50	50
Tulud kaupade ja teenuste müügist	635 118	649 432	650 000	660 000	670 000	680 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	2 224 538	2 058 641	2 115 000	2 165 000	2 245 000	2 325 000
sh tasandusfond	387 870	600 639	600 000	600 000	600 000	600 000
sh toetusfond	1 672 921	1 341 701	1 350 000	1 400 000	1 480 000	1 560 000
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	163 747	116 301	165 000	165 000	165 000	165 000
Muud tegevustulud	23 379	9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
Põhitegevuse kulud kokku	4 881 452	5 009 186	5 041 078	5 124 559	5 209 711	5 296 565
Antavad toetused tegevuskuludeks	652 316	826 704	827 000	827 000	827 000	827 000
Muud tegevuskulud	4 229 136	4 182 481	4 214 078	4 297 559	4 382 711	4 469 565
sh personalikulud	2 928 942	3 008 900	3 017 927	3 078 285	3 139 851	3 202 648
sh majandamiskulud	1 299 288	1 133 482	1 156 151	1 179 274	1 202 860	1 226 917
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed						
sh muud kulud	907	40 100	40 000	40 000	40 000	40 000
Põhitegevuse tulem	84 874	0	94 172	145 907	228 048	308 625
Investeermistegevus kokku	28 649	-186 825	10 080	-139 920	-139 920	-139 920
Põhivara müük (+)	370 577	150 000	150 000		0	0
Põhivara soetus (-)	-407 736	-331 129	0	0	0	0
sh projektide omaosalus	-217 736	-141 129	0	0	0	0
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	190 000	190 000	0	0	0	0
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	-35 000				
Tagasilaekuvad laenud (+)	0	0				
Antavad laenud (-)	0	0				
Finantstulud (+)	3 195	3 200	80	80	80	80
Finantskulud (-)	-127 387	-163 896	-140 000	-140 000	-140 000	-140 000
Eelarve tulem	113 523	-186 825	104 252	5 987	88 128	168 705
Finantseerimistegevus	316 562	8 593	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000
Kohustuste võtmine (+)	400 000	100 000				
Kohustuste tasumine (-)	-83 438	-91 407	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	317 141	-178 231	-5 748	-104 013	-21 872	58 705
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	-112 944	0	0	0	0	0

sh nõuete muutus (- suurenemine/ + vähenemine)						
sh kohustiste muutus (+ suurenemine/ - vähenemine)						
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	407 612	229 380	223 632	119 619	97 746	156 451
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	3 216 325	3 224 919	3 114 919	3 004 919	2 894 919	2 784 919
sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav kasutusrent (konto 913100), sihtfinantseerimise kohustised (konto 253550), saadud ettemaksed (kontogrupp 2038)						
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära	0	0				
Netovõlakoormus (eurodes)	2 808 714	2 995 538	2 891 287	2 885 300	2 797 172	2 628 468
Netovõlakoormus (%)	56,6%	59,8%	56,3%	54,7%	51,4%	46,9%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	3 973 061	4 007 349	3 851 438	3 689 326	3 534 543	3 363 114
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	80,0%	80,0%	75,0%	70,0%	65,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	1 164 347	1 011 810	960 151	804 026	737 371	734 646
E/a kontroll (tasakaal)	0	0	0	0	0	0
Kohustuste võtmise kontroll	FALSE	OK	OK	OK	OK	OK
Põhitegevuse tulude muutus	-	1%	3%	3%	3%	3%
Põhitegevuse kulude muutus	-	3%	1%	2%	2%	2%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,02	1,00	1,02	1,03	1,04	1,06
Investeeringuobjektid* (alati "+" märgiga)		2024 eelarve	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve
01 Üldised valitsussektori teenused		0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						
02 Riigikaitse		0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						
03 Avalik kord ja julgeolek		0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						
04 Majandus		289 384	0	0	0	0
sh toetuse arvelt		190 000				
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)		99 384				
05 Keskkonnakaitse		0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						
06 Elamu- ja kommunaalmajandus		0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt						
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)						

07 Tervishoid		0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon		0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						
09 Haridus		41 745	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		41 745				
10 Sotsiaalne kaitse		0	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>						
KÕIK KOKKU		331 129	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>		190 000	0	0	0	0
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		141 129	0	0	0	0

Tabel 13. Loxsa linna sõltuvate üksuste eelarvestrateegia põhinäitajad kuni 2028

Loksa Sport SA	2023 täitmine	2024 eeldatav täitmine	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)		72 000	199 372	199 372	199 372	199 372
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt		72 000	199 372	199 372	199 372	199 372
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed</i>						
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuuluvatelt üksustelt						
Põhitegevuse kulud kokku (+)		107 000	199 372	199 372	199 372	199 372
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega						
sh tehingud muude arvestusüksusesse kuuluvate üksustega						
<i>sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksed (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)</i>						
Põhitegevustulem	0	-35 000	0	0	0	0
Investeermistegevus kokku (+/-)		35 000				
Eelarve tulem	0	0	0	0	0	0
Finantseerimistegevus (-/+)						
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)						
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)						

Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks		0	0	0	0	0
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga		0	0	0	0	0
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)						
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)						
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis						
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	#DIV/0!	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	0	0	0	0	0	0
Loksa Kultuur SA	2023 täitmine	2024 eeldatav täitmine	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	91 826	91 800	91 800	91 800	91 800	91 800
sh saadud tulud kohalikult omavalitsuselt	85 000	85 000	85 000	85 000	85 000	85 000
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed						
sh saadud tulud muudelt arvestusüksusesse kuuluvatest üksustelt						
Põhitegevuse kulud kokku (+)	96 712	91 800	91 800	91 800	91 800	91 800
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega						
sh tehingud muude arvestusüksusesse kuuluvate üksustega						
sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksed (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)						
Põhitegevustulem	-4 886	0	0	0	0	0
Investeermistegevus kokku (+/-)						
Eelarve tulem	-4 886	0	0	0	0	0
Finantseerimistegevus (-/+)						
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-4 886					
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)						
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 662	1 662	1 662	1 662	1 662	1 662
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga		0	0	0	0	0
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)						
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)						
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis						
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	0	0	0	0	0	0

Sõltuvad üksused KOKKU (konsolideeritud)	2023 täitmine	2024 eeldtatav täitmine	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku (+)	91 826	163 800	291 172	291 172	291 172	291 172
sh saadud tulud kohalikul omavalitsuselt	85 000	157 000	284 372	284 372	284 372	284 372
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed	0	0	0	0	0	0
Põhitegevuse kulud kokku (+)	96 712	198 800	291 172	291 172	291 172	291 172
sh tehingud kohaliku omavalitsuse üksusega	0	0	0	0	0	0
sh alates 2012 katkestamatud kasutusrendimaksed (arvestusüksusesse mitte kuuluvatele üksustele)	0	0	0	0	0	0
Põhitegevustulem	-4 886	-35 000	0	0	0	0
Investeeringustegevus kokku (+/-)	0	35 000	0	0	0	0
Eelarve tulem	-4 886	0	0	0	0	0
Finantseerimistegevus (-/+)	0	0	0	0	0	0
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	-4 886	0	0	0	0	0
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	0	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 662	1 662	1 662	1 662	1 662	1 662
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	0	0	0	0	0	0
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)	0	0	0	0	0	0
sh võlakohustused (arvestusüksuse sisene)	0	0	0	0	0	0
sh muud võlakohustused, mis kajastuvad ka KOV bilansis	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (%)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
E/a kontroll (tasakaal)	0	0	0	0	0	0
Sõltuvate üksuste omavaheliste tehingute kontroll	0	0	0	0	0	0

Tabel 14. Loksa linna (koos sõltuvate üksustega) eelarvestrateegia põhinäitajad kuni 2028.

Loksa linn (koos sõltuvate üksustega)	2023 täitmine	2024 eeldatav täitmine	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	4 973 152	5 015 986	5 142 050	5 277 266	5 444 558	5 611 990
Põhitegevuse kulud kokku	4 893 164	5 050 986	5 047 878	5 131 359	5 216 511	5 303 365
sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksed	0	0	0	0	0	0
Põhitegevustulem	79 988	-35 000	94 172	145 907	228 048	308 625
Investeermistegevus kokku	28 649	-151 825	10 080	-139 920	-139 920	-139 920
Eelarve tulem	108 637	-186 825	104 252	5 987	88 128	168 705
Finantseerimistegevus	316 562	8 593	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	312 255	-178 231	-5 748	-104 013	-21 872	58 705
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (tekkepõhise e/a korral) (+/-)	-112 944	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	409 274	231 042	225 294	121 281	99 408	158 113
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	3 216 325	3 224 919	3 114 919	3 004 919	2 894 919	2 784 919
sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	2 807 052	2 993 876	2 889 625	2 883 638	2 795 510	2 626 806
Netovõlakoormus (%)	56,4%	59,7%	56,2%	54,6%	51,3%	46,8%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	3 978 521	4 012 789	3 856 538	3 694 086	3 538 963	3 367 194
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	80,0%	80,0%	75,0%	70,0%	65,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	1 171 470	1 018 912	966 913	810 448	743 453	740 388

V TEGEVUSKAVA JA INVESTEERINGUD AASTATEL 2025-2028

1. Keskkond ja linnamajandus

Tabel 15. Investeeringud eurodes

Jrk nr	Objekt, tegevus	2025	2026	2027	2028	Finantseerimisallikas
1.	Tööstuse tänava rekonstrueerimine	2000		2500	3000	KOV, riik
2.	Nooruse tänava rekonstrueerimine ja kergliiklustee rajamine		70 000	10 000	100 000	KOV, riik
3.	Männi tänava ja jalakäijate silla rekonstrueerimine		20 000		40 000	KOV, riik
4.	Tiigi tänava rekonstrueerimine	5 000	5000	25 000	25 000	KOV, riik
5.	Mere tänava rekonstrueerimine ja kergliiklustee ning parkla rajamine		300 000		345 000	KOV, riik
6.	Mere tänava jalakäijatesilla rekonstrueerimine		250 000			Riik, KOV
7.	Kalurite tn Lõik 1 (reoveepuhasti tee) pindamine	20 000		15 500		KOV, riik
8.	Posti tänava rekonstrueerimine	200 000				KOV, riik
9.	Lõuna tänava rekonstrueerimine			150 00	100 000	fondid, KOV, riik
10.	Männi 36b maaüksuse projekteerimine spordi- ja puhkealaks	10 000	10 000	30 000	50 000	fondid, KOV
11.	Linna ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni rekonstrueerimine II etapp	50 000	500 000	50 000	500 000	ÜF, KIK, KOV riik
12.	Linna sadevee-ja drenaaži rekonstrueerimine/rajamine			75 000	50 000	KIK, fondid, KOV
13.	Loksa tänavavalgustuse süsteemide rekonstrueerimine	15 000	50 000	50 000	322 000	riik fondid, KOV
14.	Kompostimisväljaku rajamine		25 000	80 000		KIK, fondid, KOV
15.	Valgejõe puhastamine ja korrastamine	5000	5000	5000	5000	KIK, fondid, KOV
16.	Savikarjääride maa-ala arendamine puhkealaks			25 000	25 000	KIK, fondid, KOV
17.	Soojamajanduse arendamine	100 000	50 000			Erakapital, KIK
18.	Rannaala arendamine s.h planeeringu koostamine	1 500 000	40 000		500 000	Erakapital, fondid

19.	Mere tn 7a kinnistu detailplaneeringu koostamine			40 000		KOV, riik, fondid
20.	Jalakäijate silla projekteerimine-ehitus Tallinna tn 32- Männi tn 36b.			50 000	250 000	KOV, riik, fondid
21.	Rohuaia tänav L1 kergliiklustee rajamine	15 000	80 000			Erakapital, fondid, KOV
22.	Pargi ja reisi parkla rajamine		15 000	50 000		KOV, riik, fondid

2. Haridus, kultuur, sport ja noorsootöö

Tabel 16. Investeeringud eurodes

Jrk nr	Objekt, tegevus	2025	2026	2027	2028	Finantseerimisallikas
1.	Gümn. 4-korruselise õppehoone katuse rekonstrueerimine			50 000		fondid, KOV
2.	Gümnaasiumi söökla köögi rekonstrueerimine	10 000	10 000			fondid, KOV
3.	Gümn. võimla küttesüsteemide rekonstrueerimine		40 000	40 000		fondid, KOV
4.	SA Loksa Kultuur kultuurikeskuse hoone rekonstrueerimine	90 000	420 000	440 000	350 000	riik, fondid, KOV
5.	Loksa Linnaraamatukogu ruumide remont	25 000		10 000	10 000	fondid, KOV
6.	Keskväljaku projekteerimine ja ehitus koos laululavaga	75 000	275 000	75 000	55 000	fondid, KOV
7.	Loksa bussiterminali restaureerimine	185 000		100 000		Erakapital, fondid, KOV
8.	Loksa Noortekeskuse ruumide remont	25 000		10 000	10 000	fondid, KOV, riik
9.	Linnavalitsuse hoone rekonstrueerimine	50 000	300 000	300 000	100 000	fondid, KOV, riik
10.	Spordi- ja mänguväljakute rajamine ja korrastamine ja hooldus	15 000	15 000	15 000	15 000	fondid, KOV
11.	Uisu- ja tenniseväljaku rajamine	55 000	120 000		40 000	fondid, KOV, riik
12.	Nõmme pargi terviseraja rekonstrueerimine	10 000	10 000	10 000	10 000	fondid, KOV
13.	Loksa staadionihoone ehitamine	350 000	250 000	350 000		fondid, KOV, riik
14.	Spordihoone laiendamine ja rekonstrueerimine			500 000	560 000	fondid, KOV, riik

- LOKSA on meeldiv elupaik – inimese- ja perekeskne, keskkonnasõbralik, heakorrastatud, turvaline ja tervisliku elukeskkonnaga.
- LOKSA on jätkusuutliku arengu ja kasvava elanikkonnaga omavalitsus, kus elavad aktiivsed ning positiivse ellusuhtumisega inimesed.
- LOKSA linnas elab aastaks 2030 vähemalt 4000 elanikku ning aastaks 2040 vähemalt 5000 elanikku.
- LOKSA on avatud, puhta ja mitmekesise loodusega, turismi soosiv, meelelahutust, puhkamis- ja sportimisvõimalusi ning tervishoiuteenuseid pakkuv linn.
- LOKSA on mitmekülgset ja konkurentsivõimelist haridust võimaldav ning väärtustav linn.
- LOKSA on investeerijatele atraktiivne, kaasaegse infrastruktuuri ja mitmekülgset väikeettevõtlust soosiv majanduslikult tugev omavalitsus.
- LOKSA on koostööks avatud, erinevaid rahvusi ja kultuure siduv, ajaloolist omanäolisust säilitav linn.

Loksa linna kui omavalitsuse **missiooniks** on Loksa linna elanike heaolu parandamine. Loksa linna arengu **peaesmärgiks** on inimest väärtustava ja taastootva turvalise elukeskkonna loomine.

Kuivõrd paljude ideede ja arendusprojektide elluviimine nõuab rahalisi vahendeid, on oluline linna materiaalse baasi edasine kindlustamine, luues linnas atraktiivse ettevõtlus- ja investeerimiskliima, mille tulemusena tekiksid uued töökohad ja sellele vastavalt suureneksid inimestele sissetulekud ja paraneks heaolu. Linna majanduskeskkonna atraktiivsemaks muutmine toimub nii Eesti kui ka välisinvestorite aktiivse kaasamise teel. Uute investeeringute tarvis teevad koostööd linnavalitsus, ettevõtjad, mittetulundusühingud, naaberomavalitsused.

Linnaelu tasakaalustatud areng lähtub linna jätkusuutlikkusest. Linnaelu keskmes on jätkuv tähelepanu elukeskkonna väärtustamisel ja noortele tulevikuperspektiivi loomisel. Selle tarvis on vaja koondada tegevus kvaliteetse hariduse kättesaadavusele ja aktiivse vabaaja veetmise võimalustele. Suurendada tuleb avalike teenuste kvaliteeti, linnavõimude haldussuutlikkust, laiendada projektipõhist lähenemisviisi linnaelarvele täiendavate ressursside kaasamiseks.

VII ARENGUKAVA ELLUVIIMISE SEIRE, AJAKOHASTAMINE

Loksa linna arengukava elluviimist ja finantseerimist koordineerib Loksa Linnavalitsus. Arengukava rakendamisel jälgitakse selles esitatud eesmärkide ja tegevussuundade saavutamist. Arengukava on aluseks linnaeelarve koostamisel, investeeringute planeerimisel ja laenu võtmisel. Igal aastal toimub arengukava elluviimise kontroll ja hinnangu andmine saavutatule. Kontroll eelneb Loksa linna eelarve koostamisele.

Arengukava ajakohastatakse reeglina kord aastas. Ajakohastamise käigus aktualiseeritakse linna iseloomustav statistiline materjal, korrigeeritakse olukorrast tulenevaid probleemipüstitusi ja arengueeldusi, hinnatakse arengukava elluviimise edukust ning toodud eesmärke ja ülesandeid. Samuti analüüsitakse lähiaastate tegevusi ja täpsustatakse tegevuste maksumused. Uuritakse ja hinnatakse võimalusi taotleda toetust riigilt, Euroopa Liidu struktuurifondidest ning muudest finantseerimisallikatest.